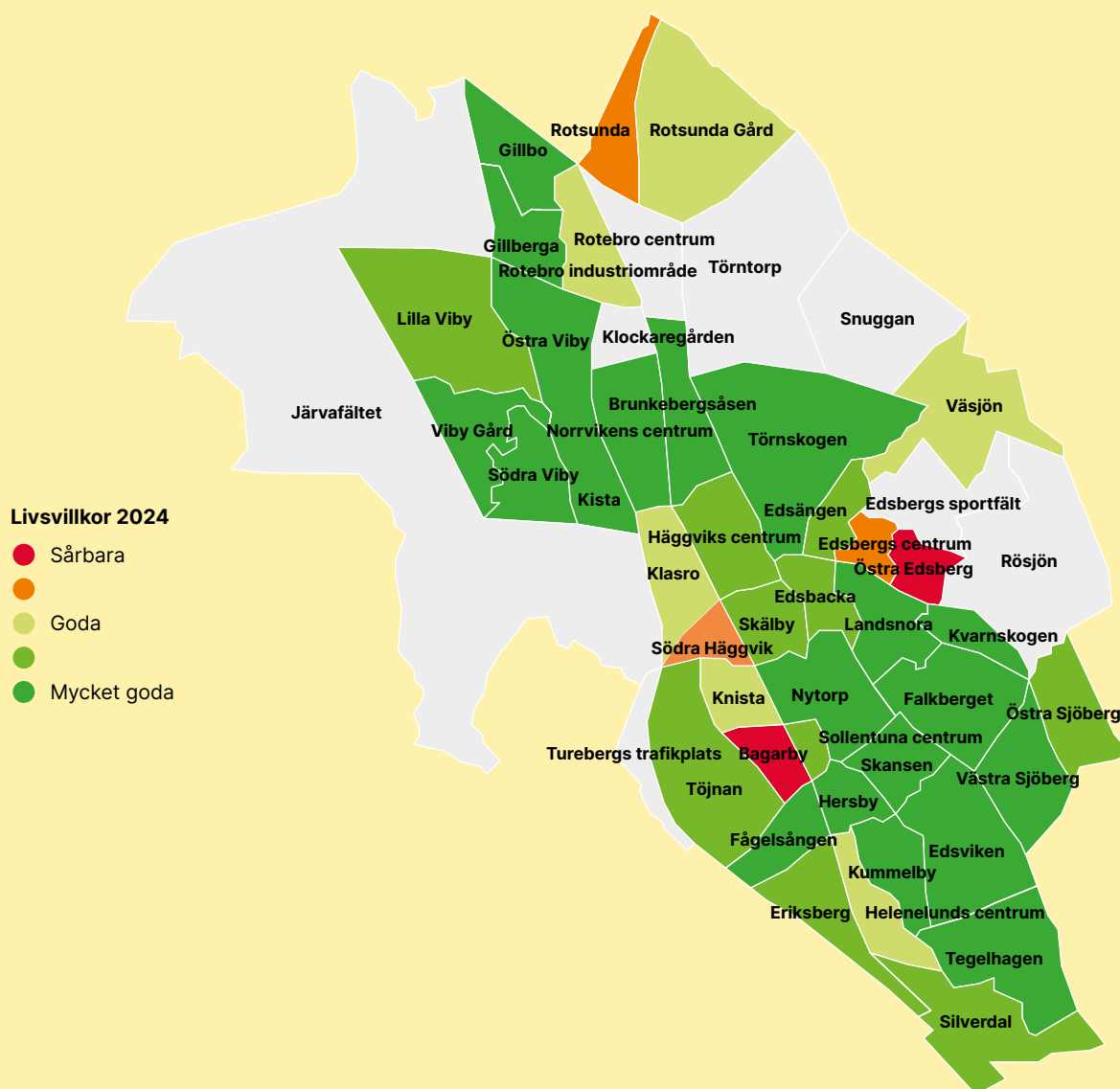

Inga utsatta områden 2030

Årsanalys 2025

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
1. Inledning	11
1.1 Bakgrund	11
1.2 Uppdragsformulering	12
1.3 Organisation	16
2. Modell för analys	17
2.1 Analysmodell	17
2.2 Livsvillkorsindex	18
3. Jämförande analys Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna	28
3.1 Samhällsförhållanden	29
3.2 Lokal problembild	34
3.3 Institutionell förmåga	43
4. Slutsatser	55
4.1 Utvecklingen på rätt väg men fortsatta sårbarheter	55
4.2 Sårbara livsvillkor och egenförmåga	55
4.3 Kollektiv förmåga och samhällstillit	56
4.4 Lokal problembild	56
4.5 Institutionell förmåga	57
4.6 Utvecklingsområden	58
5. Fokusområden	61
5.1 Tidigare nio fokusområden	61
5.2 Tre fokusområden för det fortsatta arbetet	73
6. Åtgärder – ett axplock	75
Referenser	83
Bilaga A: Begreppsförklaringar	84

Vi är på rätt väg

I december 2025 fastslog Polisen att området kring centrala Sollentuna (Malmvägen i folkmun) graderades ned från riskområde till utsatt område. Till saken hör att området upplevs allt tryggare. Det vittnar boende, besökare och handlare om, vilket även framgår i trygghetsundersökningar. Andelen som upplever otrygghet har minskat med 13 procentenheter jämfört med året innan och 23 procentenheter jämfört med år 2020. Inget annat utsatt område i Stockholms län har gjort en lika stor förflyttning.

Allt fler i Sollentuna upplever att problem kopplat till det egna bostadsområdet har minskat. Samtidigt som förekomsten av klotter, skadegörelse och nedskräpning har gått ned upplever Sollentunaborna förbättring gällande problem med narkotikamissbruk, öppen droghandel, påträngande tiggeri och ordningsstörande ungdomar. Men detta är inget som sker av sig självt.

Bakom utvecklingen ligger ett långsiktigt och målmedvetet arbete. Tidiga insatser för barn och unga som har svårt att klara skolan, ett aktivt brottsförebyggande arbete där tät och rak dialog med polisen möjliggör kraftfulla insatser, innan det är för sent. I den här årsrapporten kan läsaren ta del av utvecklingen under förra året och möjlighet ges att fördjupa sig i utvecklingsuppdragets nio fokusområden.

Många pilar pekar i rätt riktning men vi vet att trygghetsarbetet aldrig blir färdigt. Utmaningar förändras över tid och kräver ständig uppmärksamhet och handlingskraft.

Kommunen behöver fortsätta utveckla sina arbetssätt, stärka samverkan och jobba utifrån tydliga prioriteringar.

Årets resultat visar att vi är på rätt väg, men också att vårt gemensamma arbete är viktigare än någonsin.

Henrik Thunes (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning

Sollentuna kommun har som målsättning att år 2030 inte ha några områden med på Polisens lista över utsatta områden. Sedan beslutet fattades år 2020 har utvecklingen varit positiv i de tre geografiska områden som är i fokus för målsättningen även om utmaningar kvarstår.

Analysen avser Bagarby (benämns Bagarby i rapporten) som är ett delområde i kommundelen Tureberg respektive Edsbergs centrum och Östra Edsberg (benämns Edsberg i rapporten), som är delområden i kommundelen Edsberg samt Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård (benämns som Rotebro i rapporten), som är delområden i kommundelen Rotebro.

Fram till december 2023 var två områden med på polisens lista över utsatta områden, Tureberg och Edsberg:

Bagarby, som är ett delområde i kommundelen Tureberg betecknas 2025 som ett utsatt område och är fortsatt kvar på listan.¹ Edsbergs centrum och Östra Edsberg som är delar av kommundelen Edsberg, betecknades som ett utsatt område och är från och med december 2023 borttaget från listan. Området kommer fortsatt att följas fram till 2030 främst med fokus på livsvillkoren som behöver förbättras. Från och med 2025 ingår även Rotebro i utvecklingsuppdraget *Inga utsatta områden 2030*. Rotebro betecknas inte som ett utsatt område enligt polisens lista men baserat på lokal problembild och socio-ekonomiska sårbarheter beslutade kommunfullmäktige i december 2024 att även Rotebro ska ingå i uppdraget. Rotebro inkluderades i årsanalysen från och med 2024.

För att följa ett bostadsområdes utveckling har Sollentuna använt en analysmodell som bygger på teorier som utgår från att områden som är socialt desorganiserade också löper större risk att få högre brottslighet och bli mer otrygga.

Att vända utvecklingen i kommunens utsatta områden är ett långsiktigt arbete och nödvändigt för att skapa bättre livsvillkor men även trygghet för de boende i områdena. Särskilt viktigt är att stärka boendes egenförmåga, civilsamhälle och kollektiv förmåga samt myndigheters och företags institutionella förmåga. I denna årsrapport behandlas enbart kommunala verksamheter.

1 2025 ändrade Polisen indelningen av utsatta områden från tre till två kategorier: Utsatta och Särskilt utsatta områden. Kategorin Riskområde togs bort. Bagarby tillhörde denna kategori men flyttades till Utsatt område.

Den analysmodell som Sollentuna använder bygger bland annat på sex socio-ekonomiska variabler för att mäta livsvillkor. De socioekonomiska variablerna ställs samman i tre mellanliggande livsvillkorindex och följs över tid. Dessa är ekonomiska förhållanden, familje- och boendeförhållanden och segregation. De framtagna sociala indikatorerna visar på att livsvillkoren är sämre i de socio-ekonomiskt sårbara områdena Bagarby, Edsberg och Rotebro. Till exempel är utbildningsnivån, andelen förvärvsarbete och förvärvsinkomsten lägre än i kommunen som helhet. Trångboddheten är hög. Sårbara livsvillkor får bland annat konsekvenser på ekonomi, studier, hälsa och trygghet.

Bagarby, Edsberg och Rotebro är boendemiljöer där barn, ungdomar, vuxna och äldre lever sina vardagsliv. Det finns många exempel på hur boende och andra aktörer bidrar till att utveckla fungerande lokalsamhällen. Tillsammans utgör de en positiv samhällskraft.

Samtidigt har Bagarby och Edsberg under lång tid påverkats negativt av lokalt organiserad brottslighet. En brottslighet som påverkat de boendes vardagsliv och trygghet. Den utgör en negativ samhällskraft. Rotebro har inte en lokalt organiserad brottslighet liknande den som finns i Bagarby och Edsberg.

Denna årsrapport fokuserar på hur negativa förhållanden i Bagarby, Edsberg och Rotebro ska minska och boendemiljöerna förbättras. Det innebär inte att allt det goda arbete som bedrivs och alla de goda exempel som finns i områdena har glömts bort. Målet Inga utsatta områden 2030 handlar om att förstärka de förutsättningar som krävs för att de goda samhällskrafterna ska kunna fortsätta att växa sig starka.

Jämfört med övriga Sollentuna uppvisar Bagarby, Edsberg och Rotebro både skillnader och likheter. Alla tre kännetecknas av att många hushåll är trångbodda, det finns många barn och unga, befolkningen är heterogen, in- och utflyttningen är hög och andel hushåll med sårbara livsvillkor är hög. Det finns ett antal utmaningar och fokusområden för dessa områden som:

- förbättrade livsvillkor
- goda uppväxtvillkor
- god skolgång
- likvärdiga kultur- och fritidsaktiviteter
- likvärdig förvärvsfrekvens
- goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet
- ingen insocialisering till kriminella nätverk
- trygga bostadsområden
- ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog.

Från och med 2026 grupperas dessa utmaningar och fokusområden in i tre fokusområden:

- förbättrade livsvillkor
- trygga bostadsområden
- ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

Jämfört med 2024 visar årsanalysen för 2025 att:

Samhällsförhållanden

- Livsvillkoren är oförändrade i Bagarby, Östra Edsberg och Rotsunda gård. Något förbättrade i Rotebro centrum. Något försämrade i Edsberg Centrum och Rotsunda.
- Egenförmågan har en svagt positiv utveckling i Rotebro men oklar utveckling i Bagarby och Edsberg under 2024.² Då data endast finns från 2024 går det inte säga något om utvecklingen 2025.
- Förutsättningarna för att utveckla den kollektiva förmågan i Bagarby, Edsberg och Rotebro är fortsatt sårbara.³ Arbete pågår för att analysera och förstärka den kollektiva förmågan.
- Kunskapen om föreningsliv och lokal organisering är från kommunens sida begränsad även om steg har tagits för att förbättra situationen.
- Utifrån de indikatorer som finns för samhällstillit, som valdeltagande och uppgifter i trygghetsundersökningar, finns det brister i samhällstilliten. Den bedöms som något förbättrad jämfört med 2024.
- Det finns fortsatt stort behov av förbättrade kontaktytor och dialogformer med boende och föreningsliv. Steg har tagits för att förbättra situationen.

Lokal problembild

- Det finns en komplex problembild där lokalt organiserade kriminella nätverk påverkar localsamhällena i Bagarby men även i Edsberg. I Rotebro finns inga kriminella nätverk men området har delvis en likartad brottslighet som i Bagarby och i Edsberg. Jämfört med 2024 bedöms situationen ha förbättrats i Bagarby och Edsberg. I Rotebro är det en oklar förändring.
- Brottsligheten är högre i de tre områdena än övriga Sollentuna. Brottslighet i varierande grad främst skadegörelse, bedrägerier, våldsbrott och övriga brott mot person.

2 Minskad andel med låg ekonomisk standard i Edsberg och Rotebro, oförändrat i Bagarby (2024), minskad förvärvsfrekvens i alla tre områdena (2024), ökad medianinkomst (2024), antal hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd (2025) har ökat marginellt i Bagarby och Edsberg och minskat i Rotebro.

3 Heterogen befolkning, hög omflyttning och sårbara livsvillkor påverkar förutsättningarna för att utveckla kollektiv förmåga.

- Det finns en öppen drogszen i Bagarby som starkt påverkar närområdet. Narkotikabruk och försäljning finns i alla tre områdena.
- Det har skett en förbättring av tryggheten⁴ i Bagarby, Edsberg och Rotebro samt i Sollentuna i stort de senaste åren och särskilt i Bagarby. Det är dock större otrygghet i de tre områdena än i övriga Sollentuna. Rotebro C och Bagarby är de områden där flest känner sig otrygga. I Rotsunda är färre otrygga och i Edsberg är det samma som för Sollentuna kommun som helhet.

2025 bedöms Bagarby ha stora eller mycket stora problem relaterat till den lokala problembilden i stort⁵ men med en oförändrad till positiv utveckling jämfört med 2024. Edsberg bedöms ha mindre problem och överlag en positiv eller oförändrad utveckling. Rotebro har problem avseende vissa aspekter i den lokala problembilden såsom till exempel tryggheten och viss brottslighet och utvecklingsriktningen är oklar (oförändrad eller positiv). Se figur 3.6 (i kapitel 3).

Institutionell förmåga

- Inskrivningsgraden i förskola och fritidshem är lägre i Bagarby, Edsberg och Rotebro än i övriga Sollentuna. Under de tre år som mätningar genomförts har inskrivningsgraden varierat mellan både år och områden, utan att någon tydlig trend kan identifieras, bortsett från att inskrivningsgraden genomgående är lägre i dessa tre områden.
- Andelen elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram år 2024⁶ är lägre bland elever folkbokförda i Bagarby, Edsberg och Rotebro än i Sollentuna kommun generellt. Sedan 2019 då resultaten för första gången följdes upp på områdesnivå har resultaten varierat mellan år och områden. Andelen elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram har dock hela tiden legat lägre för elever folkbokförda i Bagarby, Edsberg och Rotebro än i Sollentuna kommun generellt.
- En tydlig trend sedan mätningarna startade är att behörigheten till yrkesprogram för elever i Rotebro ökat, för att närma sig resultaten i Bagarby och Edsberg.
- En stor grupp unga (16–29 år) varken arbetar eller studerar. Det innebär en risk för marginalisering. Gruppen har ökat något i Bagarby och Rotebro men är oförändrad i Edsberg (2023⁷).
- Bagarby, Edsberg och Rotebro stod för 41 procent av alla aktualiseringar till socialtjänsten gällande oro för barn och unga. Edsberg ökar men Rotebro minskar. I Bagarby är det ungefär samma nivå som 2024. Antalet utredningar

4 Den regionala trygghetsmätningen redovisas på RegSO-nivå. Berörda områden i utvecklingsuppdraget är Bagarby, Edsberg, Rotebro C och Rotsunda (som inkluderar Rotsunda gård).

5 I lokal problembild analyseras brottsligheten, tryggheten och lägesbilden genom EST jämte kvalitativa bedömningar som utgår från ett frågebatteri. Se vidare i kapitel 3.2 Lokal lägesbild.

6 Senaste statistikuppgiften är från 2024 för andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram.

7 Senaste statistikuppgiften är från 2023 för unga (16–29 år) som varken arbetar eller studerar

av barn och unga hos socialtjänsten minskade i Rotebro, ökade i Edsberg och var på samma nivå i Bagarby som 2024.

- Nästan 55 procent av alla hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd och drygt 60 procent av alla hushåll med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd bor i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Under 2025 var det en viss ökning av antalet hushåll i Bagarby och Edsberg men minskning i Rotebro.
- I samtliga områden är det en låg andel barn som deltar i organiserad idrottsverksamhet och färre flickor än pojkar (2025). Motsvarande gäller för deltagandet i kulturskolan men där är det fler flickor än pojkar.
- Det finns svårigheter för samtliga verksamheter att identifiera storlek och sammansättning på sina respektive målgrupper samt utmaningar kring hur dessa målgrupper ska nås. Samma bedömning som 2024.
- Det finns problem med att motverka insocialisering till kriminella nätverk samt nå och stödja kriminella stödsökare. 2025 bedöms att de institutionella förutsättningarna finns för att motverka insocialisering men det är problem med att identifiera och nå målgruppen med behov.
- Verksamheterna saknar generellt en del förutsättningar för att hantera identifierade problem. Situationen är likartad jämfört med 2024.
- 2025 finns det goda förutsättningar, med vissa undantag, att rekrytera personal med rätt kompetens. Det är en förbättring jämfört med 2024.

1. Inledning

Sollentuna ska bli Sveriges mest attraktiva kommun. För att nå denna vision har kommunfullmäktige beslutat om tre övergripande mål.

- Trygghet och välfärd genom livet
- Hållbar och konkurrenskraftig tillväxt
- Attraktiv och effektiv organisation

Till kommunens övergripande trygghetsmål, Trygghet och välfärd genom livet, finns ett tillhörande utvecklingsuppdrag med en tydlig målsättning.

Sollentuna kommun ska år 2030 inte ha några områden med på polisens lista över utsatta områden.

Denna målsättning är beslutad i kommunfullmäktige i december 2020.

1.1 Bakgrund

Polisens nationella operativa avdelning, NOA, upprättar sedan år 2015 en lista över utsatta områden. Listan bestod år 2025 av 59 områden i Sverige i de två kategorierna utsatt område och den allvarigare kategorin särskilt utsatt område. Jämfört med föregående lista har en översyn av kriterier samt områdesgränser genomförts i samband med arbetet med lägesbilden för 2025, vilket inneburit att kategorin riskområde har tagits bort från de nationella bedömningarna.

Ett utsatt område är geografiskt avgränsat och karaktäriseras av en låg socio-ekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knutet till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. Detta framträder genom att boende och andra aktörer i området medvetet eller omedvetet anpassar sig till de kriminella aktörerna, exempelvis genom en tystnadskultur.⁸

Ett särskilt utsatt område kännetecknas av en social problematik och kriminell närvaro som lett till en utbredd obenägenhet att delta i rättsprocessen och svårigheter för polisen att fullgöra sitt uppdrag. Parallella samhällsstrukturer utmanar samhällets funktionalitet.⁹

Kommunens mål är att inget område i kommunen ska finnas med på Polisens lista år 2030. Sollentuna hade fram till december 2023 två områden med på

⁸ <https://polisen.se/om-polisen/polisens-arbete/utsatta-omraden/>

⁹ Ibid.

polisens lista över utsatta områden. Tureberg/Bagarby som var ett riskområde och som numera är ett utsatt område. Edsberg som var ett utsatt område är från och med 2023 borttaget från listan. Området kommer fortsatt att följas fram till 2030 främst med fokus på livsvillkoren som behöver förbättras.

Från och med 2025 ingår även Rotebro i utvecklingsuppdraget *Inga utsatta områden 2030* och inkluderas i årsanalysen från och med 2024.

- **Bagarby:** Analysen avser Bagarby som är ett delområde i kommundelen Tureberg.
- **Edsberg:** Analysen avser Edsbergs centrum och Östra Edsberg, som är delområden i kommundelen Edsberg.
- **Rotebro:** Analysen avser Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda Gård som är delområden i kommundelen Rotebro.

1.2 Uppdragsformulering

Sollentuna kommun har som uttalat mål att inte ha några områden med på Polisens lista över utsatta områden 2030. För att förbättra livsvillkoren i utsatta områden behöver de kommunala verksamheterna samordna insatser för att motverka och förebygga social utsatthet. Berörda nämnder och kommunala bolag behöver under perioden följa effekterna av de aktiviteter som genomförs och agera proaktivt om eftersträvad effekt uteblir.

1.2.1 Mål och milstolpar

Projektmålet är Inga utsatta områden 2030. Uppdraget skall vara genomfört till utgången av 2030. Arbetet ska följas genom en mer omfattande årlig analys utöver ordinarie tertialanalyser.

I samband med att utvecklingsuppdraget beslutades, beslutade kommunfullmäktige om följande milstolpar till och med 2025:

- Till årsskiftet 2021/2022 ska berörda nämnder komplettera med nödvändiga indikatorer för att kunna utvärdera effekten av genomförda insatser.
- Till indikatorerna ska det finnas aktuellt utfall och förslag på styrgränser. Indikatorerna ska i görligaste mån fånga effekter över sådant som nämnden har rådighet över. Återrapportering sker genom budgetunderlagsprocessen.
- Till 2025 ska trångboddheten ha minskat i både Edsberg och Bagarby, jämfört med nivåer 2021.¹⁰
- Till 2025 ska utbildningsnivån¹¹ ha ökat i både Edsberg och Bagarby, jämfört med nivåer 2020.

¹⁰ Aktuell statistik finns för 2024. 2025 års siffror kan följas upp först i och med 2026 års årsrapport.

¹¹ Ibid.

- Till 2025 ska andelen med självförsörjning¹² ha ökat i både Edsberg och Bagarby, jämfört med nivåer 2021.

Dessa milstolpar följs upp i samband med kommande årsberättelse och årsanalys.

Kommunfullmäktige beslutade 2025 om nya milstolpar som ska gälla 2026–2027:

- Till 2027 ska påverkan och utbredningen av den öppna drogsenen i Tureberg minska, jämfört med nivåer 2025, för att upphöra senast 2030.
- Till 2027 (juni) ska andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till gymnasiets yrkesprogram ha ökat i Bagarby, Edsberg och Rotebro, jämfört med nivåer 2025 (juni).
- Till 2027 ska fler barn och unga (flickor och pojkar) från Bagarby, Edsberg och Rotebro delta i organiserad kultur-, fritids- och idrottsverksamhet, jämfört med nivåer 2025.

1.2.2 Fokusområden

I årsanalysen 2023 pekades nio prioriterade fokusområden ut för det fortsatta arbetet med utvecklingsuppdraget Inga utsatta områden 2030.

1. Förbättrade livsvillkor

Goda livsvillkor är förutsättningar för ökad egenförmåga och förbättrad hälsa. Nyckelfaktorer är förbättrade utbildningsnivåer och ökad förvärvsfrekvens.

Självförsörjningsgraden ska öka i utsatta områden.

2. Goda uppväxtvillkor

Riktade stödinsatser för att säkerställa ett likvärdigt fungerande föräldraskap. Koordinera samarbetet mellan socialtjänsten, förskola och skola samt kultur- och fritid och kompetens och arbetsmarknad i syfte att erbjuda likvärdigt goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar med sårbara livsvillkor.

3. God skolgång

Barn och ungdomar med sårbara livsvillkor är likvärdigt inskrivna i, går till, trivs i samt klarar av förskola och skola. Andelen som klarar gymnasiebehörighet ska öka i utsatta områden. Personal samt barn och elevgrupper kännetecknas av mångfald. Personalen har rätt kompetens.

4. Likvärdiga kultur- och fritidsaktiviteter

Barn och ungdomar med sårbara livsvillkor deltar likvärdigt i kultur- och fritidsaktiviteter där personalen samt deltagarna kännetecknas av mångfald.

12 Aktuell statistik för förvärvsfrekvens finns för 2024. 2025 års siffror följs upp först i och med 2026 års årsrapport. Statistik för ekonomiskt bistånd finns för 2025 och ingår i innevarande årsrapport.

5. Likvärdig förvärvsfrekvens

Unga män samt kvinnor med sårbara livsvillkor har likvärdig förvärvsfrekvens. Ungdomar med sårbara livsvillkor ska ha möjlighet till sommarjobb. Stöd till UVAS (unga som varken arbetar eller studerar).

6. Goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet

Goda boendeförhållanden är viktiga för bättre livsvillkor eftersom de ger trygghet, stabilitet och en hälsosam miljö att leva i. Ett bra boende minskar stress, stärker familjeliv och möjliggör arbete, studier och socialt liv. Blandade bostadstyper, bostadsstorlekar och upplåtelseformer med olika boendekostnader kan minska trångboddhet och segregation. Minskad trångboddhet förbättrar hälsa, skolresultat, integration och trygghet.

7. Ingen insocialisering till kriminella nätverk

Att motverka framväxten av grupper med barn och unga som riskerar att insocialiseras i kriminella nätverk är en av de mest centrala uppgifterna för att uppnå målet om Inga utsatta områden 2030.

Barn och unga som bor i utsatta områden ska inte riskera att socialiseras in i kriminalitet eller kriminella nätverk. Det handlar om att på ett tidigt stadium identifiera och erbjuda stöd till sårbara familjer samt sätta in relevanta och evidensbaserade insatser. Målgrupper ska identifieras utifrån ålder och problematik. Utgångspunkten är att olika målgrupper kräver olika typer av insatser. Genom att definiera olika målgrupper kan åtgärder samordnas, inriktas och utvärderas. På samma sätt kan man arbeta med de olika platser och miljöer (skola, fritids, lekmiljöer/samlingsplatser, ungdomshäng, torg osv) som de vistas i och se till att det inte utvecklas normbrytande beteenden eller kriminogena miljöer. Det handlar om att identifiera och motverka kriminogena miljöer och arenor, erbjuda möjligheter till avhopp samt presentera positiva fritidssysselsättningar och möjliggöra sunda livsval.

Uppmärksamhet bör även riktas mot vad som sker på sociala medier.

8. Trygga bostadsområden

Boende i utsatta områden ska uppleva samma trygghet som övriga Sollentunabor. Den kriminella påverkan ska minska och de lokala problembilderna förbättras. Negativa ungdomshäng och öppen narkotikahantering påverkar de boendes livskvalitet och trygghet. Narkotikaanvändningen måste minska och öppna drogscener avvecklas. Fastigheter och utemiljöer ska upplevas som trygga och omhändertagna. Genom att få bort kriminogena miljöer från bostadsområdena kan inflytandet från kriminella nätverk och inflytelserika kriminella personer minska. Samhället ska ha den sociala kontrollen över offentliga och halvoffentliga miljöer¹³. Metoder för att identifiera och erbjuda stöd till kriminella

13 Halvoffentliga rum kan t ex vara enskild kvartersgata. Dessa rum har allmänheten oftast tillgång till men gestaltningen och placeringen av dess rum bjuder inte in till vistelse på samma sätt som till ett offentligt rum.

stödsökare ska utvecklas. Uppmärksamhet bör även riktas mot vad som sker på sociala medier.

9. Ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

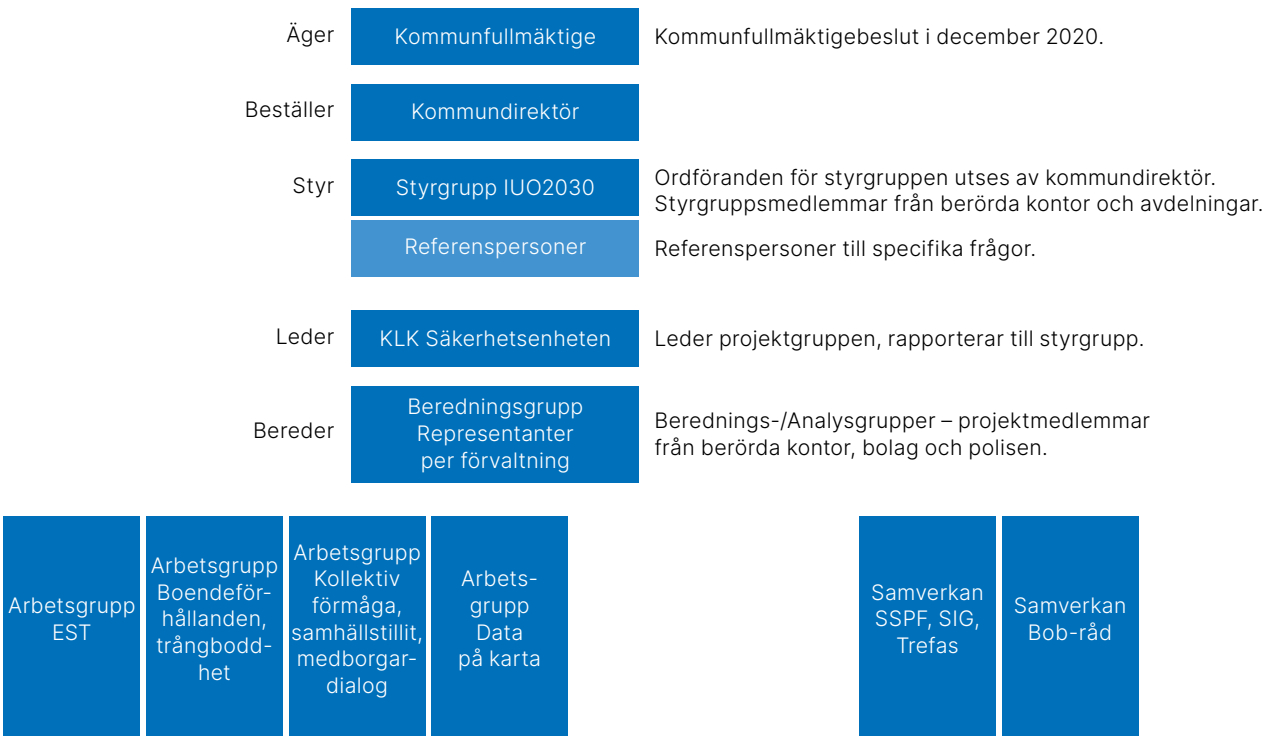
Den kollektiva förmågan och samhällstilliten ska öka i utsatta områden.

Hög kollektiv förmåga motverkar kriminalitet och stärker lokalsamhällestilliten. Boende i utsatta områden ska få samma förutsättningar att utveckla fungerande civilsamhällen med hög kollektiv förmåga som övriga Sollentunabor. För det behövs ökad kunskap om föreningsliv och lokal organisering i utsatta områden. Det behövs förbättrade kontaktytor och dialogformer med boende och föreningsliv om deras behov och möjligheter för deltagande. Boende och civilsamhälle är nyckelaktörer för att stärka lokalsamhället, öka den kollektiva förmågan samt minska tystnadskulturen.

Möjligheter till god medborgardialog ska stärkas i utsatta områden. Lågt valdeltagande i utsatta områden pekar på att många känner sig utanför de demokratiska processerna. Det är även svårt att nå målgrupper som är i behov av stöd från kommunens verksamheter. Genom att utveckla kontaktytor och nya former för medborgar- och boendedialog kan det demokratiska samtalet utvecklas, samhällstilliten stärkas och tystnadskulturen minska.

1.3 Organisation

Organisationen är rak styrning (se figur 1.1). Ägare är kommunfullmäktige, beställare är kommundirektör, styrning sker genom en styrgrupp för uppdraget utsedd av kommundirektören, projektledare är funktion på kommunledningskontorets säkerhetsenhet, projekt/beredningsgrupp är utsedda analysgrupper. Till styrgruppen finns referenspersoner till specifika frågor. Organisations-schemats arbetsgrupper/områden kan komma att revideras årligen för att anpassas efter prioriteringar som framkommer i årsanalyser.

Figur 1.1. Organisation för arbetet med Inga utsatta områden 2030 (IUO2030).

2. Modell för analys

2.1 Analysmodell

För att följa ett bostadsområdes utveckling är det viktigt att ta utgångspunkten i etablerade teoribildningar. I Sollentuna används en analysmodell som bygger på teorier¹⁴ som utgår från att områden som är socialt desorganiserade eller fragmenterade också löper större risk att få högre brottslighet och därmed blir mer otrygga.

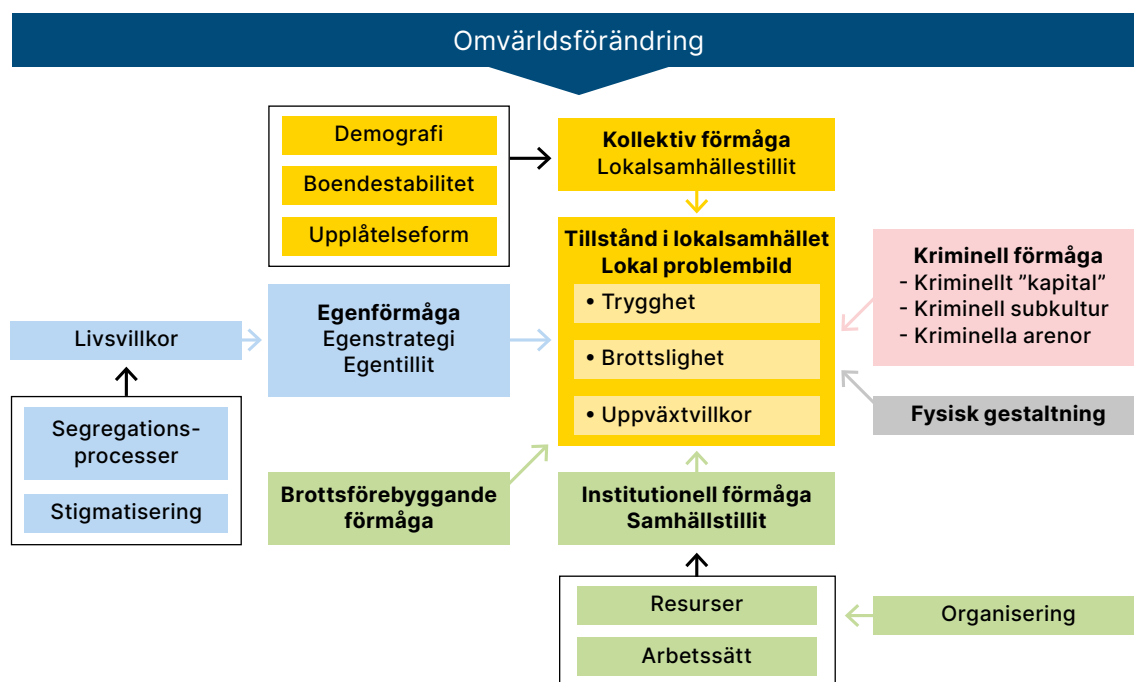
För att ett bostadsområde ska fungera väl är det viktigt att det finns gemensamma normer och en social kontroll som reglerar områdets sociala liv. Det finns tre viktiga förmågor som påverkar ett områdes sociala relationer, normer och sociala kontroll:

- Egenförmåga som är den förmåga individer har för att kunna påverka sitt eget liv och hantera olika situationer. Den baseras på medfödda egenskaper men också på utbildning, ekonomi eller andra resurser. Egenförmågan påverkas av de livsvillkor man lever under.
- Kollektiv förmåga som avser den förmåga en grupp har för att lösa gemensamma problem och upprätthålla social kontroll. Den uttrycks genom den lokalsamhällestillit som finns i ett område.
- Institutionell förmåga handlar om de resurser och förmågor olika samhällsinstitutioner har för att kunna fullgöra sina uppdrag. Den påverkar den samhällstillit som finns bland de boende.

I bostadsområden med hög omflyttning, heterogen befolkning och sårbara livsvillkor kan det vara svårare att utveckla en fungerande kollektiv förmåga och hög lokalsamhällestillit. Om den institutionella förmågan i form av förskola, skola, fritidsverksamhet, bostadsföretag, polis med flera inte heller kan fullgöra sina uppdrag är risken stor att barn och unga inte får den start i livet som de behöver. Samtidigt kan tilliten till myndigheter bli låg. Sammantaget kan dessa förhållanden leda till svårigheter att upprätthålla ett gemensamt normsystem, en fungerande social kontroll och ett väl fungerande socialt liv. I stället blir lokalsamhället fragmenterat eller desorganiserat och i värsta fall kan krafter som kriminella nätverk växa fram.

14 Park, Burgess och McKenzie (1925); Shaw och McKay (1942); Faris (1955); Bursik (1988); Bursik och Grasmick (1993); Sampson (1993); Sampson och Wilson (1995). Se vidare i Referenser

Analysmodell av lokalsamhälle

Figur 2.1. Översikt av analysmodell för lokalsamhällen och indikatorer för att följa utvecklingen.

2.2 Livsvillkorsindex

Att vända utvecklingen i kommunens utsatta områden är ett långsiktigt arbete och nödvändigt för att skapa bättre livsvillkor men även trygghet för boende i områdena. Särskilt viktigt är att stärka boendes egenförmåga, civilsamhälle och kollektiv förmåga samt myndigheters och företags institutionella förmåga.

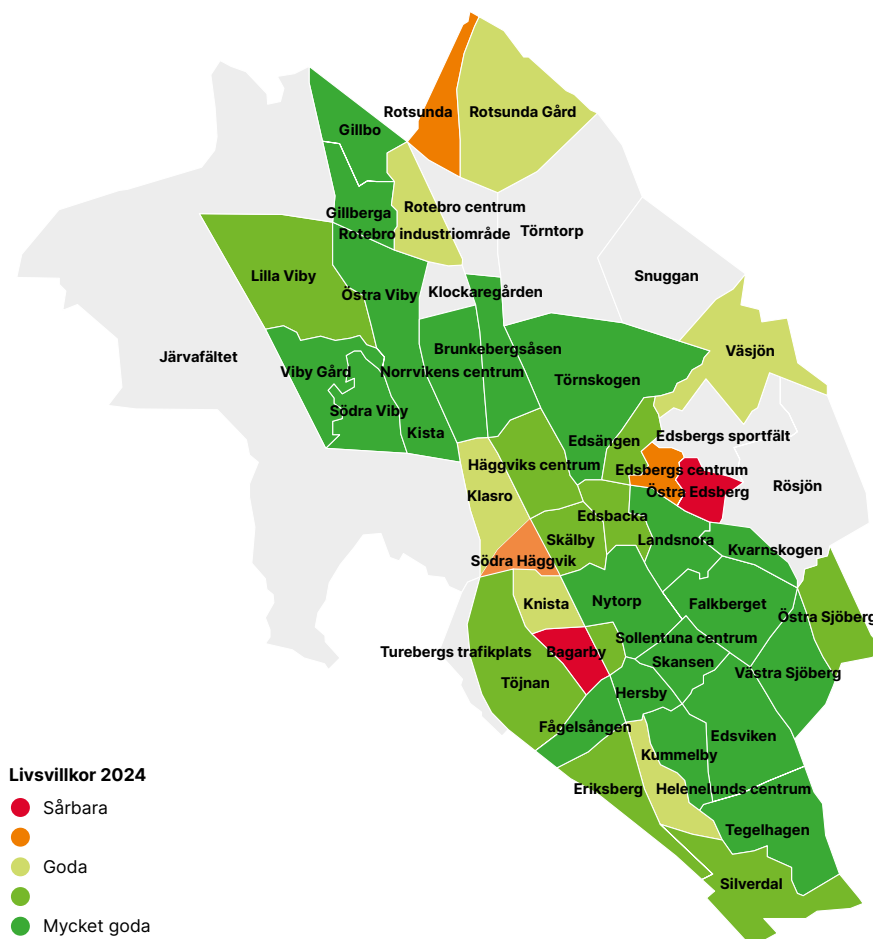
Ett livsvillkorindex mäter boendes levnadsförhållanden.¹⁵ Det består av sex variabler som grupperas i tre mellanliggande livsvillkorindex: ekonomiska förhållanden, familje- och boendeförhållanden och segregation.

- Ekonomiska förhållanden mäts genom variablerna
 - Förvärvsfrekvens
 - Medianinkomst
 - Utbildningsnivå
- Familje- och boendeförhållanden mäts genom variablerna
 - Ensamstående med barn
 - Befolkningstäthet/Bostadsarea
- Segregation
 - Utländsk bakgrund

¹⁵ Detta index används även av Polisen i arbetet med att kartlägga socio-ekonomiska förhållanden och identifiera utsatta områden.

I Sollentuna ska livsvillkoren, med basår 2010, ha rört sig i en positiv riktning fram till år 2030, det vill säga de ekonomiska förhållandena ska ha förbättrats, antalet arbetstillfällen och utbildningsnivå ska ha ökat, hälsa och trygghet ska ha förbättrats. Detta kan även avspeglas i livsvillkorsindexets färgskala på karta.

Livsvillkorsindex på karta

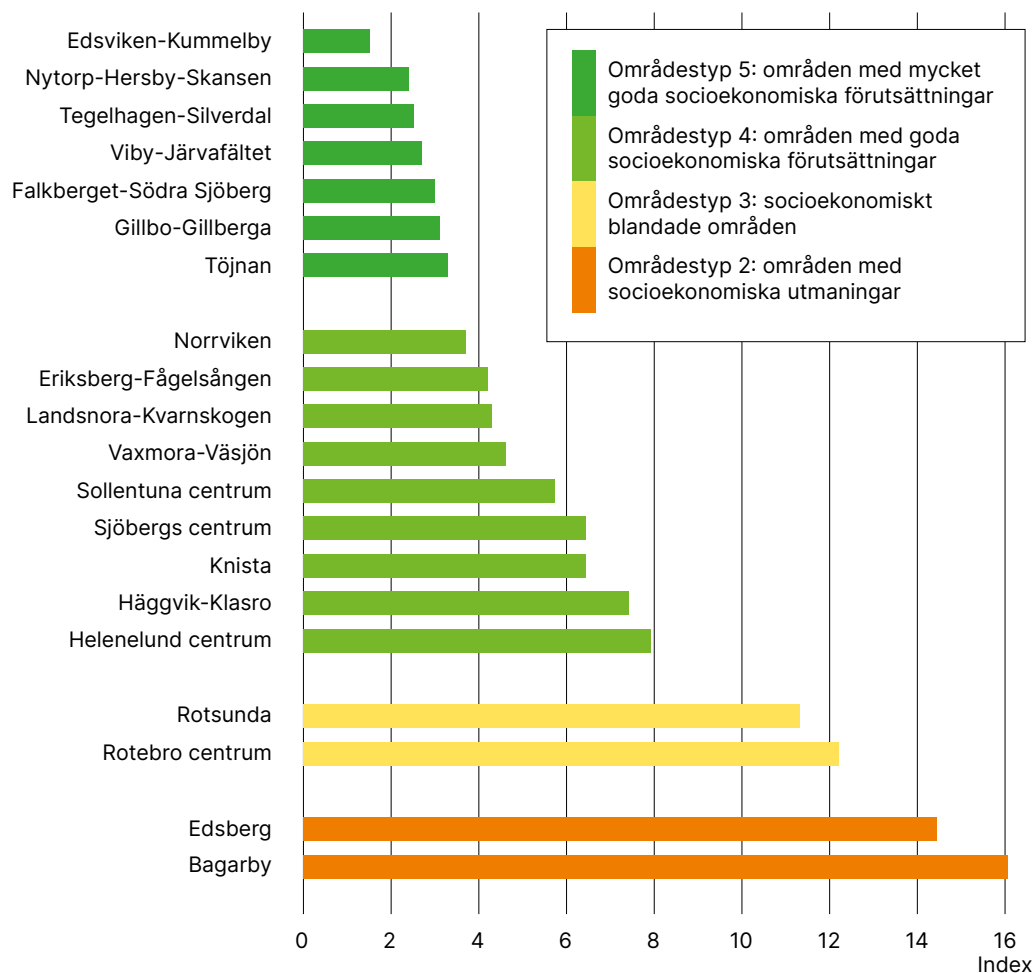
Figur 2.2. Livsvillkor i Sollentuna kommun, på NYKO¹⁶-nivå. Förhållanden år 2024 vilket är det senaste året där det finns tillgänglig data för samtliga variabler. Vitmarkerade områden är områden med begränsat statistiskt underlag. Källa: SCB och Sollentuna kommun

Oförändrat index i Bagarby, Östra Edsberg och Rotsunda gård. Något försämrat index i Edsbergs centrum och i Rotsunda. Något förbättrat index i Rotebro centrum där andelen förvärsarbetande ökade 2024. Försämring i Södra Häggvik 2024 jämfört med 2023 i och med svagare ekonomiska förhållanden.

16 NYKO står för nyckelkod och är ett system som gör det möjligt att redovisa statistik för delområden inom en kommun. I den här rapporten används sex av Sollentuna kommuns nyckelkodsområden: Bagarby, Edsbergs centrum och Östra Edsberg respektive Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård.

SCB:s socioekonomiska index

Utöver de livsvillkoren som tas fram i Sollentuna finns även ett socio-ekonomiskt index hos SCB som avser ett mer begränsat antal variabler och görs med en något annorlunda geografisk indelning.

Figur 2.3. Socioekonomiskt index 2024. De variabler som ingår är andelen personer med låg ekonomisk standard, andelen med högst förgymnasial utbildning och andelen med ekonomiskt bistånd och/eller långtidsarbetslösa. Källa: SCB och Sollentuna kommun.

I Sollentuna kommun klassas inget område som områdestyp 1 som står för stora socioekonomiska utmaningar. Edsbergs centrum och Östra Edsberg som ingår i RegSO Edsberg har ett försämrat index 2024 jämfört med 2023 vilket gör att områdestypen har ändrats från områdestyp 3 till områdestyp 2.

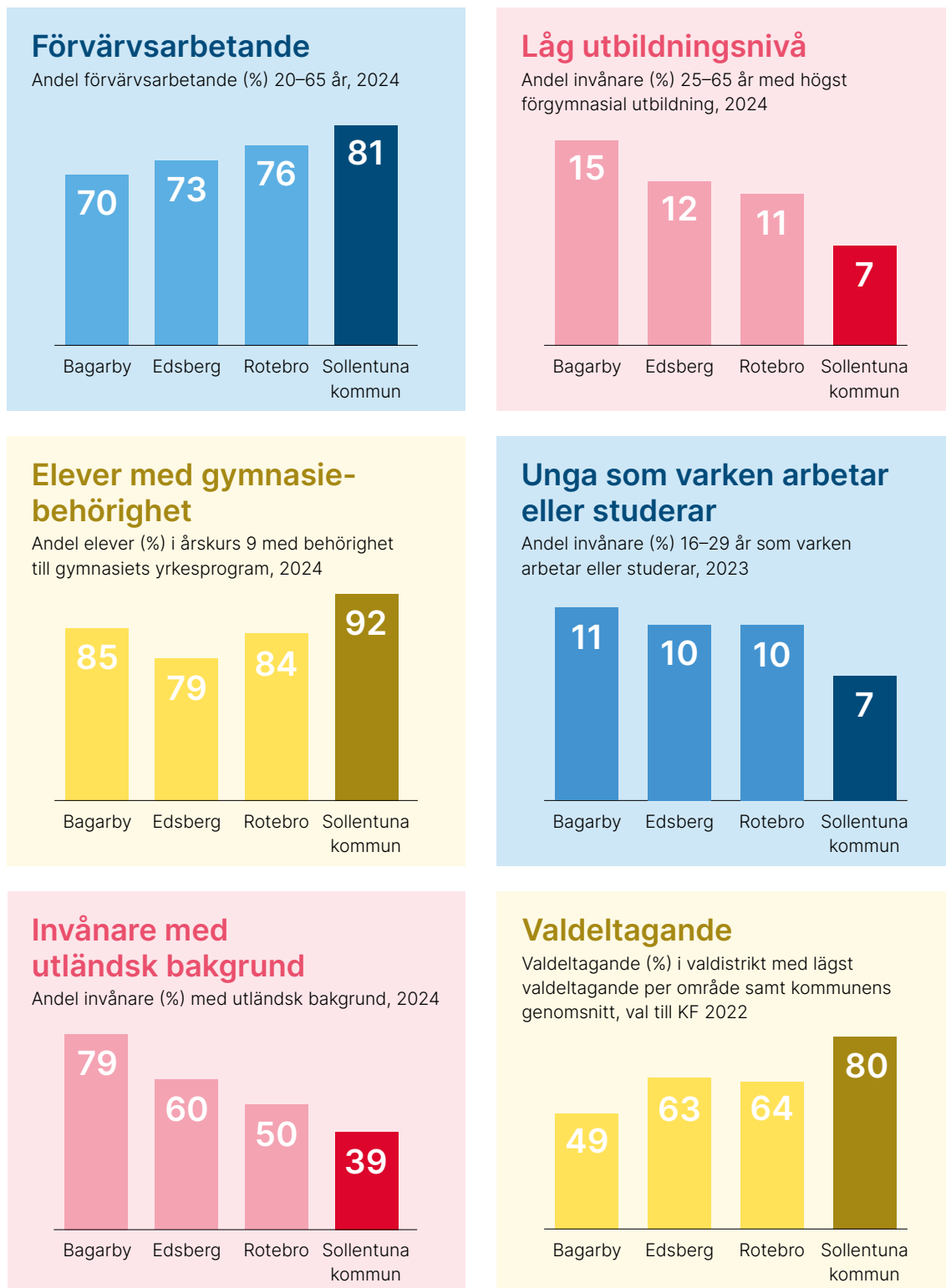
Bagarby: Något försämrat index 2024 jämfört med 2023. Försämringen gäller två variabler: det finns en ökning av andelen personer med låg ekonomisk standard samt en ökning av andelen personer som har ekonomiskt bistånd och/eller är långtidsarbetslösa.

Rotebro C: Förbättrat index 2024 jämfört med 2023 i och med en minskning av andelen personer med låg ekonomisk standard. (I livsvillkoren ser man att andelen förvärvsarbetande ökade 2024 – i övriga IUO-områden ses en minskning)

Rotsunda/Rotsunda gård: Index i stort sett oförändrat. Minskad andel lågutbildade men en ökning av andelen personer som har ekonomiskt bistånd och/eller är långtidsarbetslösa.

Edsberg (Edsbergs centrum/Östra Edsberg): Försämringen avser samtliga tre variabler som ingår.

Urval av socioekonomiska variabler – jämförelse mellan Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna kommun

Figur 2.4. Urval av några socioekonomiska variabler. Statistiken för Edsberg och Rotebro avser inte hela kommundelarna, se definition i kapitel 1.1 Bakgrund.

Jämfört med 2023 har andelen förvärvsarbetande minskat i alla tre områdena inklusive på Sollentunanivå. Andelen med låg utbildningsnivå har minskat i Bagarby och Rotebro och ligger på samma nivå som föregående år i Edsberg och Sollentuna. Elever med gymnasiebehörighet har ökat i Bagarby och Rotebro men minskat i Edsberg och ligger på samma nivå i Sollentuna som föregående år. Unga som varken arbetar eller studerar har ökat i Bagarby och Rotebro och ligger på samma nivå i Edsberg och Sollentuna som föregående år. Andelen invånare med utländsk bakgrund har ökat i Edsberg och Rotebro och ligger på samma nivå i Bagarby och Sollentuna som föregående år. Det senaste valet var 2022 och siffrorna avser kommunalval (val till kommunfullmäktige). *Källor: SCB, Valmyndigheten och Sollentuna kommun.*

Andel elever (folkbokförda i Sollentuna) i årkurs 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram år 2022–2024

Under perioden 2022–2024 var 92 procent av eleverna behöriga till gymnasiets yrkesprogram, samma nivå som tidigare period 2021–2023.

Uppgifterna avser elever som är folkbokförda i Sollentuna kommun, oavsett var de går i skolan. Kartan visar resultat efter elevernas bostadsområden.

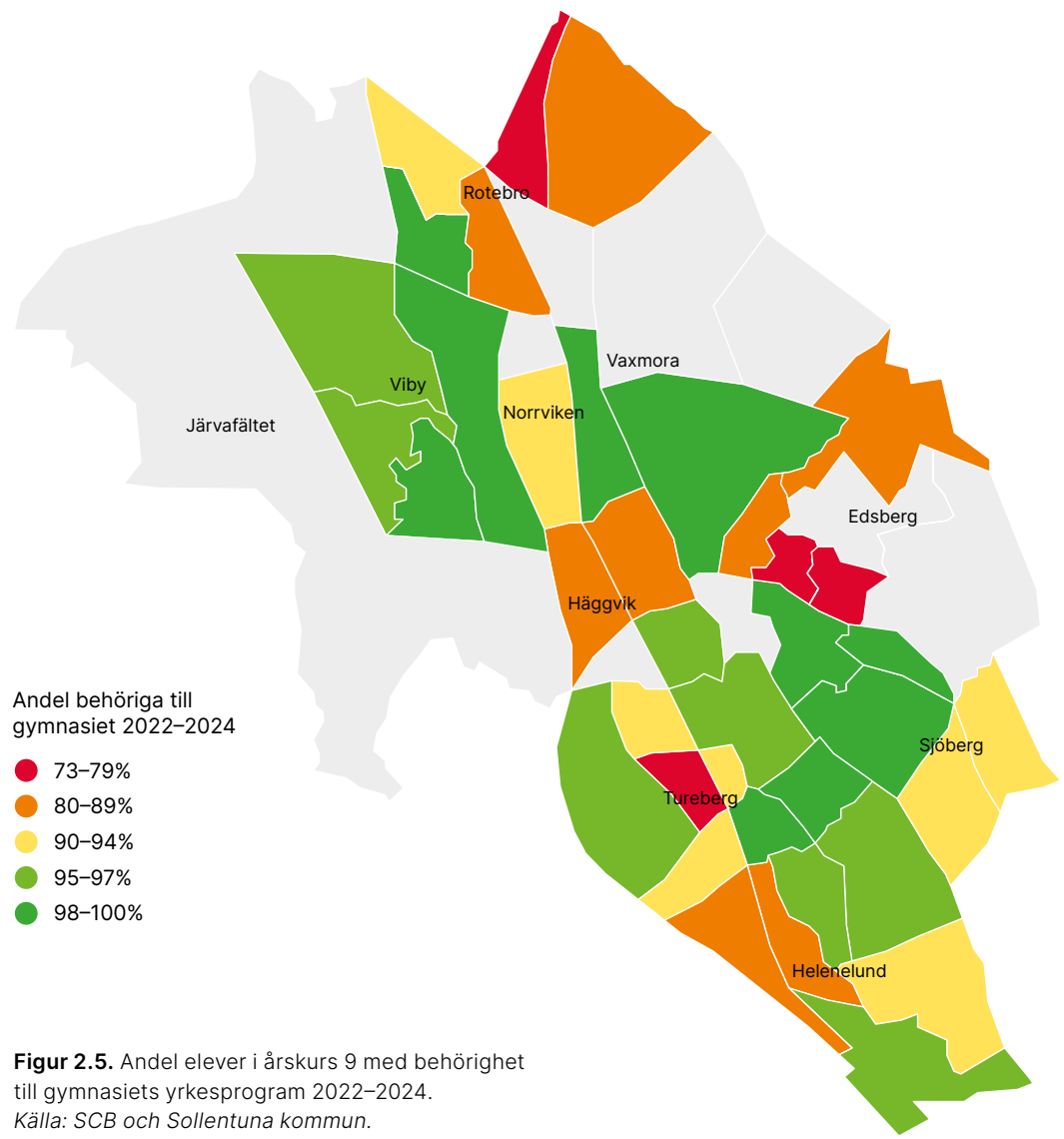
Under 2022–2024 (slutbetyg vårterminen 2022, 2023, 2024) sammantaget var andelen behöriga lägst i följande områden:

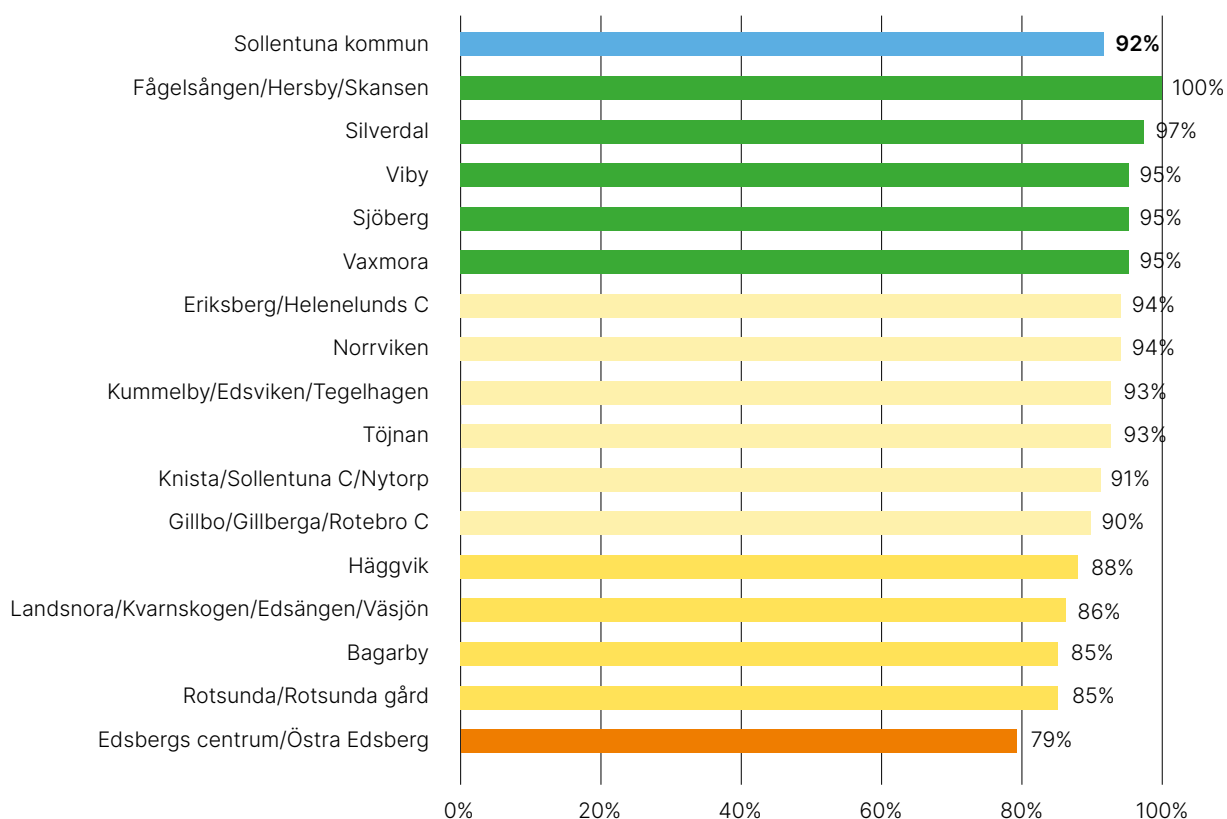
- Edsbergs centrum 74%
- Östra Edsberg 78%
- Bagarby 78%
- Rotsunda 78%
- Rotsunda gård 81%

Behörigheten vårterminen 2024 jämfört med behörigheten vårterminen 2023 visar:

- en förbättring i Bagarby
- en förbättring i Rotebro (Rotebro centrum/Rotsunda/Rotsunda gård)
- en viss försämring i Edsberg (Edsbergs centrum/Östra Edsberg)

2025 års uppgifter är ännu inte tillgängliga på delområdesnivå.

Figur 2.6. Andel elever i åk 9 med behörighet till gymnasiets yrkesprogram 2024.

Trångbodda hushåll i Sollentuna kommun

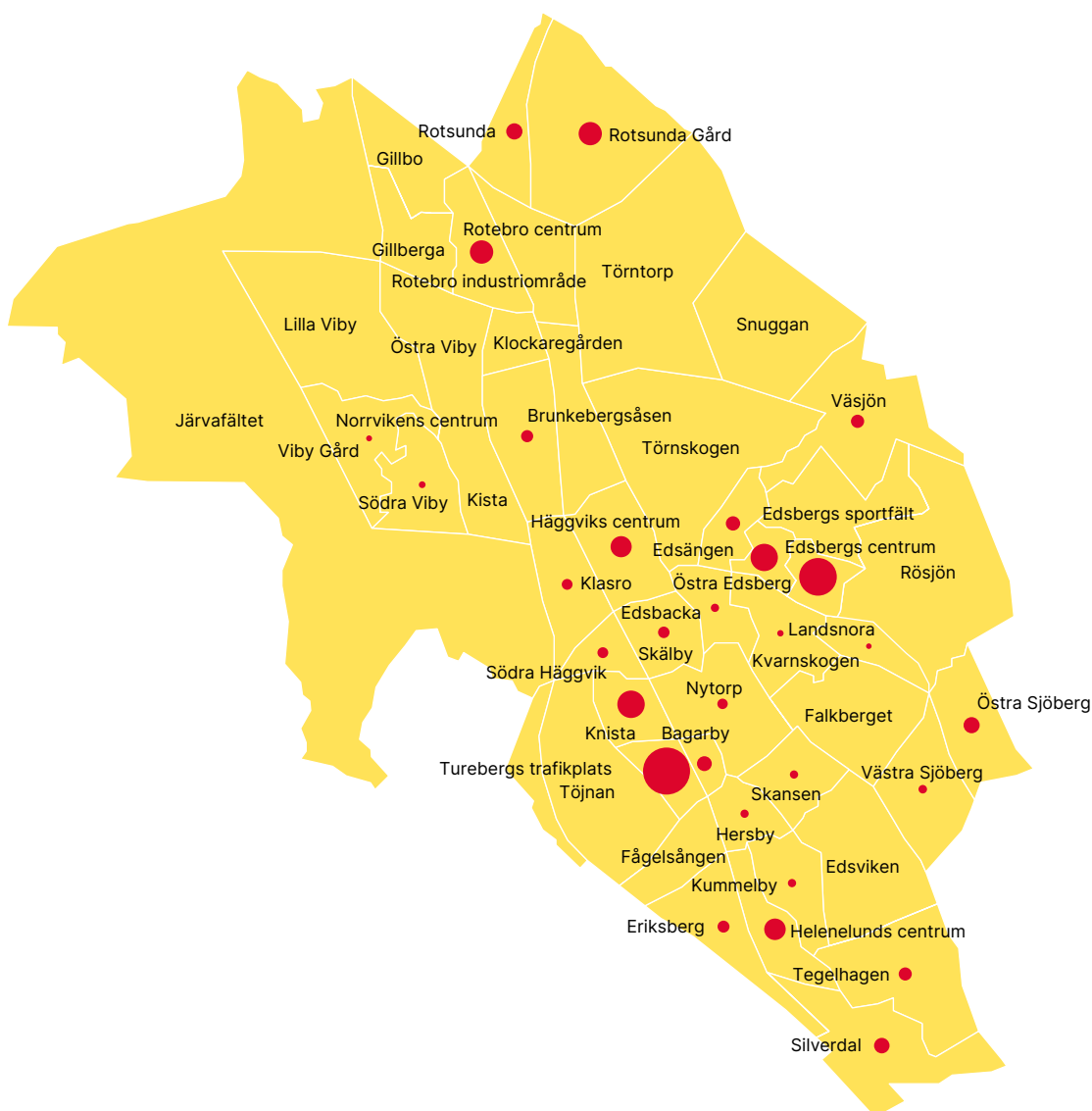
Det finns olika definitioner av trångboddhet. Skillnaderna beror på olikheter i hur man ser på ensamhushåll, hur många (och vilka) personer som anses kunna dela rum, och vilka hustyper som finns med i beräkningarna.

I arbetet med *Inga utsatta områden 2030* används flera nyckeltal eftersom de kan ge olika information på delområdesnivå. I livsvillkorsindexet används genomsnittlig boendearea per person. I indikatorn trångbodda hushåll används SCB:s uppgifter och senaste definition¹⁷. SCB:s uppgifter ger jämförbara uppgifter för samtliga statistikområden i kommunen och möjliggör olika typer av jämförelser och kombinationer med andra nyckeltal.

17 Ett hushåll räknas som trångbott om det bor mer än två personer per rum (kök och vardagsrum oräknade) och/eller om barn över 12 år delar rum. Ensamstående utan barn är enligt definitionen inte trångbodda

Antal trångbodda hushåll i flerbostadshus i kommunens socioekonomiskt sårbara områden:

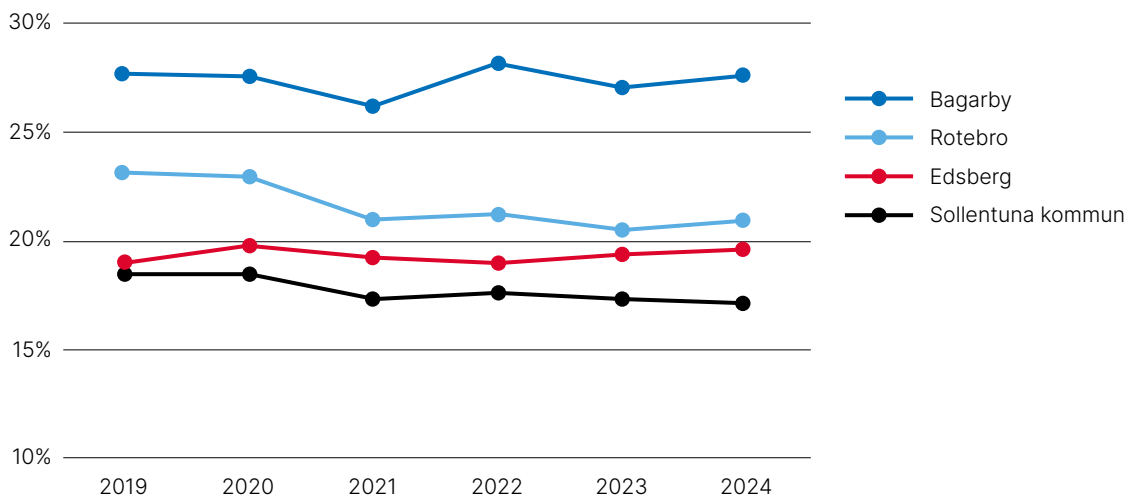
- Cirka 650 i Bagarby – 28 procent av hushållen.
- Cirka 650 i Edsbergs centrum/Östra Edsberg – 20 procent av hushållen.
- Cirka 400 i Rotebro – 21 procent av hushållen.

Figur 2.7. Trångbodda hushåll i flerbostadshus i Sollentuna kommun 2024.

Källa: SCB och Sollentuna kommun

Andel trångbodda hushåll i flerbostadshus 2019–2024

Figur 2.8. Diagrammen visar utvecklingen av trångbodda hushåll i Bagarby, Rotebro, Edsberg och Sollentuna kommun som helhet. Trångboddheten har minskat något i Sollentuna kommun som helhet och ökat något i de tre geografiska områdena mellan åren 2023 och 2024.

Källa: SCB och Sollentuna kommun

Under perioden 2019-2024 har trångboddheten minskat något i kommunen som helhet. I Bagarby, Edsberg och Rotebro har trångboddheten varierat men ökat något mellan åren 2023 och 2024:

- Andelen trångbodda hushåll i Bagarby har varierat kring 26-28 procent under perioden. Trångboddheten minskade något om man jämför nivåer 2019 (28 procent) med nivåer 2023 (27 procent), men ökade sedan igen till år 2024 (28 procent). I Rotebro har andelen trångbodda hushåll minskat mellan åren 2019 (23 procent) och 2023 (20 procent), men ökade sedan något igen till år 2024 (21 procent). I Edsberg har andelen trångbodda hushåll varierat mellan 19-20 procent under perioden. Trångboddheten har ökat något år 2024 (20 procent) jämfört med nivåer 2019 (19 procent) och 2023 (19 procent).

Av samtliga trångbodda hushåll (2 915 hushåll) i flerbostadshus i Sollentuna är år 2024 59 procent hushåll med barn under 18 år. Omkring en fjärdedel av de trångbodda hushållen i kommunen, 24 procent, har låg ekonomisk standard. Det finns ca 500 trångbodda hushåll i kommunen (17 procent av de trångbodda hushållen) med både låg ekonomisk standard och barn under 18 år.

3. Jämförande analys Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna

I detta kapitel jämförs förhållandena i Bagarby, Edsberg och Rotebro med övriga Sollentuna.

Analysen avser Bagarby som är ett delområde i kommundelen Tureberg respektive Edsbergs centrum och Östra Edsberg, som är delområden i kommundelen Edsberg samt Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård som är delområden i kommundelen Rotebro.

Analyserna baseras dels på kvantitativa nyckeltal (indikatorer), dels på kvalitativa bedömningar. De senare har genomförts av respektive berörd verksamhet/kontor, dels av en analysgrupp med representanter från kompetens- och arbetsmarknadsavdelningen, kultur- och fritidskontoret, socialkontoret, utbildningskontoret, säkerhetsenheten, ekonomiavdelningen, samhällsbyggnadsavdelningen respektive av EST-arbetsgruppen med representanter från säkerhetsenheten, socialkontoret, kultur- och fritidskontoret, utbildningskontoret, samhällsbyggnadsavdelningen, Sollentunahem och Polisen/LPO Sollentuna. Analyser har gjorts med stöd av Malmö universitet. Årsanalysen baseras på data på olika geografiska nivåer: Regionala statistikområden (RegSO) och nyckelkods områden (NYKO). Polisens brottsdata baseras på basområdesnivå.

Den jämförande analysen är indelad i tre delar: Samhällsförhållanden, Lokal problembild och Institutionell förmåga.

3.1 Samhällsförhållanden

3.1.1 Sammanfattning

Jämfört med Sollentuna kommun generellt kännetecknas Bagarby, Edsberg och Rotebro av att fler:

- lever under sårbara livsvillkor
- är trångbodda
- har låg egenförmåga
- flyttar ut och in i området
- har utländsk bakgrund
- samt att det finns många barn och unga.

Situationen för 2025 bedöms vara sårbar eller mycket sårbar för de flesta av dimensionerna. Jämfört med 2024 finns det en positiv trend för samhällstillit och kollektiv förmåga. För livsvillkor och egenförmåga är den oförändrad eller oklar och oförändrad eller svagt negativ för den demografiska utvecklingen.

3.1.2 Bebyggelse Bagarby, Edsberg och Rotebro

Bagarby, Edsbergs centrum, Östra Edsberg, Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård växte fram som flerfamiljshusområden under 1960- och 1970-talen. I områdena byggdes både bostads och hyresrätter där de senare kom att dominera. I Rotebro byggdes även äganderätter. Utbyggnaden var en del av det omfattande bostadsbyggande som skedde under denna tid och följde rådande stadsbyggnadsideal.

Områdena lokaliserades i olika delar av Sollentuna där Bagarby ligger centralt vid pendeltågsstation, Rotebro i anslutning till och nordost om pendeltågsstation medan Edsberg ligger inbäddat i skog norr om Danderydsvägen.

I samtliga tre områden byggdes förhållandevis många små lägenheter. Det har påverkat områdenas funktion på bostadsmarknaden då delar av dem kommit att bli områden med stor omflyttning.

Alla tre områden har goda utvecklingsmöjligheter och idag pågår omfattande stadsutvecklingsprojekt i Bagarby, Edsberg och Rotebro.

Kommunens riktlinjer för bostadsförsörjning antogs av kommunfullmäktige i december 2023 och innehåller flera insatsområden med bäring på utvecklingsuppdraget *Inga utsatta områden 2030*. De generella målsättningarna är att nå ett varierat bostadsutbud vad gäller upplåtelseformer, storlek och kostnad, liksom att underlätta flyttkedjor. Arbeta med en ny handlingsplan för bostadsförsörjning kommer att arbetas fram under 2026–2027.

3.1.3 Påverkat lokalsamhälle

Bagarby, Edsberg och Rotebro är boendemiljöer där barn, ungdomar, vuxna och äldre lever sina vardagsliv. Näringsidkare driver verksamheter som är viktiga för områdena. Satsningar på förskola, skola och fritidsverksamheter har som mål att skapa goda förutsättningar för barn och unga. Fastighetsägare utvecklar och förbättrar boendemiljön och trygghetsarbetet. Större satsningar som Malmparken i Bagarby gör platsen attraktiv även för många utanför området. Med andra ord finns det många exempel på hur boende och andra aktörer bidrar till att utveckla fungerande lokalsamhällen i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Tillsammans utgör de en positiv samhällskraft.

Samtidigt har främst Bagarby och Edsberg under lång tid påverkats negativt av lokalt organiserad brottslighet. En brottslighet som påverkat de boendes vardagsliv och trygghet. Den utgör en negativ samhällskraft.

Denna årsrapport fokuserar på hur negativa förhållanden i Bagarby, Edsberg och Rotebro ska minska och boendemiljöerna förbättras. Det innebär inte att allt det goda arbete som bedrivs och alla de goda exempel som finns i områdena har glömts bort. Målet *Inga utsatta områden 2030* handlar om att förstärka de förutsättningar som krävs för att de goda samhällskrafterna ska kunna fortsätta att växa sig starka. I årsrapporten ges också exempel på hur detta arbete bedrivs.

3.1.4 Demografi, livsvillkor och egenförmåga

Befolkningens sammansättning, livsvillkor och egenförmåga påverkar ett områdes utveckling. Jämfört med övriga Sollentuna uppvisar Edsberg, Bagarby och Rotebro både skillnader och likheter. Samtliga tre områden kännetecknas av:

- Historiskt stark befolkningstillväxt som planat ut i Bagarby, minskat något i Rotebro, och ökat svagt i Edsberg.
- Många är trångbodda.
- Många barn och unga.
- Heterogen befolkning.
- Hög in- och utflyttning.
- Hög andel hushåll med sårbara livsvillkor.
- Hög andel personer som ingår i hushåll med begränsad egenförmåga.

I tabell 3.1 jämförs Bagarby, Edsberg (Edsbergs centrum och Östra Edsberg), Rotebro (Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård) med Sollentuna kommun totalt.

Tabell 3.1. Jämförelse Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna avseende några nyckelvariabler. När det gäller Edsberg och Rotebro redovisas vissa variabler sammanslaget i tabellen.

Samhälls- förhållanden	År	Bagarby	Edsberg centrum	Östra Edsberg	Rotebro centrum	Rotsunda	Rotsunda gård	Sollentuna kommun
Livsvillkorindex	2024							
Förvärvsfrekvens, %	2024	70	73	74	76	74	78	81
Medianinkomst, tkr	2024	279	316	317	360	338	359	427
Låg utbildningsnivå, %	2024	15	12	12	12	12	10	7
Utländsk bakgrund, %	2024	79	54	64	50	58	47	39
Ensamstående m. barn (andel hushåll), %	2024	10	10	13	11	11	13	8
Andel personer som ingår i hushåll med låg ekonomisk standard, %	2024	25	22			15		9
Befolkningsstorlek	2025	5 725	7 112			6 115		78 033
Antal barn 0–19 år	2025	1 235	1 723			1 427		19 932
Andel barn 0–19 år, %	2025	22	24			23		26
Heterogenitet (antal ursprungsländer)	2024	≈70	≈60			≈50		≈125
Andel inflyttning, %	2024	18	15			17		10
Andel utflyttning, %	2024	18	13			18		9
Andel trångbodda hus- håll i flerbostadshus, %	2024	28	20			21		17
Andel personer i hyresrätt, %	2024	52	62			44		21
Andel personer i bostadsrätt, %	2024	48	38			28		32

3.1.5 Kollektiv förmåga och samhällstillit

Det är svårt att mäta kollektiv förmåga utan större enkätstudier. Därför bedöms den mer indirekt genom ett antal strukturella faktorer som i forskning visat på samband.¹⁸ I Bagarby, Edsberg och Rotebro kännetecknas dessa av att:

- En högre andel hushåll har mer sårbara livsvillkor än i andra delar av Sollentuna. Oförändrade i Bagarby, Östra Edsberg och Rotsunda gård. Något förbättrade i Rotebro centrum. Något försämrade i Edsberg Centrum och Rotsunda
- En relativt stor grupp invånare i Bagarby, Edsberg och Rotebro lever med låg ekonomisk standard och begränsad egenförmåga. En minskning i Rotebro men en marginell ökning i Bagarby och Edsberg.
- Boendestabiliteten är låg. Utflyttningen från och inflyttningen till samtliga tre områden är generellt hög jämfört med övriga Sollentuna. Jämfört med föregående år är inflyttningen oförändrad i samtliga områden. Utflyttningen har varit något lägre i Bagarby och Edsberg och oförändrad i Rotebro jämfört med föregående år

¹⁸ Gerell m.fl. (2018).

- Områdena har heterogen befolkning där många har utländsk bakgrund. Antal ursprungsländer har ökat i samtliga områden.
- Brottsproblematiken är hög men har minskat i samtliga områden och främst i Edsberg och Bagarby.
- Det finns föreningar och andra sammanslutningar, främst i Bagarby, som är lokaliserade i områdena och som positivt kan påverka den kollektiva förmågan.

Det finns bristande kunskaper från kommunens sida kring föreningslivet i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Därför är det svårt att bedöma dess bidrag till den kollektiva förmågan. Utifrån de strukturella faktorerna livsvillkor, ekonomisk standard, boendestabilitet och brottsproblematik bedöms förutsättningarna vara mindre goda i Bagarby, Edsberg och Rotebro jämfört med övriga Sollentuna. De begränsade kunskaperna kring kollektiv förmåga visar på behovet av att Sollentuna kommun fortsätter att arbeta för att kartlägga och utveckla strategier för att stärka den i de tre områdena.

Även samhällstillit kan generellt vara svår att bedöma. Förtroende för det politiska systemet kan mätas genom valdeltagande och i förhållande till kommun och polis genom trygghetsundersökningar.

I tabell 3.2 visas på likheter och skillnader mellan Bagarby, Edsberg, Rotebro och övriga Sollentuna vad gäller valdeltagande och förtroende för kommun och polis. Valdeltagandet i kommunvalet 2022 i Bagarby, Edsberg och Rotebro är betydligt lägre än i Sollentuna som helhet. Orsaker till det låga valdeltagandet bör analyseras och åtgärder för att stärka det diskuteras.

Däremot framgår det i regionala trygghetsundersökningen att förtroendet för kommunen, är högre i Bagarby än för Sollentuna generellt, i Edsberg ligger det på samma nivå och i Rotebro är det något lägre än Sollentuna kommunnivå. Förtroendet för kommunen har ökat i Bagarby och Rotsunda gård men minskat i Edsberg och Rotebro centrum. Förtroendet för polisen är betydligt högre i Bagarby och i Edsberg än för Sollentuna generellt och något lägre i Rotebro. Förtroendet för polisen har ökat i Bagarby, Edsberg och Rotsunda gård men minskat i Rotebro centrum.

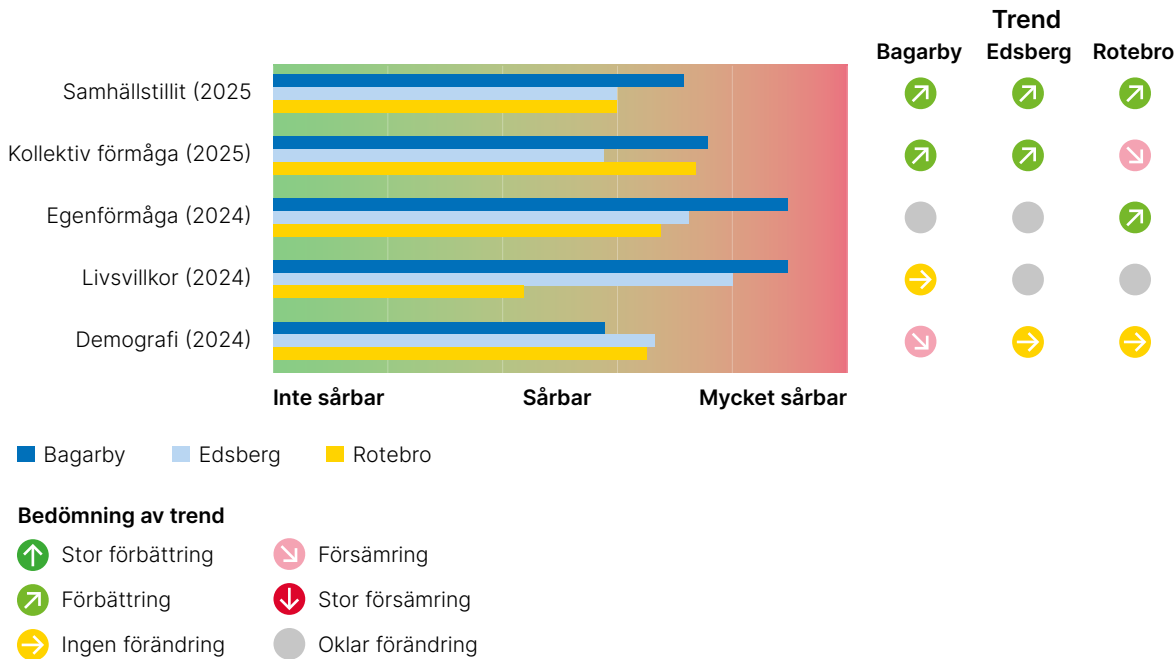
Tabell 3.2. Jämförelse valdeltagande och förtroende för kommun och polis¹⁹.

Indikatorer för samhällstillit	År	Bagarby	Edsberg	Rotebro	Sollentuna
Valdeltagande kommunalval, %	2022	49	63	64	80
Förtroende för kommun, %	2024	55	61	50/39	51
Förtroende för kommun, %	2025	60	52	48/53	52
Förtroende för polis, %	2024 ²⁰	69	67	59/39	56
Förtroende för polis, %	2025	75	69	53/61	59

3.1.6 Jämförelse samhällsförhållanden

I figur 3.1 jämförs samhällsförhållanden i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Bedömningar har gjorts utifrån situationen 2025 samt för trender de senaste tre åren. Som framgår är likheterna många mellan Bagarby, Edsberg och Rotebro samtidigt som det finns vissa skillnader. Generellt bedöms förhållandena vara sårbara avseende de flesta aspekter som analyseras.

Situationen för 2025 bedöms i varierande grad vara sårbar eller mycket sårbar för de olika områdena. Jämfört med 2024 finns det en positiv trend för samhällstillit och med undantag för Rotebro även för kollektiv förmåga. För livsvillkor och egenförmåga är den oförändrad eller oklar, med undantag för Rotebro som är något positiv. För den demografiska utvecklingen är den oförändrad eller svagt negativ.²¹

Figur 3.1. Samhällsförhållanden och trender i Bagarby, Edsberg och Rotebro (2025).

19 Jämfört med 2025 med 2024: Förtroendet för kommunen har ökat i Bagarby, Rotsunda och på Sollentunanivå. Minskat för Edsberg och Rotebro C. Förtroende för polisen har ökat i Bagarby, Edsberg, Rotsunda och på Sollentunanivå. Minskat för Rotebro C

20 Rotebro centrum respektive Rotsunda (inklusive Rotsunda gård)

21 De indikatorer som använts när det gäller demografi är antal barn 0 -15 år, 16 -19 år, antal 65 år och äldre, befolkningsstorlek, heterogenitet (antal ursprungsländer), andel inflyttning, andel utflyttning. Sårbarhet när det gäller demografi kan vara stor andel barn, hög heterogenitet och stor omflyttning i ett område.

3.2 Lokal problembild

3.2.1 Sammanfattning

- Antalet livskvalitetsbrott²² har minskat i Sollentuna kommun med 29 procentenheter 2025 jämfört med 2024²³. Det är främst skadegörelse, fordons- och narkotikabrott som minskat.
- Exklusive skadegörelse är Bagarby, Sollentuna centrum, Edsberg och Rotebro mest brottsutsatta. Skadegörelse och klotter är vanligt förekommande i Rotebro och Sollentuna centrum men inte i Bagarby och Edsberg.
- I Bagarby finns till skillnad från Edsberg och Rotebro en öppen drogscen. Antalet anmälda narkotikabrott är dubbelt så högt i Bagarby jämfört med Rotebro och tre gånger så högt som i Edsberg. Upplevelsen av en problematik med öppen narkotikahandel i sitt bostadsområde är högre i Bagarby, Edsberg och Rotebro C än för Sollentuna som helhet. I Rotsunda är upplevelsen på samma nivå som Sollentuna.
- Hot och ett fåtal vapenbrott förekommer i alla tre områdena. 2025 skedde inga skjutningar eller sprängningar varken i de tre områdena eller i kommunen som helhet.
- I Bagarby och Edsberg har det under lång tid funnits kriminella nätverk medan det i Rotebro inte har etablerats några. Jämfört med 2024 bedöms situationen ha förbättrats något i Bagarby och en stor förbättring i Edsberg.
- Andelen som känner sig trygga i sitt bostadsområde ökar i hela Sollentuna sedan 2021 (med 13 procentenheter till 77 procent, 2025). Det gäller särskilt för boende i Bagarby (23 procentenheter till 66 procent, 2025), Edsberg (21 procentenheter till 68 procent, 2025) och Rotsunda (13 procentenheter till 81 procent, 2025). Rotebro centrum är det område i Sollentuna där minst andel av befolkningen uppger att de känner sig trygga i sitt bostadsområde.

Andelen våld i nära relation i Bagarby, Edsberg och Rotebro utgör cirka 36 procent av samtliga anmälda brott inom våld i nära relation i Sollentuna. Andelen barnfridsbrott i de tre områdena utgör 48 procent av samtliga anmälda barnfridsbrott i kommunen.

- Jämfört med 2024 bedöms Bagarby ha stora eller mycket stora problem men med en viss positiv utveckling. Edsberg har problem och utvecklingen är i huvudsak positiv. Rotebro har problem avseende vissa aspekter i den lokala problembilden och utvecklingsriktningen är oklar.

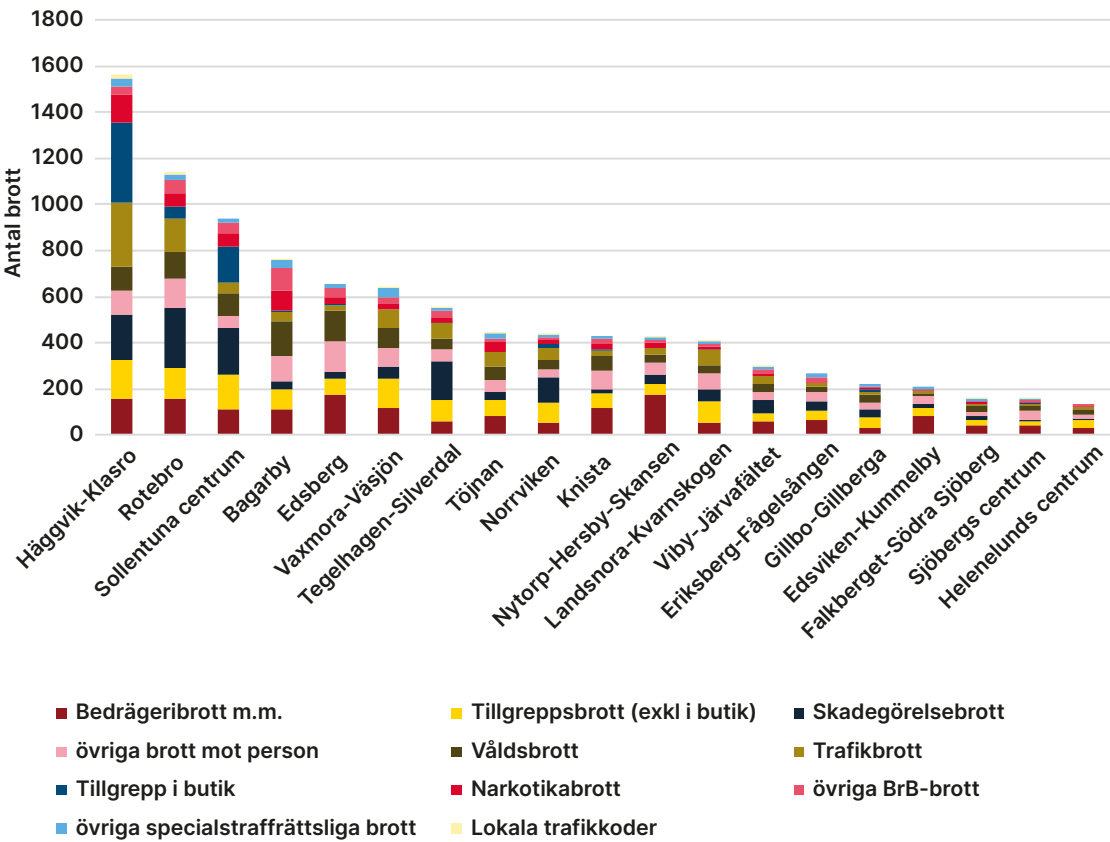
²² Brott och ordningsstörningar som påverkar tryggheten i vardagen för de som bor, vistas och verkar i ett område, se Region Stockholm (2021), och omfattar cirka 100 brottskoder som delas in i kategorierna misshandel, fordonsbrott, olaga hot, stöld person, våldtäkt, inbrott, narkotika, ofredande, rån person, skadegörelse.

²³ 4701 anmälda livskvalitetsbrott år 2024, 3316 år 2025.

3.2.2 Brottslighet

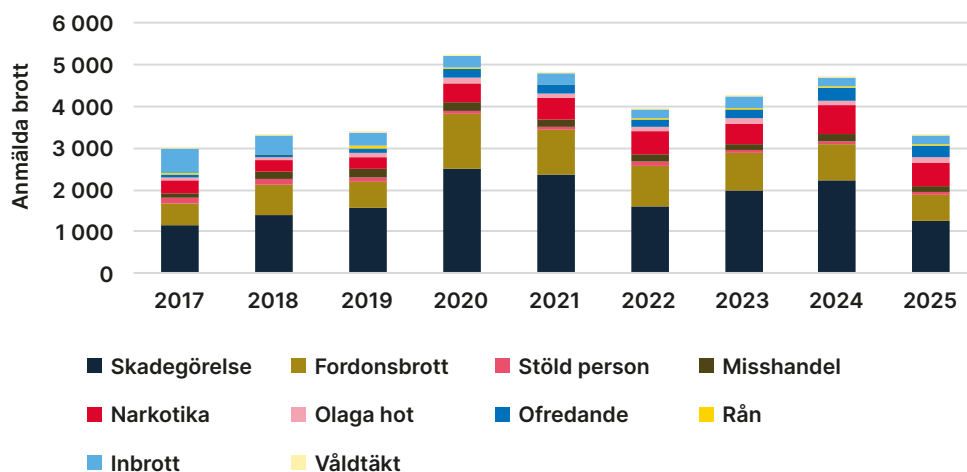
Sollentuna

Antalet anmälda livskvalitetsbrott i Sollentuna ökade gradvis fram till 2019 för att därefter stiga kraftigt under pandemiåren 2020 till 2021. Därefter sjönk antalet till 2022 för att på nytt stiga under 2023 och 2024. Under 2025 minskade antalet livskvalitetsbrott med 29 procent jämfört med 2024. Den viktigaste förklaringen till utvecklingen är ett minskat antal anmälda skadegörelse och fordonsbrott. Exkluderas dessa från analysen är antalet narkotikabrott den viktigaste förklaringsfaktorn. Inbrott ligger på ungefär samma nivå som 2024 och ofredande ökade stadigt fram till 2024 för att minska 2025.

Figur 3.2. Brottslighet i Sollentuna på RegSo-nivå. Anmälda brott 2025. Rotebro består av Rotsunda, Rotebro centrum och Rotebro. Källa: Polismyndigheten 2026. Orsaken till det stora antalet trafikbrott respektive skadegörelsebrott i Häggvik och Rotebro behöver ses över särskilt. Det stora antalet narkotikabrott i Häggvik-Klasro härrör till postterminalen i området.

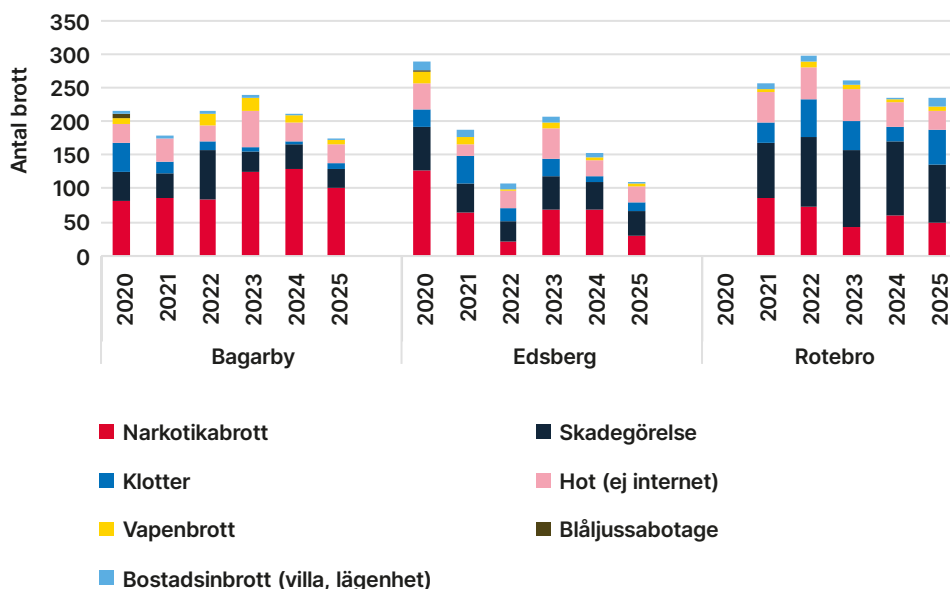
Livskvalitetsbrott 2017–2025

Figur 3.3. Anmälda livskvalitetsbrott 2017 – 2025 i Sollentuna. Källa: Brå 2025.

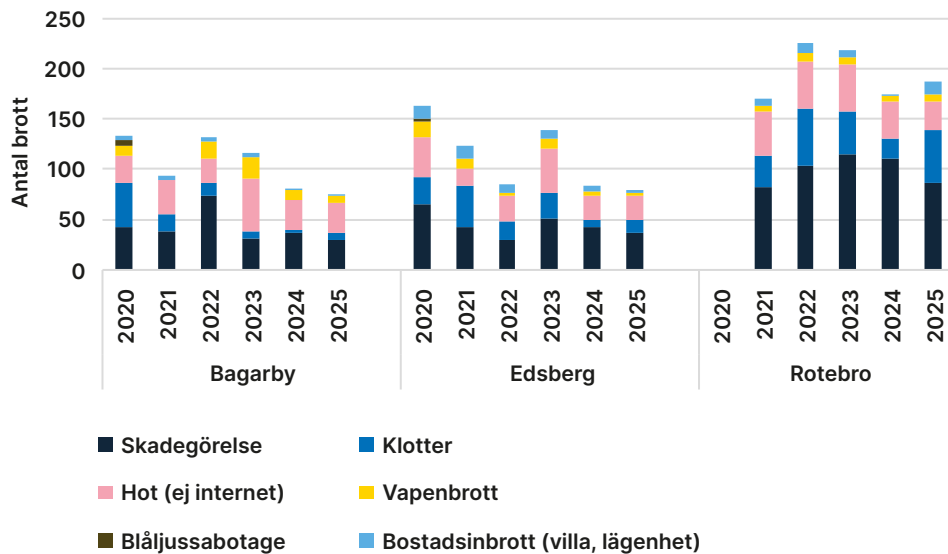
Jämförelse Bagarby, Edsberg och Rotebro

Det finns både likheter och skillnader mellan förutsättningar och brottslighet i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Bagarby är centralt beläget vid en transportnod, anknuten till ett stort köpcentrum samt har flera offentliga inrättningar. En stor mängd människor rör sig i eller i anslutning till bostadsområdet. Dessa förutsättningar skapar en grund för den öppna drogsenen som finns i området.

Figur 3.4. Jämförelse brottsutveckling Bagarby, Edsberg, Rotebro. Urval av anmälda brott 2020–2025²⁴. Det saknas statistik för Rotebro 2020. Källa: LPO Sollentuna.

24 Brottsdata 2025 är per 29 december 2025.

Figur 3.5. Jämförelse brottsutveckling Bagarby, Edsberg, Rotebro. Urval av anmälda brott 2020–2025²⁵. Exklusive narkotikabrott. Det saknas statistik för Rotebro 2020. Källa: LPO Sollentuna.

Öppna drogsceen flyttar emellertid till olika delar av området främst på grund av polisens och kommunens arbete.²⁶ Polisens insatser mot drogproblematiken återspeglas också i det stora antal narkotikabrott som registrerats. I Bagarby anmäls mer än dubbelt så många narkotikabrott som i Rotebro och närmare tre gånger så många som i Edsberg.

Edsberg hade 2020 ett högt antal narkotikabrott men dessa minskade successivt fram till 2022. Sannolikt beror detta på det framgångsrika arbete som bedrivits med att avveckla den öppna drogsceen i Edsbergs centrum. 2023 och 2024 steg antalet anmälda narkotikabrott på nytt i Edsberg vilket pekar mot att narkotikaproblematiken fanns kvar. 2025 har det halverats jämfört med 2024. Eftersom narkotikabrott är ett upptäcktsbrott och beroende av Polisens insatser kan det minskade antalet bland annat bero på detta.

Rotebro har ingen öppen drogsceen och antalet anmälda narkotikabrott varierar över tid beroende på polisens prioriteringar och närvaro. Antalet narkotikabrott minskade jämfört med 2024 men är fler än i Edsberg och färre än i Bagarby.

Upplevelsen av att narkotikahandel sker öppet på gata eller torg, i sitt bostadsområde eller i anslutning till detta, besvaras i den regionala trygghetsundersökningen och skiljer sig åt mellan de olika kommundelarna. I Bagarby har 27 (34)²⁷ procent²⁸ svarat att de upplever problem med detta vilket är en förbättring jämfört med 2024. I Edsberg 25 (24) procent vilket ligger på ungefär samma

25 Brottsdata 2025 är per 29 december 2025, källa LPO Sollentuna.

26 Se Öppna drogsceer. Kartläggning och uppföljning i Stockholms län 2025

27 Siffror inom parentes är för år 2024.

28 Siffran inom parentes avser 2024.

nivå som 2024. I Rotebro centrum 28 (35) och i Rotsunda 17 (13) procent vilket är en förbättring. Sollentuna som helhet upplever 16 (19) procent att detta är ett problem.

Skadegörelse och klotter är framförallt vanligt förekommande i Rotebro och Sollentuna centrum medan det i Bagarby och Edsberg ligger på en låg nivå. Det finns behov av att utveckla en fördjupad förståelse kring vilka geografiska områden som främst berörs av dessa brottstyper och varför. Det gäller även för det stora antalet anmälda trafikbrott som är vanligt förekommande i Rotebro och i Häggvik.

Hot är vanligt förekommande i alla tre områdena och ligger på ungefär samma nivå i alla tre områdena.

2025 anmäldes sex vapenbrott i Bagarby, vilket är en minskning med fyra jämfört med 2024. Tre vapenbrott i Edsberg, vilket är en minskning med ett, och sju i Rotebro vilket är en ökning med ett. Det relativt stora antalet vapenbrott kan peka mot att det finns ett latent våldskapital i områdena.

Brottsligheten bedöms i Bagarby vara ett stort problem, i Edsberg och Rotebro ett problem.

3.2.3 EST

Genom metoden Effektiv samordning för trygghet (EST) sker inrapportering varje vecka kring otrygghetsskapande händelser i varje kommunal del. Utifrån dessa rapporter sker en samlad bedömning av utvecklingen i Bagarby, Edsberg och Rotebro. 2025 kännetecknas denna av att:

- Kommundelen Tureberg²⁹ (där Bagarby ingår) har högst bedömningssumma³⁰ av samtliga kommunalar. Edsberg och Rotebro ligger på ungefär samma nivå men betydligt lägre än Tureberg.
- I Edsberg har det skett en klar förbättring med fler veckor med majoriteten normalt läge och endast ett fåtal med avvikande lägen. Inga kritiska eller oroande lägen under 2025.
- I Tureberg har det skett en förbättring med endast två oroande lägen, två med normalt läge och resterande avvikande läge. Avvikande läge är kopplat till stort antal lindriga avvikelser.
- I Rotebro har det skett en förbättring med färre veckor med avvikande läge men med en oroande vecka.

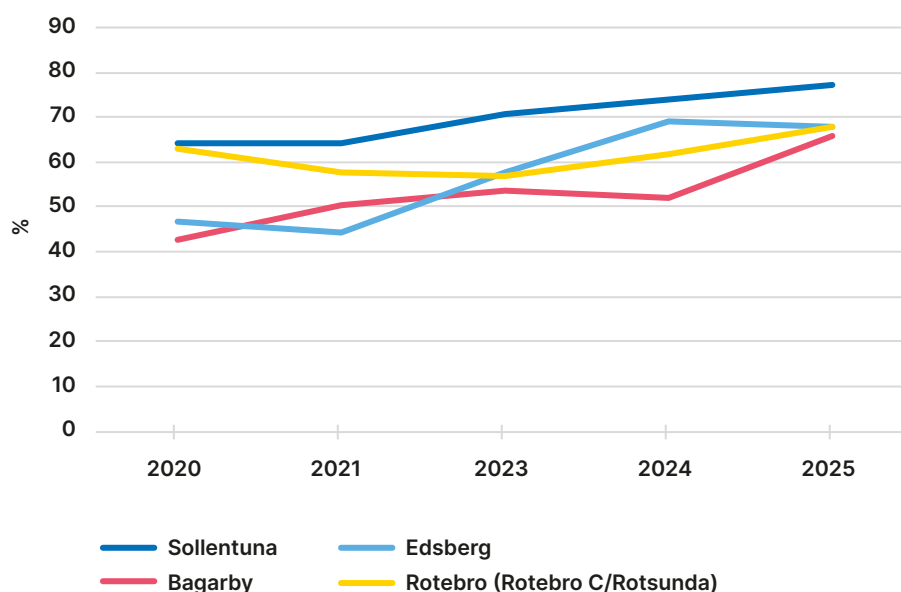
Jämfört med 2024 bedöms enligt EST situationen år 2025 ha förbättrats i samtliga tre områden.

29 I EST presenteras en samlad lägesbild för Tureberg, där Bagarby är en geografisk del, vilket är anledningen till att det är Tureberg som benämns i sammanhanget problembild.

30 I EST-lägesbilden görs en bedömning varje vecka med Normalt läge (1), Avvikande läge (2), Oroande läge (3), Allvarligt läge (4) och Kritiskt läge (5). Ju lägre summa desto färre och mindre allvarliga händelser.

3.2.4 Trygghet

Trygg i sitt bostadsområde

Figur 3.6. Andel trygga/mycket trygga i sitt bostadsområde 2020 – 2025. 2022 genomfördes ingen mätning. Källa: Regionala trygghetsundersökningen Polisregion Stockholm.

Tryggheten i områdena mäts på olika sätt. Andelen som uppger att de är trygga eller mycket trygga i sitt bostadsområde skiljer sig markant åt mellan Sollentunas olika bostadsområden.³¹ Generellt har det varit en positiv utveckling i kommunen som helhet mellan 2020 och 2025. Särskilt anmärkningsvärt är den positiva utvecklingen i Edsberg där andelen trygga eller mycket trygga har ökat med 22 procentenheter sedan 2020 (från 47 till 68 procent) och i Bagarby där andelen ökat med 23 procentenheter sedan 2020 (från 43 till 66 procent). Trots det ligger områdena 9 respektive 11 procentenheter under kommunens genomsnitt. Rotebro centrum (delområde i Rotebro) är det område i Sollentuna där minst andel av befolkningen (55 procent) uppger att de känner sig trygga i sitt bostadsområde. I Rotsunda är motsvarande siffra 81 procent.

Det sammanvägda trygghetsindexet³² visar på en positiv trend. Trygghetsindexvärdet är (föregående år inom parentes):

- 85 (83) procent i Tureberg, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2024.
- 82 (80) procent i Edsberg, en ökning med 2 procentenheter jämfört med 2024.
- 83 (82) procent i Rotebro, en ökning med 1 procentenhet jämfört med 2024.

31 Regional trygghetsmätning 2025, Polisregion Stockholm, 2025

32 Trygghetsindex för boende är en sammanvägning av följande frågeställningar: Belysning på gård och nära huset, förrådens säkerhet mot inbrott, kontakt med grannarna, personlig trygghet i källare/motsvarande, personlig trygghet i området kvällar/nätter, personlig trygghet i trapphuset, störs inte av grannars sätt att leva, säkerhet mot inbrott i lägenhet.

Motsvarande trygghetsindex för näringsidkare³³ i Sollentunahems fastighetsbestånd visar:

- 91 (85) procent i Tureberg, en ökning med 6 procentenheter sedan 2024.
- 81 (74) procent i Edsberg, en ökning med 7 procentenheter sedan 2024.
- 90 (85) procent i Rotebro, en ökning med 5 procentenheter sedan 2024.

Ett annat sätt att mäta trygghet på, är att fråga hur man upplever att ett område omhändertas. Detta genom att fråga i regionala trygghetsmätningen huruvida nedskräpning är ett problem i området. Bagarby 52 (68³⁴) procent upplever i mindre utsträckning att nedskräpning är ett problem jämfört med Sollentuna generellt 53 (58) procent). Edsberg 60 (57) procent) och Rotebro 56 (68) procent) upplever i något större utsträckning jämfört med Sollentuna generellt.³⁵

Trygg i kollektivtrafiken

Ett annat sätt att mäta trygghet är att fråga om någon avstått från att åka kollektivtrafik på grund av rädsla för att utsättas för brott³⁶. 2025 var denna andel relativt låg för Sollentuna kommun som helhet inklusive Bagarby, Edsberg och Rotebro. 2025 hade andelen som avstått kollektivtrafik ökat i Bagarby, minskat något i Edsberg och i Rotebro ligger det på samma nivå, jämfört med 2024.

Tabell 3.3. Andel som avstått kollektivtrafik på grund av rädsla att utsättas för brott. %

Område	2025	2024
Sollentuna	21	23
Bagarby	28	20
Edsberg	20	21
Rotebro	25	25

Andra faktorer som påverkar den lokala problembilden

I figur 3.7 sammanfattas några viktiga aspekter på den lokala problembilden i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Utöver brottslighet och trygghet redovisas ett antal andra förhållanden som är viktiga att analysera.³⁷

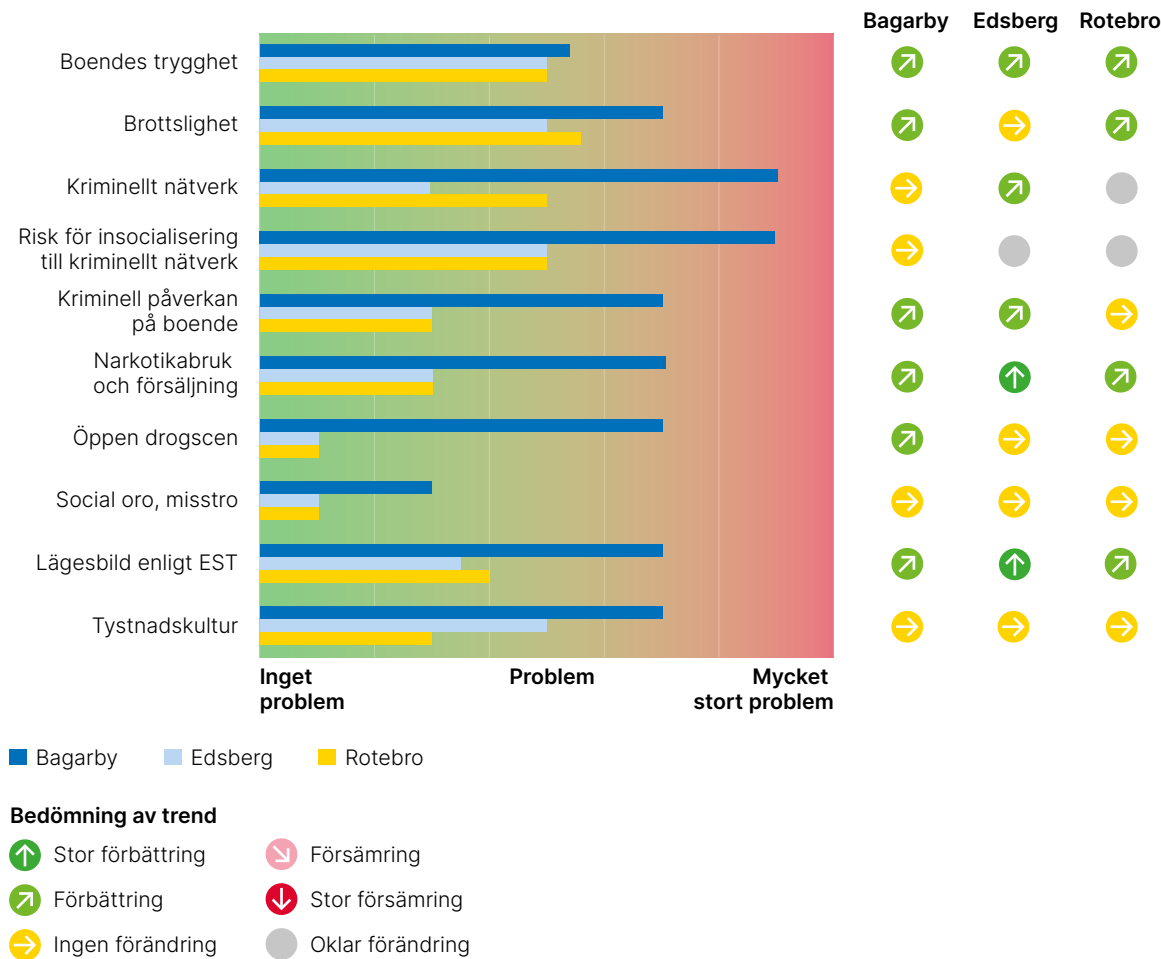
33 Trygghetsindex för näringsidkare är en sammanvägning av följande frågeställningar: Belysning på gård och närmaste gatumiljö; Personlig trygghet i allmänna utrymmen; Personlig trygghet i närmiljön; Städning av allmänna utrymmen; Städning av gatumiljö närmast huset.

34 Siffror inom parentes är föregående års siffror.

35 Fråga i den regionala trygghetsmätningen: "Upplever du att nedskräpning är ett problem i ditt område?"

36 Regional trygghetsmätning 2025, Polisregion Stockholm, 2025

37 Denna analys har genomförts med kvalitativa bedömningar av en grupp bestående av representanter från kommun, Sollentunahem och Polis.

Figur 3.7. Jämförelse mellan Bagarby, Edsberg och Rotebro avseende dimensioner i den lokala problembilden (2025).

Kriminella nätverk och kriminell påverkan

Närvaron av kriminella nätverk påverkar boendes, näringsidkares och andra verksamheters vardagsliv och trygghet. I Edsberg och framförallt i Bagarby har det under lång tid funnits kriminella nätverk medan det i Rotebro inte har etablerats några. Jämfört med 2024 bedöms situationen ha förbättrats i Edsberg med en lägre grad av påverkan. I Bagarby är det till viss del en förbättring men kriminella nätverk utgör fortfarande ett mycket stort problem. I Rotebro är det oklart men tenderar mot en försämring.

Förekomst av kriminella nätverk påverkar boende, näringsidkare och andra verksamheter. I Bagarby bedöms det som ett stort till mycket stort problem medan situationen i Edsberg och Rotebro ses som ett litet eller inget problem. Situationen har förbättrats något i Edsberg och i Rotebro. I Bagarby varierar det mellan oklar förändring, förbättring och försämring beroende på vilken typ av påverkan som har skett.

Förutom de negativa effekter som kriminaliteten innebär för de boende ökar risken för att barn och unga socialiseras in i en brottslig subkultur. Nätverkens negativa påverkan leder också till en tystnadskultur som kan vara svår att bryta. Risken för insocialisering bedöms som ett mycket stort problem i Bagarby och som problem i både Edsberg och Rotebro. Jämfört med 2024 bedöms trenden vara oklar i Edsberg och Rotebro och ingen förändring i Bagarby, det vill säga att det fortsatt är ett mycket stort problem.

Tystnadskulturen ses som ett stort problem i Bagarby, som ett problem i Edsberg och som ett litet problem i Rotebro. Tystnadskulturen bedöms ligga på samma nivå som 2024 i alla tre områdena.

Narkotika och öppen drogsцен

Narkotikabruk och försäljning ses som ett stort problem i Bagarby och som ett litet problem i Edsberg och Rotebro. I Tureberg finns det en öppen drogsцен enligt polisens definition³⁸ och som förändras geografiskt över tid. Den öppna drogsцен som fanns i Edsbergs centrum avvecklades under 2023 och har inte återkommit därefter. Rotebro har ingen öppen drogsцен enligt polisens definition. Det har skett en halvering av anmälda narkotikabrott i Edsberg 2025 jämfört med 2024. Även i Bagarby och Rotebro har det skett en minskning av anmälda narkotikabrott.

Skadegörelse, stök och häng

Skadegörelse, stök, utomhus och trapphushäng kan ses som olika uttryck för fysisk och social oordning. I Edsberg ses det som ett litet problem och med en positiv utveckling. I Bagarby har det skett en försämring vad gäller utomhus-häng som särskilt bör uppmärksammas. I Rotebro bedöms skadegörelse som ett problem med ett stort antal anmälda skadegörelsebrott. Situationen i Rotebro bedöms som förbättrad jämfört med 2024.

Utsatthet, extremism, yttre händelser och social oro

Kunskapen om vilken utsatthet olika individer och befolkningsgrupper har avseende våldsbejakande extremism, hedersrelaterat våld och förtryck, hot och hat på grund av religiös tillhörighet, etnisk tillhörighet inklusive hudfärg samt sexuell tillhörighet ses som låg. Det finns indikationer på hedersrelaterat våld och förtryck samt utsatthet på grund av sexuell tillhörighet i Bagarby men kunskapsläget är osäkert. I Edsberg finns indikationer på att hedersrelaterat våld och förtryck är ett problem medan i Rotebro är kunskapen låg och ger bedömningen oklart.

Det har inte förekommit protestaktioner mot socialtjänst, polis eller andra myndigheter under 2025. Ej heller fall av social oro. Händelser som har sitt ursprung utanför områdena har inte haft någon känd påverkan.

³⁸ En öppen drogsцен är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten, www.oppnadrogscener.se

Våld i nära relation och barnfridsbrott³⁹

Antal anmälda brott inom våld i nära relation både mot man och kvinna var 2025⁴⁰ 48 (varav mot kvinna 37) i Bagarby⁴¹, 49 (varav mot kvinna 42) i Edsberg och 41 (varav mot kvinna 33) i Rotebro. Det utgör totalt 36 procent av samtliga anmälda brott inom våld i nära relation i Sollentuna (383).

Antalet anmälda barnfridsbrott⁴² 2025 var 17 i Bagarby, 29 i Edsberg och 29 i Rotebro vilket utgör totalt 48 procent av samtliga anmälda barnfridsbrott, vilket är en minskning i Edsberg och Rotebro men en ökning i Bagarby. Att bevittna eller utsättas för våld under uppväxten är en av flera riskfaktorer för kriminalitet. Genom att fånga upp och ge stöd till dessa barn kan risken minska för att barnen själva utvecklar ett normbrytande beteende eller använder våld mot andra.

3.3 Institutionell förmåga

3.3.1 Sammanfattning

För Bagarby, Edsberg och Rotebro gäller följande:

- Inskrivningsgraden i förskola är lägre i Bagarby, Edsberg och Rotebro än i Sollentuna generellt. Jämfört med barn folkbokförda i övriga kommunen är en större andel av barnen i Bagarby och Edsberg inskrivna i kommunal förskola och för Rotebro en mindre andel än kommunsnittet.
- Inskrivningsgraden i fritidshem är lägre i de tre områdena än i Sollentuna generellt och utvecklingen ser olika ut för de olika områdena.
- Andelen elever i åk 9 som är behöriga till gymnasieskolan är lägre i Bagarby, Edsberg och Rotebro än i Sollentuna kommun generellt.
- Andelen barn som deltar i organiserad idrottsverksamhet är lägre i samtliga tre områden jämfört med Sollentuna kommun generellt och färre flickor deltar än pojkar. Motsvarande gäller för deltagandet i kulturskolan, men där det är färre pojkar än flickor.

39 Våld i nära relation handlar om olika typer av våld som kan förekomma mellan individer som har en nära relation till varandra. Våldet sker inom partnerrelationer samt inom syskonrelationer och andra familje- och släktrelationer. Vem som kan betraktas som närstående kan variera från fall till fall, beroende på vilka familje- och levnadsförhållanden som råder i det enskilda fallet. Det som är speciellt med våld i nära relationer är att den utsatta ofta har starka emotionella band till våldsutövaren, vilket försvårar möjligheten till motstånd och uppbrott. Våldet sker vanligtvis inomhus i offrets hem och varierar i allvarlighetsgrad och frekvens. Ofta blir våldet allvarligare ju längre relationen pågår. Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län (2019).

40 En del av dessa brott kan ha inträffat tidigare år men anmäldes först under 2025.

41 Data för våld i nära relation och barnfridsbrott är på DeSO-nivå. Bagarby: 0163C1090, 0163C1100, 0163C1120. Edsberg: 0163C1250, 0163C1260, 0163C1270. Rotebro: 0163C1350, 0163C1370, 0163C1390, 0163C1400. Källa: NOA/Polismyndigheten, 2025.

42 Barnfridsbrott (infört 1 juli 2021) är en lag (Brottsbalken 4 kap. 3 §) som gör det straffbart att låta ett barn bevittna vålds-, frids- eller sexualbrott mellan närstående. Barnet räknas som målsägande (brottsoffer) och får ett starkare rättsligt skydd samt rätt till skadestånd.

- 55 (56)⁴³ procent av alla hushåll⁴⁴ i Sollentuna med långvarigt respektive 60 (66) procent med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd är boende i dessa områden.
- 41 (40) procent av alla aktualiseringar hos socialtjänsten i Sollentuna kommun respektive 41 (46) procent av alla utredningar hos socialtjänsten kommer från dessa områden.
- Det är problem med att nå olika individer och grupper med behov samt ge dem tillräckligt stöd.
- Samverkan är god men det finns utvecklingsmöjligheter.
- Kommunens verksamheter saknar en del förutsättningar för att hantera identifierade problem.

3.3.2 Kommunal verksamheter

Institutionell förmåga handlar om de resurser och förmågor olika samhällsinstitutioner har för att kunna fullgöra sina uppdrag. I denna årsrapport behandlas enbart kommunala verksamheter. Dessa styrs av de mål som de olika nämnderna sätter upp.

I tabell 3.4 sammanställs ett antal indikatorer för institutionell förmåga för Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna. Indikatorerna kommenteras vidare i texten.

⁴³ Siffror inom parentes gäller för 2024.

⁴⁴ I Bagarby, Edsberg och Rotebro finns totalt 27 procent av kommunens samtliga hushåll. Föregående år var motsvarande siffra 28 procent.

Tabell 3.4 Indikatorer för institutionell förmåga.

Förskola, grundskola och fritidshem	År	Bagarby	Edsberg	Rotebro	Sollentuna
Inskrivningsgrad förskola, %	2025	86	84	81	89
Andel barn som är inskrivna på fritidshem (förskoleklass och lågstadiet), %	2025	86	87	88	94
Andel barn som är inskrivna på fritidshem (mellanstadiet), %	2025	43	36	41	48
Andel elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, %	2024	85	79	84	92
Vuxenutbildning och arbete					
Antal studerande från området (i Kunskapsparken)	2025	416	511	294	3500
Andel godkända betyg, studerande från utsatta områden, %	2025	79	81	79	80
Antal deltagare från utsatta områden som börjat arbeta (AME).	2025	27	17	13	109
Antal deltagare från utsatta områden som börjat studera (AME).	2025	8	8	7	39
Andel deltagare från utsatta områden som börjat arbeta eller studera.	2025	33	26	32	27
Antal ungdomar 16–29 år som varken arbetar eller studerar	2023	124	115	98	923
Andel ungdomar 16–29 år som varken arbetar eller studerar, %	2023	11	10	10	7
Andel ungdomar som får kommunala feriejobb, av totala antalet kommunala feriejobb, %	2025	10	10	3	
Socialtjänst					
Antal hushåll med långvarigt ek. bistånd	2025	38	63	33	244
Antal aktualiseringar BoU (barn och unga)	2025	350	702	545	3850
Antalet unika barn av aktualiseringar	2025	173	300	206	1758
Andel unika barn med aktualiseringar jämfört med antalet barn i området, % ⁴⁵	2025	14	17	14	9
Kultur och fritid					
Andel deltagare i idrottsverksamhet LOK (7–25 år), %	2024	28	33	35	49
Andel flickor, %	2024	39	39	46	46
Andel pojkar, %	2024	61	61	54	54
Antal deltagare (3–21 år) i kulturskolan	2025	25	79	61	1436
Varav flickor, %	2025	80	67	75	67
Varav pojkar, %	2025	20	33	25	33
Kulturskolan (3–21 år), andel elever av totala antalet i verksamheten (%)	2025	1,7	5,5	4,2	
Kulturskolan (3–21 år), andel elever av totala antalet barn i området (%)	2025	2,1	4,9	4,4	7,4

45 Andel av antalet barn 0-19 år, 2024. Ökning i Bagarby och Edsberg, minskning i Rotebro och samma nivå i Sollentuna.

3.3.3 Förskola och grundskola

Ett av Sollentuna kommuns övergripande mål är Trygghet och välfärd genom livet. Grundläggande är att olika befolkningsgrupper ska få de förutsättningar som krävs för att utveckla fullgoda liv. God omsorg och goda utbildningsmöjligheter är viktiga byggstenar.

Andel barn som är inskrivna i förskola kan vara en viktig indikator för integration och språkutveckling om personalen är välutbildad och har goda kunskaper i svenska. Att barn inte är inskrivna i förskola kan leda till sämre språkutveckling i svenska om föräldrarna har ett annat modersmål än svenska. Vidare kan barn som inte gått i förskola vara sämre förberedda för förskoleklass och grundskola.

Andelen elever som är behöriga till yrkesprogram på gymnasiet är en indikator på hur väl grundskolan fullgör sitt uppdrag. Barn och ungdomar som inte fullföljer en utbildning antas löpa större risk att insocialiseras i kriminalitet. Forskning visar att utbildning är den starkaste skyddsfaktorn mot framtida utanförskap.

Statistiken rör barn och elever folkbokförda i Sollentuna oavsett var de går i förskola eller skola, dvs barn och elever både i Sollentunas kommunala verksamheter och i andra huvudmäns verksamheter. Viktigt att ha i åtanke är att statistiken varje år avser en ny grupp av barn och elever.

Barn och elever folkbokförda i Bagarby, Edsberg och Rotebro 2025:

- Inskrivningsgraden i förskola är lägre för barn folkbokförda i de tre områdena än i Sollentuna kommun generellt. Dock har inskrivningsgraden i Bagarby och Edsberg ökat något och i Rotebro minskat något jämfört med 2024.
- Andelen barn inskrivna i Sollentunas kommunala förskolor är betydligt högre bland barn folkbokförda i Bagarby och Edsberg än i Sollentuna kommun generellt. Bland barn folkbokförda i Rotebro är den betydligt lägre än Sollentuna kommun generellt. Att andelen är lägre i Rotebro kan bero på att tillgång till kommunal förskola i området är begränsad.
- Den lägre inskrivningsgraden i förskolan bland barn folkbokförda i de tre prioriterade områdena bedöms som ett problem i Bagarby och Edsberg respektive ett stort problem i Rotebro.
- Andelen elever som är inskrivna på fritidshem (förskoleklass och lågstadiet) är lägre bland elever folkbokförda i de tre områdena än i Sollentuna kommun generellt. Jämfört med 2024 har det för elever folkbokförda i Edsberg och Rotebro skett en ökning av inskrivningsgraden i fritidshem på lågstadiet, i Bagarby och på Sollentunanivå har andelen minskat.
- Andelen barn som är inskrivna på fritidshem (mellanstadiet) är lägre bland elever folkbokförda i de tre områdena än i Sollentuna kommun generellt. Jämfört med 2024 har det skett en ökning i Bagarby och Rotebro men en minskning i Edsberg och på Sollentunanivå.

- Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram 2024 är lägre i dessa tre områden än i Sollentuna kommun generellt. Lägst är det i Edsberg med 79 (81) procent, vilket är 13 procentenheter lägre än Sollentuna kommun generellt (92 procent).

Trenden har sedan 2023 varit positiv för elever folkbokförda i Bagarby (85 procent 2024) och Rotebro (84 procent 2024), men negativ för elever folkbokförda i Edsberg (79 procent 2024). För Sollentunanivå har den legat på samma nivå (92 procent).

3.3.4 Vuxenutbildning, arbete och unga som varken arbetar eller studerar (UVAS)

Att nå, erbjuda och genomföra utbildning är viktigt för dem som saknar eller behöver komplettera sin utbildning. Antalet och andelen ungdomar som varken arbetar eller studerar är en viktig indikator på hur många ungdomar som befinner sig i eller riskerar att hamna i någon form av utanförskap.

I Bagarby, Edsberg och Rotebro:

- Fanns det 1 221 (1 262⁴⁶) studerande i vuxenutbildning 2025 med flest deltagare från Edsberg. 35 procent av samtliga studerande kommer från Bagarby, Edsberg och Rotebro. Omkring 80 (83) procent fick godkända betyg både i samtliga tre områden och i Sollentuna kommun som helhet.
- Började 33 (50) procent av deltagarna i kommunal verksamhet från Bagarby, 26 (51) procent från Edsberg respektive 32 (31) procent från Rotebro att studera eller arbeta år 2025.
- Var cirka 50 procent av deltagare som har fått någon form av insats hos den kommunala arbetsmarknadsverksamheten från de tre områdena. I Bagarby har 145 personer deltagit och 33 personer (23 procent) har fått arbete eller börjat studera, i Edsberg har 136 personer deltagit och 24 personer (18 procent) har fått arbete eller börjat studera och i Rotebro har 94 personer deltagit och 19 personer (20 procent) har fått arbete eller börjat studera.
- Fanns det år 2023⁴⁷ 337 ungdomar (16–29 år) som varken arbetar eller studerar (UVAS) i de tre områdena. Det är 11 procent av åldersgruppen i Bagarby respektive 10 procent i Edsberg och Rotebro. Det är tre-fyra procentenheter fler än i Sollentuna kommun generellt. Samtidigt har det skett en viss ökning jämfört med 2022 i Bagarby och Rotebro, men ligger på samma nivå i Edsberg och i Sollentuna generellt. Hur situationen ser ut 2024 och 2025 är oklart.
- Var 10 procent från Bagarby, 10 procent från Edsberg och 3 procent från Rotebro av samtliga ungdomar som fick kommunala feriejobb 2025.

46 2024 års siffra inom parentes.

47 2023 är den senaste tillgängliga statistiken.

Att både identifiera storleken och sammansättningen på målgrupperna till vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärd bedöms som ett stort problem. Det finns ingen enkel metod för att bedöma hur stor gruppen är och hur den är sammansatt. Därför är det viktigt att utveckla kontaktytor mot potentiella målgrupper för att få bättre kunskaper om dem. Försämrade arbetsmarknad har gett att antalet deltagare i verksamheterna har ökat under 2025. Bristande utbildning, brister i svenska språket och att man står långt från arbetsmarknaden är stora problem i likhet med 2024.

3.3.5 Ekonomiskt bistånd

Antalet och andelen hushåll med långvarigt/mycket långvarigt ekonomiskt bistånd kan vara en indikator på hur stor gruppen av de mest ekonomiskt utsatta är. Särskilt allvarligt är det om gruppen omfattar många barn.

Antal hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd i Sollentuna kommun under 2025 har ökat med 5,9 procentenheter, motsvarande 685 hushåll (jämfört med 647, 2024). Ökningen beror på att fler har sökt hjälp vilket till en viss del kan förklaras av ökad arbetslöshet i kommunen.

En annan bidragande orsak till ökningen av det ekonomiska biståndet är ett nybyggt hyresområde i Häggvik där en hyresförvaltare etablerat sig som erbjuder bostäder till personer som saknar stadigvarande inkomst.

I Bagarby, Edsberg och Rotebro fanns det 2025:

- 38 (35) hushåll, vilket motsvarar 15,6 (14,5) procent⁴⁸ med långvarigt ekonomiskt bistånd, i Bagarby. Det är en ökning jämfört med 2024.
- 63 (62) hushåll, vilket motsvarar 25,8 (25,3) procent med långvarigt ekonomiskt bistånd, i Edsberg. Det är en ökning jämfört med 2024.
- 33 (40) hushåll, vilket motsvarar 13,5 (16,6) procent med långvarigt ekonomiskt bistånd, i Rotebro. En minskning jämfört med 2024.
- 32 hushåll, vilket motsvarar 18,1 (18,6) procent⁴⁹ med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, i Bagarby. Det är samma nivå som 2024.
- 52 (47) hushåll, vilket motsvarar 29,4 (27,3) procent med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, i Edsberg. Det är en ökning jämfört med 2024.
- 23 (24) hushåll, vilket motsvarar 13 (19,8) procent med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd, i Rotebro. Det är en minskning i jämfört med 2024.

48 Andel av de totalt 244 hushåll som fick långvarigt ekonomiskt bistånd 2025.

49 Andel av de totalt 177 hushåll som fick mycket långvarigt ekonomiskt bistånd 2025.

- 55 (56) procent av alla hushåll i Sollentuna som fick långvarigt ekonomiskt bistånd 2025 bodde i Bagarby, Edsberg eller Rotebro. I områdena bor 27 procent av kommunens hushåll (2024).
- 60 (66) procent av alla hushåll i Sollentuna som fick mycket långvarigt ekonomiskt bistånd 2025 bodde i Bagarby, Edsberg eller Rotebro. I områdena bor 27 procent av kommunens hushåll (2024).

3.3.6 Aktualiseringar och utredningar

Att på ett tidigt stadium kunna identifiera behov och erbjuda stöd till barn, unga och familjer är viktigt för att minska risken för en negativ utveckling. Ett barn kan bli aktuellt inom socialtjänsten på flera olika sätt. Det kan ske genom ansökan, anmälan eller att socialtjänsten får information på annat sätt. I Bagarby, Edsberg och Rotebro gjordes 2025:

- 350 (358) aktualiseringar i Bagarby, vilket motsvarar 9,1 (8,9) procent⁵⁰ av alla aktualiseringar gällande barn och unga. Det är ungefär samma som 2024.
- 702 (583) aktualiseringar i Edsberg, vilket motsvarar 18,2 (14,5) procent av alla aktualiseringar gällande barn och unga. Det är en ökning jämfört med 2024.
- 545 (659) aktualiseringar i Rotebro, vilket motsvarar 14,2 (16,5) procent av alla aktualiseringar gällande barn och unga. Det är en minskning jämfört med 2024.
- 101 (101) utredningar i Bagarby, vilket motsvarar 10,6 (10,4) procent⁵¹ av alla utredningar gällande barn och unga. Det är samma nivå som 2024.
- 174 (159) utredningar i Edsberg, vilket motsvarar 18,3 (16,4) procent av alla utredningar gällande barn och unga. Det är ökning jämfört med 2024.
- 120 (144) utredningar i Rotebro, vilket motsvarar 12,6 (14,9) procent av alla utredningar gällande barn och unga. Det är en minskning jämfört med 2024.

Sammantaget ökade antalet aktualiseringar av barn och unga i Edsberg, är på samma nivå i Bagarby 2025 och minskade i Rotebro. Bagarby, Edsberg och Rotebro stod för 41 (40) procent av alla aktualiseringar i Sollentuna kommun.

Antalet inledda utredningar ökade i Edsberg 2025, var på samma nivå i Bagarby och minskade i Rotebro. Situationen är oklar för Rotebro. Bagarby, Edsberg och Rotebro stod för 41 (46) procent av alla utredningar i Sollentuna kommun.

Om antalet aktualiseringar för barn och unga ökar kan det vara en indikator på att problemen ökar och/eller att förmågan att identifiera och uppmärksamma

50 Andel av totalt 3850 aktualiseringar som gjordes i Sollentuna kommun 2025.

51 Andel av totalt 949 utredningar som gjordes i Sollentuna 2025.

behovet har ökat. Ett högt antal aktualiseringar och insatser behöver dock inte betyda att ett område har ökande problem. Tvärtom kan det tyda på en väl fungerande verksamhet som är bra på att upptäcka utsatta barn och unga och där de vill och vågar ta emot stöd.

Sammantaget ökade antalet aktualiseringar av barn och unga i Edsberg och minskade i Bagarby 2024. Bagarby, Edsberg och Rotebro stod för 40 procent av alla aktualiseringar i Sollentuna kommun.

Antalet inledda utredningar minskade i både Bagarby och Edsberg. Situationen är oklar för Rotebro. Bagarby, Edsberg och Rotebro stod för 46 procent av alla utredningar i Sollentuna kommun.

3.3.7 Fritidsverksamhet

Organiserad fritidsverksamhet är särskilt viktigt för ungdomar i områden där det finns kriminogena miljöer. Antalet och andelen ungdomar som deltar i organiserad fritidsverksamhet kan vara en viktig indikator för att bedöma hur väl dessa verksamheter fungerar. I Bagarby och Edsberg var 2024/2025:

- Andelen deltagare i idrottsverksamhet LOK (7–25 år) (2024) 28 (24)⁵² procent i Bagarby, vilket är en ökning jämfört med 2023, 33 (34) procent i Edsberg, vilket är en marginell minskning och 35 (38) procent i Rotebro, vilket är en minskning. För Sollentuna kommun generellt var det 49 procent, vilket är samma nivå som 2023.
- Det är fler pojkar än flickor som deltar i idrottsverksamhet och störst skillnad är det i Bagarby:
 - Andelen flickor (2024) var 39 (33) procent i Bagarby, 39 (37) procent i Edsberg och 46 (42) procent i Rotebro vilket är en ökning i samtliga områden. Snittet för Sollentuna kommun var 46 (46) procent.
 - Andelen pojkar 2024 var 61 (67) procent i Bagarby, 61 (63) procent i Edsberg respektive 54 (58) procent i Rotebro vilket är en minskning i alla tre områden. Snittet för Sollentuna kommun var 54 (54) procent (2024).

52 Inom parentes är 2023 års siffror, gäller LOK-siffror. I övrigt är det 2024 års siffror inom parentes. <https://www.rf.se/forskning-och-statistik/statistik/lok-stod-per-omrade>

- Det är en mindre andel elever som kommer från de tre områdena som deltar i kulturskolans verksamhet och fler flickor än pojkar:
 - Andel elever i kulturskolans verksamhet 1,7 (1,9) procent kom från Bagarby, av totala antalet elever i verksamheten (2025). Det är en svag minskning jämfört med 2024.
 - Andel elever i kulturskolans verksamhet 5,5 (5) procent kom från Edsberg, av totala antalet elever i verksamheten (2025). Det är en svag ökning jämfört med 2024.
 - Andelen elever i kulturskolans verksamhet 4,2 (4) procent kom från Rotebro, av totala antalet elever i verksamheten (2025). Det är en svag ökning jämfört med 2024.

Sammantaget deltar färre andel barn från Bagarby, Edsberg respektive Rotebro i organiserad idrottsverksamhet än Sollentuna generellt. Färre flickor deltar än pojkar i idrottsverksamhet och fler flickor än pojkar deltar i kulturskolans verksamhet. Färre andel barn deltar i kulturskolans verksamhet i de tre områdena jämfört med Sollentuna kommun generellt.

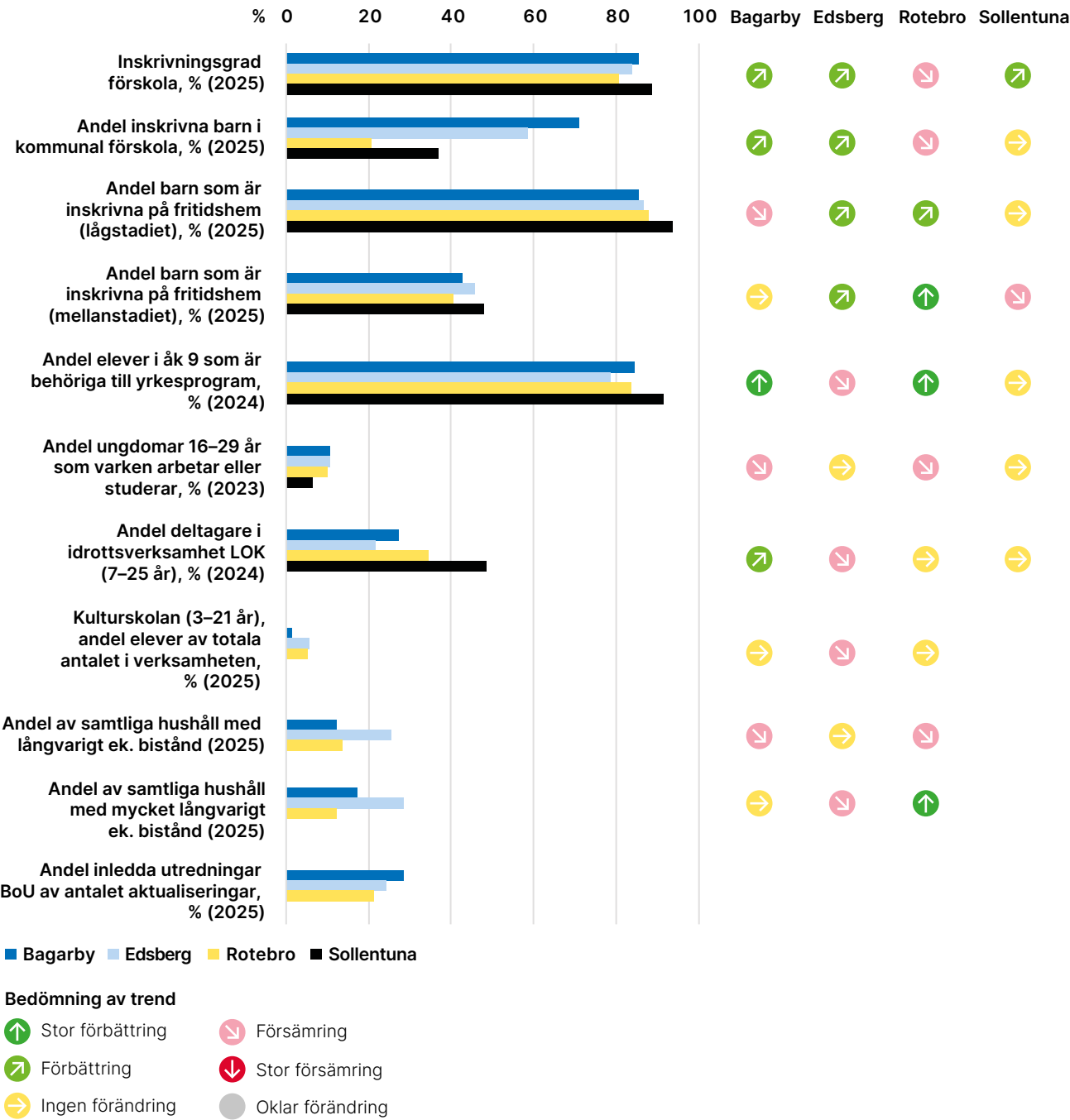
Andelen barn/unga från socioekonomiskt svaga områden som deltar i organiserad idrottsverksamhet är generellt sett liten i hela riket och samma situation råder i Edsberg, Bagarby och Rotebro. Även andelen som deltar i kulturskolans avgiftsbelagda kursverksamhet är liten i kommundelarna. Däremot bedöms fritidsgårdar liksom bibliotek vara välbesökta. När det gäller organiserad/föreningsdriven idrott är hindren för deltagande sannolikt flera; låg betalningsförmåga, brist på praktiskt stöd hemifrån och möjligtvis även att utbudet inte alltid motsvarar efterfrågan. Samma förklaringsgrunder är sannolikt relevanta även för kulturskolan.

3.3.8 Jämförelse indikatorer

I figur 3.8 jämförs Bagarby, Edsberg och Rotebro avseende ett antal av de indikatorer som presenterats tidigare för barnomsorg, ekonomiskt bistånd, aktualiseringar och organiserad idrottsverksamhet⁵³. Trendpilar avser Bagarby, Edsberg och Rotebro.

⁵³ Antalet hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat i Bagarby och ökat i Edsberg. Antalet hushåll med mycket långvarigt ekonomiskt bistånd har minskat i Bagarby och ökat i Edsberg. Det kan därför skilja sig jämfört med trend som redovisas i figuren som avses andel av samtliga hushåll i respektive kategori.

Indikatorer och trender för Bagarby, Edsberg, Rotebro och Sollentuna

Figur 3.8. Jämförelse mellan ett urval indikatorer för institutionell förmåga. Avseende indikatorn Andel inledda utredningar pekar den på ett minskat antal utredningar.

3.3.9 Kvalitativ bedömning av problem och förutsättningar

Utöver att bedöma den institutionella förmågan utifrån olika indikatorer kan en bedömning göras utifrån de praktiska erfarenheter som finns inom de olika verksamheterna. I tabell 3.5 presenteras ett antal förhållanden som bedömts som viktiga förutsättningar för att berörda verksamheter ska kunna uppnå sina mål.

Tabell 3.5. Bedömning av teman som är viktiga för de olika verksamheterna per delområde samt förutsättningar att hantera problemet. Genomsnitt av de olika verksamheternas bedömningar. UK = Utbildningskontoret, KFK = Kultur- och fritidskontoret, SOK = Socialkontoret, AME/KP = Arbetsmarknadsenheten/Kunskapsparken.

Tema	Bagarby		Edsberg		Rotebro		Förut-sättningar	
Förskola	2024	2025	2024	2025	2024	2025	2025	2024
Inskrivningsgrad förskola	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Språkutveckling förskola	🟡	🟡	🟡	🟢	🟢	🟢	🟡	🟢
Nå individer och grupper med behov och erbjuda stöd								
Erbjuda barn i förskola tillräckligt stöd vid behov	🟡	🔴	🟡	🔴	🟡	🔴	🟡	🟡
Ge tillräckligt stöd till skolelever med behov	🟡	🟡	🟡	🟡	🔴	🟡	🟡	🟡
Nå barn och unga med behov, socialtjänst	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟢
Ge tillräckligt stöd till familjer med behov	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟢
Motverka socialisering in i kriminellt nätverk	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟢	🟢
Nå och stödja kriminella stödsökare	🔴	🔴	🔴	🔴	🔴	🔴	🟡	🟢
Fritidsverksamhet								
Nå barn och unga med behov	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Att få pojkar att delta i organiserad fritidsverksamhet	🟡	🟢	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Att få flickor att delta i organiserad fritidsverksamhet	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Att få pojkar att delta i avgiftsbelagd fritidsverksamhet	🟡	🔴	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Att få flickor att delta i avgiftsbelagd fritidsverksamhet	🔴	🔴	🔴	🔴	🟡	🟡	🟡	🟡
Hitta lokaler till fritidsverksamhet	🔴	🟢	🟡	🟡	🔴	🟡	🟡	🟡
Möjligheter att styra föreningsbidrag	🔴	🔴	🔴	🟡	🔴	🔴	🔴	🔴
Engagemang hos föreningar för barn och unga i utsatta områden	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡	🟡
Personal 2025	UK	KFK	SOK	AME/KP				
Rekrytering av personal, behörig personal	🟢	🟡	🟢	🟢				
Personalomsättning	🟡	🟢	🟢	🟢				
Samverkan med olika aktörer 2025	UK	KFK	SOK	AME/KP				
Samverkan med skola	◯	🟢	🟢	🟢				
Samverkan med kultur och fritid	🟢	◯	🟢	◯				
Samverkan med socialtjänst	🟢	🟢	◯	🟢				
Samverkan med polis	🟢	🟢	🟢	◯				
Samverkan med trossamfund	◯	🟡	🟢	◯				
Samverkan med kriminalvård/frivård	◯	◯	◯	🟡				

Bedömning av problem:

- Mycket stort problem
- Stort problem
- Problem
- Litet problem
- Inget problem
- Frågan ej ställd eller besvarad

Bedömning av förutsättningar att hantera problemet:

- Det saknas helt förutsättningar att hantera problemet
- De flesta förutsättningar saknas för att hantera problemet
- Det saknas en del förutsättningar för att hantera problemet
- De flesta förutsättningarna finns för att hantera problemet
- Alla förutsättningar finns för att hantera problemet
- Det är oklart vilka förutsättningar som finns för att hantera problemet
- Blandade förutsättningar att hantera problemet

Utifrån sammanställningen kan följande slutsatser dras avseende den institutionella förmågan för Bagarby, Edsberg och Rotebro:

- **Problem med att öka deltagandegraden.** Det gäller för vitt skilda verksamheter som förskola och fritidsverksamheter. I vissa fall kan ekonomiska förutsättningar vara begränsande. Det finns också skillnader mellan pojkar och flickor. Problemen är likartade som för 2024.
- **Svårt att nå målgrupper med behov.** Många verksamheter har problem med att identifiera och nå grupper med behov. Samma problemnivå som 2024.
- **Problem med att erbjuda rätt stöd.** Samtliga verksamheter upplever problem med att erbjuda rätt stöd och det varierar mellan problem och mycket stort problem beroende på vilken verksamhet det är men inte vilket geografiskt område. Behoven kan se väldigt olika ut beroende på vilken verksamhet det gäller. 2025 betonas särskilt problem med att ge barn i förskolan tillräckligt stöd vid behov, vilket är en försämring jämfört med 2024. Även stöd i arbete och vuxenutbildning uppges vara ett stort problem.
- **Högre barn- och elevomsättning.** Barn- och elevomsättningen i förskolor och skolor i socioekonomiskt utsatta områden är högre, bland annat på grund av korta hyreskontrakt genom exempelvis tvååriga anvisningsbostäder, påverkar elevers studieresultat negativt.
- **Saknas institutionella förutsättningar.** Det kan saknas förutsättningar i form av lämpliga lokaler eller naturliga kontaktytor. Särskilt allvarligt är problemen med att motverka insocialisering i kriminella nätverk och att nå kriminella stödsökare. Problemen är samma som 2024.
- **Brister i samarbete med lokalsamhället.** Det kan vara svårt att nå och utveckla samarbeten med boende och föreningsliv. Situationen bedöms vara oförändrad jämfört med 2024.
- **Personal.** I vissa fall kan brist på behörig personal eller personal med rätt kompetens vara ett problem. Under 2025 har personalsituationen förbättrats markant vad gäller rekrytering och kompetens.
- **God samverkan.** Genomgående bedöms samverkan mellan de olika aktörerna fungera bra men det finns förbättringsmöjligheter avseende specifika delar av relationerna skola – kultur och fritid samt kultur och fritid – socialtjänst.
- **Utvecklad samverkan.** Samverkan med trossamfund behöver utvecklas. Vuxenutbildningens samverkan med kriminalvården/frivården bedöms som ett problem vilket är en förbättring jämfört med 2024.

I nästa kapitel dras generella slutsatser från analysen.

4. Slutsatser

Syftet med årsrapporten är att ge en lägesbild av hur situationen ser ut i Bagarby, Edsberg och Rotebro 2025 med målet att Sollentuna kommun inte ska ha några utsatta områden 2030. Med utgångspunkt i en analysmodell har olika aspekter av områdena analyserats.

Följande slutsatser dras:

4.1 Utvecklingen på rätt väg men fortsatta sårbarheter

Jämfört med 2020 är utvecklingen på rätt väg avseende brottslighet, kriminella nätverk och trygghet. Livsvillkor, kollektiv förmåga och samhällstillit är fortsatt sårbara.

Oklart kring egenförmågan, bland annat på grund av på ökad arbetslöshet.

De kommunala verksamheterna har innovativt utvecklat sina arbetssätt men det finns utmaningar och utvecklingsområden.

4.2 Sårbara livsvillkor och egenförmåga

Många boende i Bagarby, Edsberg och Rotebro lever under mer sårbara livsvillkor än andra hushåll i Sollentuna kommun. Jämfört med årsanalysen 2024 bedöms:

- Livsvillkoren är oförändrade i Bagarby, Östra Edsberg och Rotsunda gård. Något förbättrade i Rotebro centrum. Något försämrade i Edsberg Centrum och Rotsunda.
- Egenförmågan har en svagt positiv utveckling i Rotebro men oklar utveckling i Bagarby och Edsberg under 2025.⁵⁴
- Trångboddheten har minskat något i Sollentuna kommun som helhet sedan 2019 och ökat något i de tre geografiska områdena mellan åren 2023 och 2024.

⁵⁴ Minskad andel med låg ekonomisk standard i Edsberg och Rotebro, oförändrat i Bagarby (2024), minskad förvärvsfrekvens i alla tre områdena (2024), ökad medianinkomst (2024), antal hushåll med långvarigt ekonomiskt bistånd (2025) har ökat marginellt i Bagarby och Edsberg och minskat i Rotebro.

4.3 Kollektiv förmåga och samhällstillit

God kollektiv förmåga är en viktig förutsättning för att utveckla fungerande lokalsamhällen. Hög tillit till samhällets institutioner är viktigt för en fungerande demokrati och öppenhet mot myndigheter. Följande slutsatser dras kring kollektiv förmåga och samhällstillit 2025:

- Förutsättningarna för att utveckla den kollektiva förmågan i Bagarby, Edsberg och Rotebro är fortsatt sårbara.⁵⁵ Arbete pågår för att analysera och förstärka den kollektiva förmågan.
- Kunskapen om föreningsliv och lokal organisering är från kommunens sida begränsad även om steg har tagits för att förbättra situationen.
- Utifrån de indikatorer som finns för samhällstillit, som valdeltagande och uppgifter i trygghetsundersökningar, finns det brister i samhällstilliten. Den bedöms som oförändrad jämfört med 2024.
- Det finns fortsatt stort behov av förbättrade kontaktytor och dialogformer med boende och föreningsliv. Steg har tagits för att förbättra situationen.

4.4 Lokal problembild

Den lokala problembilden påverkar de boendes livsvillkor och trygghet, Sammantaget kännetecknas problembilderna i Bagarby, Edsberg och Rotebro 2025 av:

- En komplex problembild där lokalt organiserade kriminella nätverk påverkar lokalsamhällena i Bagarby och Edsberg. I Rotebro finns inga kriminella nätverk men har delvis en likartad brottslighet. Jämfört med 2024 bedöms situationen ha förbättrats något i Bagarby och Edsberg men vara oklar i Rotebro.
- Högre brottslighet än i övriga Sollentuna men brottsligheten minskade under 2025, främst livskvalitetsbrott.
- Öppen drogszen enligt polisens definition i Bagarby som påverkar närområdet. Narkotikabruk och försäljning finns i alla tre områdena.
- Större otrygghet i Bagarby och i Rotebro än i övriga Sollentuna. Rotebro är det område där flest känner sig otrygga.
- Förbättring av tryggheten det senaste året och särskilt i Bagarby (13 procentenheters ökning) och Rotsunda (10 procentenheter, del av Rotebro). Edsberg ligger på ungefär samma nivå som föregående år.
- Jämfört med 2024 bedöms problembilden i Bagarby vara varierad med stora eller mycket stora problem i vissa avseenden men litet problem i andra delar, men med en viss positiv utveckling. Även trenden skiljer sig åt beroende vilket problemområde som avses, både Edsberg och Rotebro har generellt mindre problem och utvecklingen är positiv.

⁵⁵ Heterogen befolkning, hög omflyttning och sårbara livsvillkor påverkar förutsättningarna för att utveckla kollektiv förmåga.

4.5 Institutionell förmåga

För många familjer med sårbara livsvillkor har den institutionella förmågan en särskild betydelse. Den utgör förutsättningar för att människor ska kunna stärka sin egenförmåga.

Sammantaget kännetecknas den institutionella förmågan av:

I stora drag fungerar de kommunala verksamheterna i Bagarby, Edsberg och Rotebro bra. Det görs en mängd insatser för att ge en god samhällsservice till de boende.

Samverkan mellan olika aktörer är också till stor del välfungerande. Dock finns det vissa förhållanden i de tre områdena 2025 som fordrar uppmärksamhet:

- Lägre inskrivningsgrad i förskolan. Beroende på förutsättningarna runt barnet som inte är inskrivet så kan det leda till en sämre språkutveckling i svenska samt sämre social träning inför förskoleklass.
- Jämfört med elever folkbokförda i övriga delar i Sollentuna når en lägre andel elever i de tre prioriterade områdena behörighet till yrkesprogram på gymnasiet. Att inte vara behörig till gymnasiet är en av flera faktorer som kan öka risken för marginalisering.
- Barn- och elevomsättningen i förskolor och skolor i socioekonomiskt utsatta områden är högre, bland annat på grund av korta hyreskontrakt genom exempelvis tvååriga anvisningsbostäder, påverkar elevers studieresultat negativt.
- Stor grupp unga (16–29 år) som varken arbetar eller studerar. Risk för marginalisering. Gruppen ökar något i Bagarby och Rotebro, men ligger på samma nivå i Edsberg och Sollentuna generellt (2023⁵⁶).
- Långvarigt ekonomiskt bistånd har ökat i Bagarby och Edsberg men minskat i Rotebro och i Sollentuna som helhet. Mycket långvarigt ekonomiskt bistånd var på samma nivå i Bagarby som 2024, minskade i Rotebro samt ökade i Edsberg och Sollentuna som helhet.
- En mindre ökning av antal aktualiseringar i Edsberg men minskning i Bagarby och Rotebro. I Sollentuna totalt minskade det vilket är ett trendbrott jämfört med de senaste åren. Antalet utredningar av barn och unga var på samma nivå i Bagarby, ökade i Edsberg och minskade i Rotebro. Totalt i Sollentuna minskade antalet inledda utredningar.
- I alla tre områdena är det en låg andel barn som deltar i organiserad idrottsverksamhet och färre flickor än pojkar (2024). Motsvarande gäller för deltagandet i kulturskolan men där en större andel flickor deltar.

56 Senaste statistikuppgiften är från 2023

- Svårigheter att identifiera storlek och sammansättning på olika målgrupper samt hur de ska nås. Samma som för 2024.
- Problem med att motverka insocialisering till kriminella nätverk samt nå och stödja kriminella stödsökare. 2025 bedöms att de institutionella förutsättningarna finns för att motverka insocialisering men det är problem med att identifiera och nå dem med behov.
- Saknar verksamheterna generellt en del förutsättningar för att kunna hantera identifierade problem men det varierar mellan verksamheterna. Oförändrat jämfört med 2024.
- 2025 finns det goda förutsättningar att rekrytera personal med rätt kompetens. Det är en förbättring jämfört med 2024.

4.6 Utvecklingsområden

Inom ramen för verksamheternas kvalitativa bedömningar har ett antal utvecklingsområden identifierats. De är sorterade under fokusområdena:

1. Förbättrade livsvillkor
2. Trygga bostadsområden
3. Ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

4.6.1 Förbättrade livsvillkor

Identifierade utvecklingsområden avseende ekonomiska och boendeförhållanden

- **Hushåll med låg ekonomisk standard.** Följa utvecklingen noga avseende andelen hushåll med låg ekonomisk standard. Aktuellt i och med nya bidragsregler och ökade kostnader. Effekt av ny lagstiftning och ändrade bidragsformer i kombination med kraven på SFI (SOK, KAN).

Vem påverkas? Uppdelad statistik för män respektive kvinnor - vilka effekter får det på dessa grupper? Ensamstående föräldrar (män, kvinnor) (SOK, KAN).

Oklara effekter: Oklart vad nya regelverk som aktivitetskrav vid försörjningsstöd och krav på att klara SFI-utbildningen på tre år kommer att innebära för kommun och individ. (KAN)

- **Bidrag vid studier.** Behov av att se över bidragsformer vid studier inklusive SFI (KAN).
- **Förbättrad information.** Få mer information kring hedersrelaterat våld respektive hat och hot på grund av tillhörighet (religiös, etnisk, sexuell).
- **Förstärk samverkan kring trångboddhet.** Det är viktigt att fortsatt följa utvecklingen av trångboddhet. Arbetet med minskad trångboddhet kan utvecklas genom att samhällsbyggnad och socialtjänst samarbetar med näringslivsenheten och arbetsmarknadsenheten då insatser inom området

kan bidra till att hushållens ekonomiska förutsättningar att efterfråga en större bostad stärks. Samverkan bör också ske med kultur- och fritidskontoret som kan bidra med kompensatoriska åtgärder mot trångboddhet genom att skapa tillgång till gemensamma ytor och aktiviteter utanför hemmet.

- **Utveckla samverkan** mellan berörda verksamheter med fokus på att förstå och nå ut till de som har behov av arbete och studier, främst gällande unga och unga vuxna.

Identifierade utvecklingsområden avseende barns och ungas uppväxtvillkor

- **Normbrytande beteende:** Det behövs skapas ännu bättre förutsättningar att möta normbrytande beteenden, exempelvis hot och våld, hos barn och elever i främst låg- och mellanstadiet. (UK)
- **Behov av kompetens:** Nya förutsättningar inom grundskolorna skapar behov av personal med annan kompetens. Här finns idag personella inlåsningseffekter, exempelvis genom förstelärsystemet. (UK)
- **Utveckla samverkan:** Den goda samverkan mellan förskola och skola, kultur- och fritid, socialtjänst och polis behöver fortsätta och utvecklas. Det behöver även analyseras om, och i så fall vilken, reell effekt som samverkan ger på elevernas studieresultat. (UK)
- **Fördjupad analys utifrån Data på karta:** Analysen av data från utbildningskontorets GIS-verktyg avseende elever i socioekonomiskt utsatta områden behöver fördjupas. Detta genom att kombinera data från GIS-verktyget med exempelvis kunskapen om de pedagogiska insatser som sker, undervisningskvaliteten samt elevnärvaron. Utifrån resultaten av analysen behöver relevanta och träffsäkra åtgärder planeras, genomföras och noggrant följas upp. (UK)
- **Barn som inte går på fritidshem:** Det finns en grupp av elever i mellanstadiet som inte går på fritidshem, en del av dessa har behov av någon form av organiserade aktiviteter efter skoltid. När kommunen öppnar upp alternativa verksamheter såsom exempelvis Familjerummet, After School och Move After School så blir dessa aktiviteter välbesökta. Det behövs en fortsatt analys av vilka förutsättningar och behov denna grupp av elever har, exempelvis varför de inte går i fritidshem; är det avgifterna, möter fritidshemmets aktiviteter inte elevernas behov eller finns det andra orsaker? Utifrån resultaten av analysen behövs träffsäkra insatser planeras, genomföras och noggrant följas upp. (UK, KFK, SOK)

4.6.2 Trygga bostadsområden

Identifierade utvecklingsområden avseende kollektiv förmåga

- **Fördjupad kunskap om Rotebro:** Det saknas kunskap om Rotebro centrum och Rotsunda kopplat till lokala problembilden.
- **Nya mötesplatser i Rotebro:** Det finns behov av att utveckla mötesplats(er) för alla åldrar samt lågröskelaktiviteter och platsaktivering för barn och unga i Rotebro.
- **Följa problembilden i Bagarby:** Noga följa nya grupper av barn och ungdomar som utan vuxennärvaro vistas kvällstid i Malmparken och vid adresser på Malmvägen

4.6.3 Ökad kollektiv förmåga

Identifierade utvecklingsområden avseende kollektiv förmåga

- **Samverkan med trossamfund:** Samverkan med trossamfund behöver utvecklas kring lämpliga samverkansområden.
- **Samverkan med civilsamhället:** Samverkan med civilsamhället behöver utvecklas och samordnas utifrån att det finns ett behov av att öka den sociala sammanhållningen. Genom att kombinera offentliga resurser med ideellt engagemang skapas ett tryggare lokalsamhälle, en ökad känsla av delaktighet och bättre förutsättningar ges för att lyckas nå målgrupper gemensamt och som annars kan vara svåra att nå. Tillsammans med civilsamhället kan vi skapa brobyggande relationer och öka tilliten samt få en ökad lokal kännedom.

5. Fokusområden

5.1 Tidigare nio fokusområden

Fram till och med 2025 har det pekats ut nio fokusområden för arbetet med Inga utsatta områden 2030. Från och med 2026 är det tre huvudfokusområden med ett antal undergrupper.

Här redovisas de tidigare nio fokusområden och exempel på insatser under respektive fokusområde.

1. Förbättrade livsvillkor

Goda livsvillkor är förutsättningar för ökad egenförmåga och förbättrad hälsa. Nyckelfaktorer är förbättrade utbildningsnivåer och ökad förvärvsfrekvens. Självförsörjningsgraden ska öka i utsatta områden.

- Fler med behörighet till gymnasiet.
- Stöd till UVAS (unga som varken arbetar eller studerar).
- Utbildningsmöjligheter för stärkt egenförmåga.
- Fler i arbete (inklusive stöd till kriminella stödsökare).

Berörda kontor/verksamheter: Utbildningskontoret, Kompetens- och arbetsmarknad i samverkan med andra förvaltningar

Exempel på åtgärder under 2025:

- Vuxenutbildningen Kunskapsparken har tillsammans med Arbetsmarknadsenheten utfört uppsökande verksamhet genom att besöka områdena med den gemensamma lådcykeln.
- Vuxenutbildningen Kunskapsparken har genomfört informationsinsatser i områdena om verksamheten genom till exempel information i portar, arbetat aktivt med att synas i sociala medier och på ljustavlor i kommuner och deltagit på rekryteringsmässor.
- Arbetsmarknadsenheten och Vuxenutbildningen samarbetar med bland annat Mamma United för att stärka kvinnors möjligheter till tillträde på arbetsmarknaden samt för att öka deras inkludering i det svenska samhället.
- Navigator vänder sig till unga personer mellan 16 till och med 19 år som har fullgjort sin skolplikt men som ännu inte påbörjat eller fullföljt en gymnasieutbildning. Syftet är i första hand att stödja och motivera ungdomarna att

påbörja eller återuppta studier. I vissa fall handlar det även om att skapa förutsättningar för andra vägar mot en hållbar sysselsättning, exempelvis genom praktik eller andra studiemotiverande aktiviteter.

2. Goda uppväxtvillkor

Riktade stödinsatser för att säkerställa ett likvärdigt fungerande föräldraskap. Koordinera samarbetet med förskola och skola samt kultur och fritid i syfte att erbjuda likvärdigt goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar med sårbara livsvillkor.

- Förbättrade livsvillkor.
- Minska riskerna för att barn och unga marginaliseras.

Berörda kontor/verksamheter: Socialtjänst, Utbildningskontoret, Kultur och fritid, kompetens och arbetsmarknad i samverkan med andra förvaltningar.

Exempel på åtgärder under 2025:

- I samverkan med Region Stockholm har socialkontoret startat hembesöksprogrammet enligt Rinkebymodellen i Bagarby och Rotebro. Socialkontoret gör tillsammans med barnhälsovården sex hembesök till föräldrar som får sitt första barn, eller sitt första barn i Sverige, under barnets första 15 månader. I Edsberg har det inte kunnat startas då det inte är Region Stockholm som bedriver BVC i området. Vidare har socialkontoret genom samverkan med utbildningskontoret startat ett pilotprojekt som inspirerats av hembesöksprogrammet, där familjer som har barn i förskoleklass erbjuds hembesök.
- SAGA står för Samarbete och Gemensamt Ansvar och är ett samarbete mellan Sollentuna kommun och Region Stockholm. Tillsammans arbetar de för att barn som riskerar att må dåligt upptäcks tidigt och får rätt stöd.
- Samarbete med Mamma United, en ideell förening som stöttar mammor i områden med socioekonomiska utmaningar, och som kommer utökas under 2025 med ekonomiskt stöd från Brå. Ett exempel är arbetet med att prata med mammor i områden med socioekonomiska utmaningar om möjligheten till att skriva in sina barn i förskola.
- Nya verksamheten Familjerummet håller på att etableras, riktad till barn ca 6–12 år i Bagarby och deras föräldrar, bland annat med fokus på förebyggande arbete och att erbjuda kunskapsbaserade föräldrastöd utan bistånd. Verksamheten ska bidra till att öka tilltron till socialtjänsten och det offentliga.
- Under 2024 implementerades modellen SSPF (skola, socialtjänst, polis och fritid) och arbetet har fortsatt under 2025 och kommer att utökas under 2026.

- För att på ett ännu bättre sätt koordinera insatser mellan utbildningsnämndens verksamheter och socialtjänsten har ett arbete kring en samverkansmodell utarbetats.
- Flera feriearbetsplatser för ungdomar i familjer med ekonomiskt bistånd.

3. God skolgång

Barn och ungdomar med sårbara livsvillkor är likvärdigt inskrivna i, går till, trivs i samt klarar av förskola och skola. Andelen som klarar gymnasiebehörighet ska öka i utsatta områden. Personal samt barn- och elevgrupper kännetecknas av mångfald. Personalen har rätt kompetens.

- Fler inskrivna i förskolan.
- Fler med behörighet till gymnasiet.
- Fler har gymnasieexamen inom fyra år.
- Personal med rätt kompetens för att möta utmaningar.

Berörda kontor/verksamheter: Utbildningskontoret i samverkan med andra förvaltningar.

Exempel på åtgärder under 2025:

- Ett viktigt steg i att skapa bättre förutsättningar för barn från de prioriterade områdena har varit det förändrade och utökade strukturbidraget i förskolan. Den första juli 2025 ändrade utbildningsnämnden sin fördelning av ekonomiska resurser till förskolan vilket innebär att ett strukturbidrag fördelas till förskolor som har fler än fem inskrivna barn från de NYKO3-områden som är prioriterade inom utvecklingsuppdraget IUO 2030. Detta har gett goda resultat. Förskolor med barn från de prioriterade områdena har nu möjlighet att anställa fler förskollärare. De kommunala förskolorna i dessa områden har nu ett tvåläraresystem, vilket varit ett viktigt steg för att stärka barnens förutsättningar. Inför 2026 utökas strukturbidraget ytterligare.
- Systematiskt arbete för att öka andelen inskrivna barn i förskolan sker på flera sätt och främst inom förskolans ordinarie verksamhet, där fokus ligger på att skapa en kvalitativ och trygg utbildning med förtroendefulla relationer till barn och vårdnadshavare. Detta lägger grunden för att vårdnadshavare med inskrivna barn ska rekommendera andra att välja förskolan. Utöver detta arbetar utbildningskontoret systematiskt efter ett årshjul med aktiviteter i syfte att nå vårdnadshavare i de prioriterade områdena för att bland annat samtala med dem om förskola och underlätta att skriva in sina barn i förskolan.
- Hösten 2022 till hösten 2025 pågick en omfattande språkfrämjande kompetensutvecklingsinsats med riktad utbildning till pedagoger i kommunala

förskolor som inte har svenska som sitt starkaste språk. Även rektorer och handledare har utbildats. Resultatet är bland annat ett stärkt språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt i de kommunala förskolorna samt bättre förståelse i svenska för både barn och pedagoger.

- Behörighetsgivande utbildning för 21 lärare. Höstterminen 2024 startade en behörighetsgivande högskoleutbildning inom vilken 21 lärare från kommunala grundskolor studerat för att bli behöriga att undervisa i svenska som andraspråk upp till årskurs 6. Utbildningen avslutas januari 2026. De kommunala skolorna har nu ytterligare 21 behöriga lärare i svenska som andraspråk upp till årskurs 6.
- Data på karta. Under 2025 färdigställdes utbildningskontorets GIS-verktyg med tillhörande arbetsmodell. Verktyget visualiserar elevers studieresultat på karta utifrån folkbokföringsadress och ger stöd för att analysera skillnader, variationer, mönster och trender. Arbetsmodellen fokuserar på huvudmannens kompensatoriska arbete med att fördela resurser utifrån elevers faktiska behov.

Under tertial två 2025 användes GIS-verktyget för första gången som ett av flera underlag för analys av studieresultat på huvudmannanivå. Verktyget verifierade tidigare hypoteser och gav nya insikter. Inför kommande år pågår arbete med att via arbetsmodellen tydligare använda analysen för fördelning av personella, ekonomiska och materiella resurser.

Under hösten 2025 fick samtliga kommunala grundskolor tillgång till GIS-verktyget. Verktyget ger skolledningarna möjlighet att snabbt få en överblick över vilka elever som är folkbokförda i de prioriterade områdena samt deras och övriga elevers studieresultat.

- Utbildning av personal i förskola, grundskola och gymnasium. Utbildningskontoret driver tillsammans med Skolverket det treåriga projektet Nyanlända och flerspråkiga barn och elevers lärande.
- Sollentunahem, i samarbete med Sollentuna kommun och hyresgästföreningen, erbjuder läxhjälp för barn i alla åldrar samt vuxna i Bagarby, Edsberg och Rotebro, för att underlätta barns integration i samhället och bidra till ökad studiemotivation.

4. Likvärdiga kultur- och fritidsaktiviteter

Barn och ungdomar med sårbara livsvillkor deltar likvärdigt i kultur- och fritidsaktiviteter där ledarna samt deltagarna kännetecknas av mångfald.

- Fler som deltar i meningsfull fritidsverksamhet.
- Kunskap om föreningsliv och lokal organisering behöver öka.

Berörda kontor/verksamheter: Kultur och fritid i samverkan med andra förvaltningar.

Exempel på åtgärder under 2025:

- Kultur- och fritidskontoret tillgängliggör kommunens kultur- och fritidsutbud för fler genom öppna lågtröskelaktiviteter och mobila resurser som söker upp barn och unga på deras egna arenor, bland annat After School (för barn i mellanstadieåldern), Move After School, läxhjälp och Bokstart.
- BUSSTER är en mobil enhet där en fritidsledare, en bibliotekarie och en pedagog från allmänskulturen samverkar i uppsökande arbete för att sänka trösklarna till en meningsfull och hälsofrämjande fritid. BUSSTER innehåller bland annat ett urval biblioteksböcker och mobil skaparverkstad.
- Bokcykel och bokbil. Utöver BUSSTER arbetar biblioteket även uppsökande via bokbil och bokcykel som sammantaget gjort över hundra besök på olika platser runt om i kommunen under året.
- Som ett komplement till de mobila fritidsledarna med målgruppen 13–17 år startades under 2025 ett nytt team kallat Minimobila. Enheten arbetar uppsökande mot en yngre målgrupp 7-12 år, som erbjuds olika aktiviteter och utflykter.
- Move After School är ett nytt koncept i samarbete med En Frisk Generation och andra föreningar som erbjuder fysisk aktiviteter/idrott samt mellanmål i anslutning till skoldagens slut på Turebergsskolan och Edsbergsskolan.
- För att sänka tröskeln till kulturskolans verksamhet och för att få fler barn och unga delaktiga i kulturutövande arbetar kulturskolan uppsökande på fritidsgårdar och skolor. Hit hör bland annat "Tvåornas kör" och dans i klassrummet med kulturskolans danslärare som erbjuds alla skolor i kommunen.
- Både allmänskulturen och biblioteken erbjuder ett brett utbud av aktiviteter som riktar sig mot förskola och skola. Bibliotekens aktiviteter sätter läsfrämjande i fokus medan allmänskulturen erbjuder teater och skolbio liksom besök på Skaparverkstan på Stallbacken kultur, Edsbergs slott och Klasro skolmuseum.
- After School på biblioteken har utökats och utvecklats med tematiska "klubbar" flera gånger i veckan på samtliga bibliotek, bland annat med fokus på slöjd, pyssel, mangateckning och skrivande.
- Arena Satelliten erbjuder kostnadsfri tillgång till studios liksom utlåning av skidutrustning vintertid. Tillsammans med fritidsgårdarna arbetar man även för att underlätta övergången från fritidsgårdsverksamheterna till Arena Satellitens verksamhet.
- Under året har idrottsenheten i samverkan med det lokala föreningslivet anordnat ett stort antal kostnadsfria lovaktiviteter som nått tusentals barn. Hösten 2025 arrangerades även en föreningsmässa i Edsberg där föreningar med verksamhet i stadsdelen fick möjlighet att visa upp sig och möta nya målgrupper. Mässan erbjuder möjlighet att prova på olika idrotter liksom information och hjälp med att ansöka om ekonomiskt stöd för fritidsverksamhet via Fritidskortet.

5. Likvärdig förvärvsfrekvens

Unga män samt kvinnor med sårbara livsvillkor har likvärdig förvärvsfrekvens. Ungdomar med sårbara livsvillkor ska ha möjlighet till sommarjobb.

- Stöd till UVAS (unga som varken arbetar eller studerar).
- Utbildningsmöjligheter för stärkt egenförmåga.
- Fler i arbete (inklusive stöd till kriminella stödsökare).

Berörda kontor/verksamheter: Kompetens och arbetsmarknad, Utbildningskontoret i samverkan med andra förvaltningar.

Exempel på åtgärder under 2025:

- Utbildningskontoret arbetar med Modern Arbetslivsorientering (MOA) och Skola-Arbeta (SKAL) som bland annat syftar till att stärka motivation för lärande hos unga och bidra till att synliggöra vägar efter skolan. Genom en långsiktig och systematisk samverkan mellan skolan och arbetslivet i årskurserna 2, 5 och 7 kan det bidra till att öka andelen ungdomar som når gymnasiebehörighet, minska insocialisering i kriminalitet samt öka tryggheten, inte bara för den enskilda individen utan även i samhället i stort. Genom MOA och SKAL kan vi ge unga förutsättningar och verktyg som leder till god utbildning och arbete.
- Kompetens- och arbetsmarknadskontoret har genomfört särskilda informationsinsatser och uppsökande arbete för att fånga målgrupper som kan vara svåra att nå.
- Den studie- och yrkesvägledning och Lärteamets stöd som erbjuds bidrar till att stärka individers ställning i samhället.
- Samarbete med Etableringslyftet – ett samverkansprojekt som drivs gemensamt av Arbetsförmedlingen och Sigtuna, Sollentuna och Upplands Väsby kommuner. Etableringslyftet introducerar nyanlända och andra utrikes födda som står långt ifrån arbetsmarknaden i det svenska arbetslivet genom aktivt stöd under praktik eller anställning.
- Arbetsmarknadsenheten har anordnat ungdomsjobb med stöd från Arbetsförmedlingen för att erbjuda unga som är utanför arbetsmarknaden en väg in på arbetsmarknaden.
- Arbetsmarknadsenheten har ett samarbete med socialtjänsten för att, tillsammans kunna prioritera ungdomar till sommarjobben.

6. Goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet

Goda boendeförhållanden innebär att hushåll har en bostad som motsvarar hushållets behov utifrån storlek och kostnad. Ett boende som uppfyller det minskar stress, stärker familjeliv och möjliggör arbete, studier och socialt liv. Även utemiljöerna är viktiga för bostadsområdena, särskilt för trångbodda hushåll där umgänge med släkt och vänner är svårt i hemmet. Utemiljöerna ska bidra till trygghet och trivsel genom mötesplatser och möjlighet till rekreation och lek.

Blandade bostadstyper, bostadsstorlekar och upplåtelseformer med olika boendekostnader kan minska trångboddhet och segregation och ge möjlighet för kommuninvånare att bo kvar långsiktigt i sitt bostadsområde.

- Kommunens bostadsområden ska vara varierade och kännetecknas av blandade bostadstyper, bostadsstorlekar och upplåtelseformer med olika boendekostnader och möjlighet för kommuninvånare att bo kvar långsiktigt i sitt bostadsområde.
- Trångboddheten ska minska och boendemiljön vara trygg och sund.

Berörda kontor/verksamheter: Samhällsbyggnad, Socialtjänst, Sollentunahem, Miljö och hälsoskydd, i samverkan med andra fastighetsägare/förvaltare

Exempel på åtgärder under 2025:

- En arbetsgrupp med målet att minska trångboddhet etablerades under 2024 och har under 2025 genomfört en kartläggning av hur kommunens förvaltningar och Sollentunahem AB arbetar för att minska trångboddheten samt identifierat möjliga verktyg som kommunen och Sollentunahem har för att påverka trångboddheten. Utifrån detta har förslag på åtgärder för 2026 tagits fram.
- Ett kunskapshöjande seminarium om trångboddhet genomfördes med politiker, tjänstepersoner och fastighetsägare som bidrog till kunskapsspridning om trångboddhet och dess konsekvenser samt inspiration kring tänkbara lösningar.
- Kommunen arbetar aktivt i bostadsförsörjningen för att möjliggöra ett varierat bostadsutbud. I arbetet med planering och utveckling av ny bostadsbebyggelse verkar kommunen, så långt det är möjligt, för ett varierat bostadsbyggande, genom sin planverksamhet, markanvisningar och en proaktiv bygglovsdialog. Underlag tagits fram för att från kommunstyrelsen få beslut om ett uppdrag att ta fram en ny handlingsplan för bostadsförsörjning.
- I gamla mässområdet i Bagarby pågår byggnation av nya bostäder med blandade upplåtelseformer och lägenhetsstorlekar.

7. Ingen insocialisering till kriminella nätverk

Barn och unga som bor i utsatta områden ska inte riskera att socialiseras in i kriminalitet eller kriminella nätverk. Det handlar om att på ett tidigt stadium identifiera och erbjuda stöd till sårbara familjer samt sätta in relevanta och evidensbaserade insatser. Målgrupper ska identifieras utifrån ålder och problematik.

Utgångspunkten är att olika målgrupper kräver olika typer av insatser. Genom att definiera olika målgrupper kan åtgärder samordnas, inriktas och utvärderas. På samma sätt kan man arbeta med de olika platser och miljöer (skola, fritids, lekmiljöer/samlingsplatser, ungdomshäng, torg osv) som de vistas i och se till att det inte utvecklas normbrytande beteenden eller kriminogena miljöer. Det handlar om att identifiera och motverka kriminogena miljöer och arenor, erbjuda möjligheter till avhopp samt presentera positiva fritidssysselsättningar.

Att motverka framväxten av grupper med barn och unga som riskerar att insocialiseras i kriminella nätverk är en av de mest centrala uppgifterna för att uppnå målet om Inga utsatta områden 2030.

- Motverka att barn insocialiseras i kriminella nätverk.
- Minska riskerna för att barn och unga marginaliseras.
- Stöd till sårbara grupper och individer.
- Personal med rätt kompetens för att möta utmaningar.
- Fler med behörighet till gymnasiet.
- Fler har gymnasieexamen inom fyra år.
- Utbildningsmöjligheter för stärkt egenförmåga.
- Fler i arbete (inklusive stöd till kriminella stödsökare).
- Fler som deltar i meningsfull fritidsverksamhet.
- Utvecklad samverkan genom bland annat SSPF, SIG, Trefas.
- Utbildningskontoret och Kultur och fritid får i uppdrag att se över hur man kan samverka kring meningsfull fritid, primärt för elever som riskerar att inte nå gymnasiebehörighet i Bagarby, Edsberg och Rotebro. Att hitta samverkansstrukturer för att arbeta främjande för en meningsfull fritid.

Berörda kontor/verksamheter: Samverkan mellan Socialtjänst, Utbildningskontoret, Kultur och fritid samt Polis.

Exempel på åtgärder under 2025:

- Sollentuna arbetar utifrån metoden SSPF (skola, socialtjänst, polis, fritid) i samverkan med polisen, utbildningskontoret och kultur- och fritidskontoret. Syftet med samarbetet är att stötta barn och ungdomar i Sollentuna att välja bort kriminalitet och droger.
- Utveckling av arbetsmetoder/insatser till unga i riskzon, kriminella stöd-sökande och avhoppare fortsätter. Förutom SSPF har metoderna SIG (sociala insatsgrupper) och Trefas implementerats under 2025, med delvis ekonomiskt stöd av Brå.
- Socialkontoret har påbörjat implementering av bedömningsverktygen Ester och Check- IRK, för att upptäcka unga i riskzon.
- FoU Nordväst har under 2025 kartlagt socialnämndens arbete med kriminalitet för att utvärdera effektivitet i processer och organisation.
- Aktiviteter har genomförts för att öka anmälningsbenägenheten, bland annat genom samarbete mellan socialkontoret och kultur- och fritidskontoret.
- Socialkontorets fältteam har haft riktade tematräffar till elever i mellanstadiet med fokus att förebygga insocialisering i kriminalitet. Socialkontoret har också i samverkan med utbildningskontoret och polisen genomfört kampanjer och affischeringar för att nå ut till unga och föräldrar.
- För att på ett ännu bättre sätt främja närvaro och hantera frånvaro har grundskolans närvaromodell reviderats. Grundskolans personal har fortbildats kring närvaromodellen.
- För att utveckla och stärka elevernas valkompetens så att de kan göra medvetna val i det livslånga lärandet arbetar utbildningskontoret med MOA, Modern arbetslivsorientering. En del av detta arbete innebär ett nära samarbete med företag där elever får en bättre förståelse för arbetslivet och olika yrken.
- Utbildningskontoret erbjuder i samarbete med Södertörns högskola sommarhögskola för högstadiееlever folkbokförda i socioekonomiskt mer utsatta områden.
- Kultur- och fritidskontoret tillgängliggör kommunens kultur- och fritidsutbud för fler genom öppna lågröskelaktiviteter och mobila resurser som söker upp barn och unga på deras egna arenor, bland annat After School på biblioteken, Move After School med fokus på idrott, Minimobila teamet, kulturskolans tvåornas kör och dans i klassrummet, skolbio, bokcykel, bokbil och BUSSTER med mobil skaparverkstad.
- Sollentunahem och BID Tureberg (boende, integration, dialog) erbjuder både sommarjobb och tjänster såsom trygghetsvårdar för ungdomar i Bagarby och Edsberg, vilket bidrar till ökad integration och ger värdefull arbetslivserfarenhet.

8. Trygga bostadsområden

Boende i utsatta områden ska uppleva samma trygghet som övriga Sollentunabor. Den kriminella påverkan ska minska och de lokala problem-bilderna förbättras. Negativa ungdomshäng och öppen narkotikahantering påverkar de boendes livskvalitet och trygghet. Narkotikaanvändningen måste minska och öppna drogsener avvecklas. Fastigheter och utemiljöer ska upplevas som trygga och omhändertagna. Genom att få bort kriminogena miljöer från bostadsområdena kan inflytandet från kriminella nätverk och inflytelserika kriminella personer minska. Samhället ska ha den sociala kontrollen över offentliga och halvoffentliga miljöer⁵⁷. Uppmärksamhet bör även riktas mot vad som sker på sociala medier. Metoder för att identifiera och erbjuda stöd till kriminella stödsökare ska utvecklas.

- Minska inflytandet från kriminella nätverk och inflytelserika kriminella personer.
- Minskad narkotikaanvändning.
- Få bort öppna drogsener och kriminogena miljöer.
- Stöd till kriminella stödsökare.
- Omhändertagna (rena) och trygga boendemiljöer.
- Samverkan mellan kommunen och fastighetsägare om prioriteringar i drift av inne och utemiljöer.
- Minskad skadegörelse.
- Sund, säker och trygg näringsverksamhet.
- Geografisk nedbrytning av enkäter där så är möjligt, t ex Stockholms-enkäten och elevhälsoenkäter.

Berörda kontor/verksamheter: Samverkan mellan Socialtjänst, Kultur- och fritid, Kompetens och arbetsmarknad, Sollentunahem, Samhällsbyggnad och Polis.

Exempel på åtgärder under 2025:

- Under 2025 har samhällsbyggnadsavdelningen (SBA) tagit fram en handlingsplan för trygghet i Rotebro samt åtgärdsförslag för att utveckla utemiljön och tydliggöra behov av investeringar, underhåll och drift. Handlingsplanen beskriver hur SBA ska styra och organisera trygghetsarbetet inom avdelningen fram till 2030. Åtgärdsförslagen är baserade på de händelserapporter som inkommit från EST, polisens och kommu-

⁵⁷ Halvoffentliga rum kan t ex vara enskild kvartersgata. Dessa rum har allmänheten oftast tillgång till men gestaltningen och placeringen av dess rum bjuder inte in till vistelse på samma sätt som till ett offentligt rum.

nens trygghetsmätning samt felanmälningar till kommunens kontaktcenter.

Syftet

med handlingsplanen och åtgärdsförslagen är att arbeta systematiskt utefter aktuell forskning och beprövande metoder för att skapa trygga och säkra bostads och stadsmiljöer.

- BID (boende, integration, dialog) Tureberg, en samverkan mellan bostads och fastighetsbolag i Tureberg, med kommunen och polisen som adjungerande och med Sollentunahem som ordförande, genomför trygghets-skapande insatser i boendemiljön i Bagarby, bland annat genom regelbundna trygghetsvandringar där man identifierar sådant som skapar otrygghet. Tryggheten har ökat visar både bostadsbolagens och kommunens/polisens trygghetsundersökningar. Sollentunahem anställer inom ramen för BID Tureberg unga trygghetsvårdar från Sollentuna som hjälper till att förebygga oordning som klotter och skadegörelse.
- Vistelseobservationer vid mötesplatser i Bagarby, Edsberg och Rotebro har genomförts av samhällsbyggnadsavdelningen i syfte att ta reda på hur mötesplatser används och hur de fungerar för att skapa samspel mellan människor. Observationer kommer ske varje år fram till 2030.
- I Rotebro startades en BIDsamverkan under 2023 och en verksamhetsplan signerades 2024. Övergripande syftet är att stärka tryggheten och attraktiviteten i Rotebro för att Rotebro ska bli ett ännu bättre område att bo, besöka och verka i.
- Sollentunahem arbetar utifrån metoden "broken windows" vilket innebär att skadegörelse tas om hand på ett snabbt sätt. Sollentunahem arbetar även för att öka tryggheten i husen och i bostadsområdet genom till exempel bra belysning, ljudstörande teknik (högfrekvent ljud) och väktarrondering.
- För att motverka öppna drogsccener sker insatser utifrån ESTIägesbilden (Effektiv samordning för trygghet) genom närvaro av yttre resurser, uppsökande arbete, platsaktivering med bra resultat. Öppna drogsccenen i Edsberg är borttagen från polisens lista genom en rad sociala och situationella insatser från kommun, polis och Sollentunahem. Socialtjänstens arbete syftar till att skapa förutsättningar för att tidigt förebygga, upptäcka och behandla drogmissbruk.
- MUMIN-metoden (Maria Ungdom Motiverande Intervention) är ett samverkansprojekt mellan polis, socialtjänst (Maria Ungdom/Mini Maria) och vården i Stockholm, som snabbt erbjuder stöd och behandling till ungdomar misstänkta för narkotikabrott. Arbetet har påbörjats under 2025 för att implementera metoden i Sollentuna.
- Kultur- och fritidskontoret genomförde, i samverkan med föreningsliv och andra kommunala verksamheter, platsaktivering i Malmparken under sommaren 2025. Många aktiviteter genomfördes riktat till alla åldrar, främst barn 6-12 år. En utvärdering genomfördes vilken visade att platsaktiveringen fick stor positiv effekt både när det gäller tryggheten och brottsligheten i områden.

- Förebyggande arbete bedrivs med fokus på ANDTSfrågor (alkohol, narkotika, doping, tobak och spel om pengar) och sker genom informationsinsatser, utbildningar och samverkan.
- Kvalificerad öppenvård erbjuds i form av psykosocialt stöd och behandling så att invånare som har behov av stöd, om möjligt, ska få det inom kommunen.
- Samhällsbyggnadsavdelningen har inlett arbetet med att ta fram ett förslag för upprustning av Aniaraplatsen med syfte av att skapa en tryggare, grönare och mer levande mötesplats.

9. Ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

Hög kollektiv förmåga motverkar kriminalitet och stärker lokalsamhällets tilliten. Boende i utsatta områden ska få samma förutsättningar att utveckla fungerande civilsamhällen med hög kollektiv förmåga som övriga Sollentunabor. För det behövs ökad kunskap om föreningsliv och lokal organisering i utsatta områden. Det behövs förbättrade kontaktytor och dialogformer med boende och föreningsliv om deras behov och möjligheter för deltagande. Boende och civilsamhälle är nyckelaktörer för att stärka lokalsamhället, öka den kollektiva förmågan samt minska tystnadskulturen.

Den kollektiva förmågan och samhällstilliten ska öka i utsatta områden.

Möjligheter till god medborgardialog ska stärkas i utsatta områden. Lågt valdeltagande i utsatta områden pekar på att många känner sig utanför de demokratiska processerna. Det är även svårt att nå målgrupper som är i behov av stöd. Genom att utveckla kontaktytor och nya former för medborgar- och boendedialog kan det demokratiska samtalet utvecklas, samhällstilliten stärkas och tystnadskulturen minska.

- Skapa förutsättningar för ökad kollektiv förmåga.
- Kunskap om föreningsliv och lokal organisering behöver öka.
- Förbättra kontaktytor och dialogformer med boende och föreningsliv.
- Ökad samhällstillit.
- Ökat valdeltagande.
- Medborgardialogen ska stärkas.
- Förbättra kontaktytor och dialogformer med boende, föreningsliv och näringsliv.
- Minska tystnadskulturen.

Berörda kontor/verksamheter: Kultur och fritid, Utbildningskontoret, Socialtjänst, Kompetens och arbetsmarknad, Samhällsbyggnad, Sollentunahem samt Polis.

Exempel på åtgärder under 2025:

- En arbetsgrupp för fokusområde 9 kartlägger medborgardialoger, befintliga samarbeten med civilsamhället (föreningar) liksom lokala aktörer och initiativ som är aktiva på olika sätt. Arbetsgruppen ser över kommunens policy-dokument "Regler för medborgardialog" som ska utgöra grunden för att utveckla medborgardialoger.
- En studie om platssamverkan med lokalt näringsliv i Bagarby påbörjades och slutförs under våren 2026.
- Vuxenutbildningen Kunskapsparken har genomfört informationsinsatser om verksamheten genom till exempel information i portar och arbetat aktivt med att synas i sociala medier och på ljustavlor i kommuner.
- Vuxenutbildningen Kunskapsparken har ett regelbundet samarbete med Möjligheternas plats.

5.2 Tre fokusområden för det fortsatta arbetet

Från och med 2026 är det tre prioriterade huvudfokusområden med tillhörande undergrupper:

- förbättrade livsvillkor
- trygga bostadsområden
- ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

En arbetsgrupp finns för undergrupp Goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet som ingår i fokusområde Förbättrade livsvillkor. En arbetsgrupp finns också för fokusområde Ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog. Övriga fokusområden hanteras inom befintligt arbete och befintlig samverkan.

Inga utsatta områden 2030 – Tre fokusområden

Figur 5.1. Tre prioriterade huvudfokusområden med tillhörande undergruppen för det fortsatta arbetet från och med 2026.

1. Förbättrade livsvillkor

Goda livsvillkor är förutsättningar för ökad egenförmåga, förbättrad hälsa och påverkar barns och ungas uppväxt. Nyckelfaktorer är goda uppväxtvillkor, bra vuxenutbildning, fler i förvärvsarbete, goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet.

2. Trygga bostadsområden

Trygga bostadsområden handlar både om den fysiska och den sociala miljön. När människor känner sig säkra och trygga i sin närmiljö ökar livskvaliteten, den psykiska och fysiska hälsan förbättras, och sociala relationer stärks.

Trygghet främjar också social sammanhållning – människor blir mer benägna att engagera sig i lokalsamhället, vilket i sin tur skapar ansvarstagande, ökad kollektiv förmåga och minskad brottslighet.

3. Ökad kollektiv förmåga, hög samhällstillit och stärkt medborgardialog

Stark kollektiv förmåga ökar lokalsamhällestilliten och skapar trygghet, delaktighet och gemenskap i utsatta områden. Ökad samhällstillit stärker demokratin, tryggheten och viljan att samarbeta. Bra dialog mellan kommun och civilsamhälle, förenings- och näringsliv stärker förtroende, delaktighet och utvecklandet av lokala lösningar. Medborgardialog handlar om att stärka inflytandet för medborgare, ökad förståelse och legitimitet för olika beslut samt stärka samhällstilliten.

6. Åtgärder – ett axplock

Kultur och fritid i skolan

Elever får möjlighet till olika kultur- och fritidsaktiviteter såsom kulturskolans kör i årskurs 2, skolbio, skolvisningar, utställningar och kulturmiljöer. Aktiviteter som integrerats i skolans undervisning. Bokbilen finns tillgänglig. Mobila fritidsledare arbetar uppsökande för att nå barn i riskzon.

Fler kostnadsfria fritidsaktiviteter för barn och unga

Kultur och fritid erbjuder aktiviteter för barn och unga utanför skoltid genom flera initiativ såsom kostnadsfria fritidsaktiviteter av mobila och mini-mobila resurser för en bredare målgrupp inklusive förskolebarn, Busster⁵⁸ och ett utökat skollovsprogram.

Platsaktivering Rotebro torg

Under sommaren 2025 aktiverades Rotebro genom en interaktiv spelplan med tillhörande tärningshjul samt en Hollywood-inspireerad fotovägg och selfiespegel. Syftet med platsaktiveringen var att locka fler kvinnor och barn till platsen och öka den upplevda tryggheten på torget.

Move after school

Möjligheten till spontanidrott efter skoldagens slut samt mellanmål erbjuds till barn i låg- och mellanstadiet i Edsberg och Tureberg för att prova på olika sporter och rörelselekar, organiserat av föreningen **En Frisk Generation** tillsammans med Kultur och fritid och lokala idrottsföreningar.

⁵⁸ Busster är en mobil fritidsverksamhet för barn som är 7 till 12 år. Syftet är att ge barn och unga i Sollentuna en meningsfull fritid med möjlighet att utveckla sina intressen i någon av kommunens många föreningar, upptäcka nya aktiviteter och umgås i en positiv miljö med trygga vuxna.

Soc för unga

Soc för unga ska göra socialtjänsten känd och tillgänglig för barn och unga. Genom att involvera ungdomar i kampanjer och aktiviteter ska kunskapen om socialtjänsten öka bland unga. Det finns även en lärarhandledning samt filmer och webbplats med information.

Socialtjänsten i samverkan med skolor

En särskild satsning görs med riktat stöd på grundskolor i socioekonomiskt utsatta områden. Satsningen innebär föräldrastöd samt kunskapshöjande utbildningar inom exempelvis hedersförtryck, våld i nära relation och våldsbejakande extremism.

Strukturbidrag för förskolan

Förskolor i Sollentuna med minst fem barn folkbokförda i de geografiskt prioriterade områdena erhåller fr o m 1 juli 2025 ett strukturbidrag som möjliggör att förskolorna exempelvis har möjlighet att anställa fler förskolelärare. Kommunala förskolor i de aktuella områdena har utifrån detta infört ett tvålärarsystem.

Sommarhögskola i samarbetet med Södertörns högskola

Sommartid genomförs sommarhögskola i samarbete med Södertörns högskola för elever i åk 7. Eleverna får prova på att studera på högskola, vilket förväntas sänka tröskeln till att studera på högskola i framtiden.

SOLvillan

SOLvillan är en unik insats och verksamhet som vänder sig till skolbarn i åldern 6–11 år som behöver stöd avseende skola, fritid samt social och känslomässig utveckling. Målet är att tidigt identifiera barn som har hög risk för negativ utveckling.

Etableringslyftet

Etableringslyftet är ett samverkansprojekt som drivs gemensamt av Sollentuna, Sigtuna och Upplands Väsby kommuner. Projektet arbetar med att öka sysselsättningen för boende i utsatta områden och skapa möjligheter för nyanlända och andra utrikesfödda som står långt ifrån arbetsmarknaden att snabbare komma till egen försörjning.

Arbetsmarknadsenheten

Arbetsmarknadsenheten arbetar med att stötta Sollentunabor till självförsörjning. Enheten har egna praktiska verksamheter såsom arbetsträning, en intern verksamhet där man får möjlighet till språkträning kopplat till jobbsökeri och motivation samt upphandlade jobbcoacher som stöd i jobb och praktiksökande. Samverkan med Mamma United för att stärka kvinnors möjligheter till tillträde till arbetsmarknaden och öka inkludering i det svenska samhället.

Uppsökande verksamhet inom Vuxenutbildningen Kunskapsparken

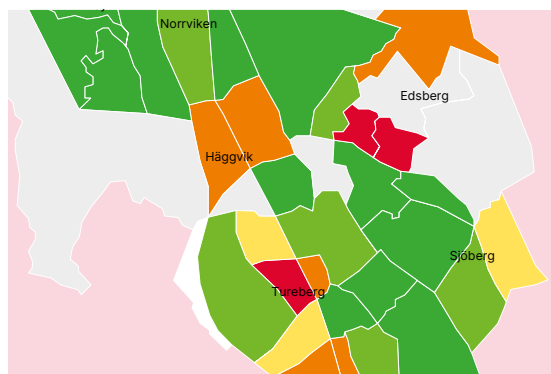
Vuxenutbildningen Kunskapsparken erbjuder hjälp med att hitta vägen till arbete genom studier och erbjuder utbildning i Sfi, grundläggande kurser, gymnasiekurser och ett stort antal yrkesutbildningar. Kunskapsparken och Arbetsmarknadsenheten har gemensamma riktade kampanjer genom att cykla ut till olika områden, för att informera till föreningar och medborgare om möjligheten till studier och arbete samt om de stödinsatser som Lärteamet kan ge.

Resurser utifrån socioekonomiska förutsättningar

Utbildningskontoret disponerar personella och materiella resurser som utifrån behov och förutsättningar kan riktas till förskolor och skolor med många barn och elever från socioekonomiskt utsatta områden.

Det är exempelvis extra tid med förskole och skolstöd samt utökad tid på Naturskolan respektive Makerzone (kommunens mötesplats för lärande inom teknik i samspel med kreativitet).

Data på karta

Datadriven skolutveckling som följer elevers resultat utifrån folkbokföringsadress och ger stöd för att analysera skillnader, variationer, mönster och trender. Arbetsmodellen fokuserar på huvudmannens kompensatoriska arbete med att fördela resurser utifrån elevers faktiska behov.

Familjerummet – för barn och föräldrar

En helt ny verksamhet, Familjerummet, öppnade i lokaler på Malmvägen (Bagarby/Tureberg) under 2025, på initiativ av socialnämnden.

Det är en öppen, förebyggande verksamhet som vänder sig till målgruppen barn i åldern 6–12 år och deras föräldrar. Syftet med verksamheten är att:

- nå ut med föräldrastöd till en grupp som varit svår att nå genom att finnas närvarande i området till exempel med fika i Malmparken, dela ut broschyrer och berätta om vad vi har att erbjuda, ha öppettider som matchar målgruppen och skapa relationer till de boende
- erbjuda meningsfulla aktiviteter för barn och föräldrar
- vara brottsförebyggande och minska risken för insocialisering i kriminalitet
- skapa relationer och bygga sociala nätverk

Inför uppstarten av verksamheten genomfördes en omfattande kartläggning med dialoger och workshops med familjer och yrkesverksamma i området samt studiebesök. Relevant forskning och statistik hämtades in och omvärldsbekantning genomfördes.

Familjerummet är en mötesplats där utgångspunkten är målgruppens behov och förutsättningar utifrån genomförd kartläggning. Familjerummet innehåller både formella och informella möten med fokus på att familjerna ska känna stöd och gemenskap i mötet med personal och andra familjer i området, möjlighet

att dela erfarenheter och att bygga sociala nätverk. Meningsfulla aktiviteter för barn och föräldrar är en central del i verksamheten för att öka den positiva samvaron förälder-barn i närvaro av föräldrastödjande insatser. Verksamheten samverkar med flera aktörer från civilsamhället och inom kommunen med syftet att samverka och skapa helhetssyn.

Familjerummet erbjuder aktiviteter som möjliggör för barn och föräldrar att komma tillsammans: drop-in mottagning, läxläsning, bakning, höstlovs- och jullovsmys, föräldrastödsgrupper, skapande aktiviteter samt föreläsningar inom aktuella teman.

En familjelots och föräldrastödjare är knutna till verksamheten. Familjelotsen i syfte att ge stöd i att förstå i hur socialtjänst, skola eller sjukvård fungerar, tolka och förklara kulturella skillnader och myndighetsspråk samt stärka förtroendet mellan familjer och professionella.

Familjerummet deltar i ett projekt som FoU Nordväst och Socialstyrelsen driver, Lovande arbetssätt. En modell för genomlysning och utveckling av insatser och metoder i socialt arbete. I uppföljningen tas barnets och förälderns röst tillvara som en vägledning i utformandet av verksamheten framåt.

Minskad trångboddhet i Sollentuna

Sollentunas arbete med minskad trångboddhet bedrivs inom fokusområdet *Goda boendeförhållanden och minskad trångboddhet*.

I Sollentuna finns stora skillnader och trångboddheten är mest utbredd i kommunens socioekonomiskt sårbara områden, Bagarby, Edsberg och Rotebro.

Trångboddhet handlar om utrymmesstandard och relationen mellan bostadens storlek och antal boende i bostaden. Skillnaderna i hur trångboddhet definieras beror på olikheter i hur man ser på ensamhushåll, hur många (och vilka) personer som anses kunna dela rum och vilka hustyper som finns med i beräkningarna. I en del fall kan trångboddhet vara självvalt, men oftast är det förknippat med svag ekonomi.

Trångboddheten i Sollentuna har varierat över tid. Trångboddheten har minskat något i kommunen som helhet sedan 2019 men ökat något i de tre prioriterade områdena mellan 2023 och 2024. Förändringarna har varit små och det är svårt att urskilja vad utvecklingen berott på. Det finns en rad olika faktorer som påverkar trångboddhet, som exempelvis hushållens ekonomi, utbildnings-

nivåer och självförsörjningsgrad. Kommunen arbetar brett med dessa frågor, inte minst inom ramen för utvecklingsuppdraget. Kommunen arbetar också aktivt i bostadsförsörjningen för att möjliggöra ett varierat bostadsutbud. Arbetet mot trångboddhet fortsätter och blir framöver än mer fokuserat.

Inom fokusområdet har arbetsgruppen haft interna workshops samt ett kunskapshöjande seminarium om trångboddhet under 2025. Arbetet har resulterat i ett antal insatser som förvaltningarna och Sollentunahem kommer att arbeta med under 2026.

Referenser

Andershed, A-K. och Andershed, H. (2019) *Risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende bland unga: Att använda teori och forskning i praktiken i Barn och unga som begår brott eller riskerar att begå brott. Kunskapsstöd för socialtjänsten om att identifiera, utreda och bedöma behov.* Stockholm: Socialstyrelsen.

Bursik, Robert J. (1988) "Social Disorganization and Theories of Crime and Delinquency: Problems and Prospects." *Criminology* 26.4 (1988): 519-52.

Bursik, Robert J., & Grasmick, Harold G. (1993) *Neighborhoods and Crime: The Dimensions of Effective Community Control.* Lexington.

Faris, R. E. L. (1955) *Social Disorganization.* 2nd edition. New York: The Ronald Press Company.

Gerell, M., Hallin, P-O., Nilvall, K. och Westerdahl, S. (2020) *Att vända utvecklingen – från utsatta områden till trygghet och delaktighet*, MAPIUS 26.

Gerell, M., Ivert, AK., och Mellgren, C. (2018) *Kollektiv förmåga, brott och otrygghet i Stockholms stad.* Rapport till kommissionen för social hållbarhet.

Park, Robert E., Burgess, Ernest W. & McKenzie, R. D. (1925) *The City: Suggestions for Investigation of Human Behavior in the Urban Environment.* Chicago: University of Chicago Press, 1967.

Region Stockholm (2021:28) *Trygghet i fokus. En kartläggning av livskvalitetsbrott och otrygghet i Stockholmsregionen*, Region Stockholm. regionstockholm.se/49037b/contentassets/e7ace7c970854558958c83d3007dcb10/trygghetifokus

Sampson, Robert J. (1993) "The Community Context of Violent Crime". in *Sociology and the Public Agenda*, edited by William Julius Wilson. Newbury Park, CA: Sage Publications. pp267-74.

Sampson, Robert J. & Wilson, William Julius. (1995) "Toward a Theory of Race, Crime, and Urban Inequality" in *Crime and Inequality*, edited by John Hagan & Ruth D. Peterson. Stanford, CA: Stanford University Press.

Shaw, Clifford R. & McKay, Henry D. (1942) *Juvenile Delinquency in Urban Areas.* Chicago: University of Chicago Press.

Skolverket (2009) *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt om betydelsen av olika faktorer.* Skolverket.

SOU 2016:55 (2016) *Det handlar om jämlik hälsa. Utgångspunkter för Kommissionens vidare arbete: Delbetänkande från Kommissionen för jämlik hälsa.* Socialdepartementet.

Bilaga A: Begreppsförklaringar

Aktualiseringar – Det finns tre sätt som ett barnavårdsärende kan aktualiseras hos socialtjänsten. Anmälan om att ett barn far illa eller misstänks fara illa är den vanligaste orsaken till att barn och familjer blir aktuella hos socialtjänsten. Ett barnavårdsärende kan aktualiseras hos socialtjänsten genom ansökan om bistånd från barn eller föräldrar, genom anmälan om oro för ett barn eller genom information på annat sätt.

AME – AME är förkortning för kommunens arbetsmarknadsenhet på avdelningen för näringsliv och arbetsmarknad.

Barnfridsbrott – Barnfridsbrott (infört 1 juli 2021) är en lag (Brottsbalken 4 kap. 3 §) som gör det straffbart att låta ett barn bevittna vålds-, frids- eller sexualbrott mellan närstående. Barnet räknas som målsägande (brottsoffer) och får ett starkare rättsligt skydd samt rätt till skadestånd.

Basområde – Ett basområde är ett område som tidigare kallades FoBområde. FoB står för Folk och Bostadsräkning och det var för redovisning av Folk och Bostadsräkningarna som områdena ursprungligen bildades.

Demografi – de indikatorer som använts är antal barn 0–15 år, 16–19 år, antal 65 år och äldre, befolkningsstorlek, heterogenitet (antal ursprungsländer), andel inflyttning, andel utflyttning.

Ekonomisk standard – Låg ekonomisk standard avser andel av befolkningen med en disponibel inkomst (per konsumtionsenhet) som är lägre än 60 procent av medianinkomsten i hela landet.

EST – Effektiv samverkan för trygghet – Kommunens trygghetsarbete samordnas enligt en modell som kallas Effektiv Samordning för Trygghet (EST). Den innebär att kommunen, polisen och Sollentunahem tar fram en gemensam bild över hur problembilden i offentlig miljö ser ut. Sedan lägger vi fokus i de områden där det behövs, tillsammans eller var för sig. På så sätt kan skola, socialtjänst, fritidsverksamhet, Sollentunahem och polisen samordna sitt arbete.

Förmågor

- **Egenförmåga** – Egenförmåga är den förmåga individer har för att kunna påverka sitt eget liv och hantera olika situationer. Den baseras på medfödda egenskaper men också på utbildning, ekonomi eller andra resurser. Egenförmågan påverkas av de livsvillkor man lever under.
- **Kollektiv förmåga** – Kollektiv förmåga avser den förmåga en befolkning i ett bostadsområde har för att lösa gemensamma problem och upprätthålla social kontroll. Den uttrycks genom den lokalsamhällestillit som finns i ett område. Kollektiv förmåga påverkas av flera faktorer. Särskilt fyra faktorer brukar lyftas fram: Socioekonomisk utsatthet, boendestabilitet, etnisk heterogenitet och lokal problembild
- **Institutionell förmåga** – Institutionell förmåga handlar om de resurser och förmågor olika samhällsinstitutioner har för att kunna fullgöra sina uppdrag. Den påverkar den samhällstillit som finns bland de boende.

Hedersrelaterat våld – Socialstyrelsens definition: Hedersrelaterat våld och förtryck uppstår för att skydda eller återupprätta en familjs eller en större släkts heder och sociala anseende. Det sanktioneras av ett kollektiv och utövas ofta av flera personer. De utsattas familjemedlemmar eller närstående spelar i regel en avgörande roll.

Heterogent samhälle – Med ett heterogent samhälle menas ett samhälle där människor och grupper är olika varandra utifrån aspekter som t ex bakgrund, värderingar och socioekonomiska förutsättningar.

Homogent samhälle – Med ett homogent samhälle menas ett samhälle som är enhetligt, alltigenom lika, likformigt.

Insocialisering – Rekrytering till kriminella nätverk sker bland annat genom insocialisering där de kriminella nätverken närmar sig barn och unga stegvis för att sedan få dem att begå grova våldshandlingar.

Kriminogen miljö – Social och rumslig koncentration av kriminogena faktorer, dvs sådana förhållanden i miljöerna som ökar risken för att brott begås och kriminella karriärer startar.

Livskvalitetsbrott – Den typ av synliga brott och ordningsstörningar som medborgarna själva har upplevt, sett eller hört talas om och som därmed har en negativ påverkan på ett kvarter, ett bostadsområde eller ett helt samhälle. I livskvalitetsbrott ingår brottskategorierna misshandel, fordonsbrott, mord/dråp, olaga hot, stöld person, våldtäkt, inbrott, narkotika, ofredande, rån person, skadegörelse (varav klotter kollektivtrafiken, varav övrigt klotter).

Livsvillkorsindex – För att följa ett områdes utveckling på längre sikt när det gäller livsvillkor kan det ske genom ett livsvillkorsindex som består av olika socioekonomiska variabler. Tre grundläggande faktorer presenteras i tre mellanliggande livsvillkorindex: ekonomiska förhållanden, familje och boende-förhållanden och segregation.

LOK-stöd – Idrottsföreningars aktivitetsstöd för sin barn och ungdoms verksamhet (LOKstöd), i åldrarna 7–25 år. LOKstöd per område – Riksidrottsförbundet (rf.se).

NYKO – Med nyckelkodssystemet (NYKO) blir det möjligt att redovisa statistik för delområden inom en kommun. I den här rapporten används sex av Sollentuna kommuns nyckelkodsområden: Bagarby, Edsbergs centrum och Östra Edsberg respektive Rotebro centrum, Rotsunda och Rotsunda gård.

RegSO och DeSO – Regionala statistikområden (RegSO) och Demografiska statistikområden (DeSO) som finns inom en kommun eller län. DeSO är uppgraderade till RegSONivå. I Sollentuna finns 20 RegSO och 40 DeSO. Jämför NYKO.

Samhällsförhållanden – Samlande rubrik för faktorer som är grundläggande i ett samhälle som demografi, livsvillkor, egenförmåga, kollektiv förmåga och samhällstillit.

Samhällstillit – Med samhällstillit avses det förtroende som medborgare och boende har till statliga myndigheter, kommun och andra institutioner som har betydelse för deras liv. Det är ett tecken på i vilken grad människor känner sig integrerade i samhället. Samhällstilliten kan uttryckas genom valdeltagande och benägenheten att samarbeta med myndigheter.

Segregation – Segregation betyder det rumsliga åtskiljandet av befolkningsgrupper. Segregation kan ske på grund av socioekonomiska förhållanden, hudfärg, religion, ålder, etnisk tillhörighet e.d. Den kan vara ofrivillig eller frivillig. Segregation är ett relationellt förhållande, vilket innebär att det är en relation mellan minst två poler. Segregation handlar alltså inte om ett geografiskt område, utan om minst två. Ett bostadsområde, eller en stadsdel, kan därmed inte sägas vara segregerad, utan det är en stad, en region etcetera som är segregerad (Boverket). Det innebär också att utvecklingen i olika verksamheter i en kommun, som exempelvis skolor och bostadsområden, påverkar varandra. I ekonomiskt resurssvaga stadsdelar sammanfaller den socioekonomiska bostadssegregationen ofta med stor etnisk heterogenitet.

I andra änden av skalan, i socioekonomiskt starka stadsdelar, sammanfaller den socioekonomiska segregationen nästan alltid med stor etnisk homogenitet, dvs att majoriteten av hushållen är svenskfödda. Områden där familjer på grund av segregationsmönster lever under sårbara livsvillkor har sämre studieresultat, inkomst, hälsa, levnadsvanor och valdeltagande. Ekonomisk och etnisk segregation kan leda till att grupper av barn och unga får sämre uppväxtvillkor och utbildningsmöjligheter än andra. Hög segregation kan leda till minskad social rörlighet i samhället.

Social oro – Social oro är olika typer av utfall eller angrepp på det som samhällets institutioner ser som önskvärt att skydda. Social oro är en följd och kombination av flera sociala risker, vilka i sin tur är uttryck av bakomliggande negativa omständigheter.

Socioekonomiska faktorer – socioekonomisk bakgrund eller socioekonomisk status mäts med hjälp av variabler kopplade till inkomst, utbildning, välstånd och yrkesstatus.

Tystnadskultur – Tystnadskultur avser ett grupp beteende där en grupp tillägnat sig normer, föreställningar, vanor och antaganden som medför att personer i gruppen drar sig för att uttala sig om ett givet ämne. Tystnadskulturen är utbredd i utsatta områden. Anmälningsbenägenheten när det gäller brott är låg, vittnen och målsäganden väljer ofta att inte medverka i brottsmål.

Unga som varken studerar eller arbetar (UVAS) – Enligt MUCF är definitionen: Detta mått bygger på registerdata från SCB och presenteras på årsbasis med cirka två års fördröjning. Unga som varken arbetar eller studerar är enligt detta mått personer i åldrarna 16–29 år som är folkbokförda i Sverige och som under ett kalenderår inte haft inkomster över ett prisbasbelopp och inte haft studiemedel, varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar.

Utbildningsnivå – Med låg utbildningsnivå menas personer med endast förgymnasial utbildning.

Utländsk bakgrund – Utrikes födda och födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands.

Utsatt område – Polisen tar fram en lista över utsatta områden i Sverige vartannat år. Utsatta områden är enligt definitionen geografiskt avgränsade platser som från om med 2025 års kartläggning delas in i två kategorier: utsatta områden och särskilt utsatta områden. Problembilden är påtaglig i båda områdena, men mest allvarlig är den i särskilt utsatta områden. *Ett utsatt område* är geografiskt avgränsat och karaktäriseras av en låg socioekonomisk status där de kriminella har en inverkan på lokalsamhället. Inverkan är snarare knutet till den sociala kontexten i området än de kriminellas utstuderade vilja att ta makten och kontrollera lokalsamhället. *Ett särskilt utsatt område* kännetecknas av en social problematik och kriminell närvaro som lett till en utbredd obenägenhet att delta i rättsprocessen och svårigheter för polisen att fullgöra sitt uppdrag.

Våld i nära relation – Våld i nära relation handlar om olika typer av våld som kan förekomma mellan individer som har en nära relation till varandra. Våldet sker inom partnerrelationer samt inom syskon-relationer och andra familje- och släkterrelationer. Vem som kan betraktas som närstående kan variera från fall till fall, beroende på vilka familje- och levnadsförhållanden som råder i det enskilda fallet. Det som är speciellt med våld i nära relationer är att den utsatta ofta har starka emotionella band till våldsutövaren, vilket försvårar möjligheten till motstånd och uppbrott. Våldet sker vanligtvis inomhus i offrets hem och varierar i allvarlighetsgrad och frekvens. Ofta blir våldet allvarligare ju längre relationen pågår. Brottskoder som använt i årsrapporten är kvinnofridskränkning, fridskränkning, överträdelse kontaktförbud, misshandel, grov misshandel, olaga frihetsberövande, olaga tvång, olaga förföljelse, olaga hot (ej internetrelaterat), olaga hot (internetrelaterat), ofredande, fullbordad våldtäkt, försökt till våldtäkt, oaktsam våldtäkt, sexuellt ofredande, uppmaning till självmord, försök/förbere-delse/stämpling till mord eller dråp med användning av skjutvapen. Källa: Länsstyrelsen i Stockholms län (2019).

Våldsbejakande extremism – Våldsbejakande extremism är ett samlingsbegrepp för rörelser, ideologier eller miljöer som inte accepterar en demokratisk samhällsordning och som främjar våld för att uppnå ett ideologiskt mål.

Öppen drogscen – En öppen drogscen (ÖDS) är en geografisk, bestående plats där bruk och försäljning av narkotika sker offentligt och uppfattas som problematisk av myndigheter eller allmänheten. Dessa platser leder även till otrygghet för allmänheten bland annat på grund av våldsbrottsligheten i områdena. År 2023 fanns det 63 öppna drogscener i Stockholms län. I Sollentuna finns numera en (1) öppen drogscen, Västra Tureberg/ Malmparken. Öppna drogscenen Edsberg togs bort från listan i december 2023.

Sollentuna